



Medlemmene i Melhus kirkelige fellestråd  
m/ vararepresentanter

**Deres ref.:**

**Vår ref.:**  
012.2 Kirkelig fellestråd

**Vår saksbehandler:**  
Kurt Rylandsholm

**Melhus den:**  
7. juni 2013

### **INNKALLING TIL MØTE I MELHUS KIRKELIGE FELLESTRÅD**

Det blir med dette kalt inn til møte i Melhus kirkelige fellestråd **torsdag 13.6.2013 kl. 1700 i formannskapssalen i Melhus rådhus** (møterom Einar Tambarskjelve). Vararepresentanter stiller ikke uten nærmere innkalling.

Forfall skal snarest meldes til daglig leder. Vel møtt.

Med hilsen

Sigmund Gråbak  
Fung. leder

Kurt Rylandsholm  
Daglig leder

**Innkalt medlemmer:** Åge Berg, Sigmund Gråbak, John Olav Hodne, Liv Marit Hovdal, Guri Moan Horg, Mona Keiserås Hugdal, Elisabeth Gunbjørg Krogstad, Inge Ljøkjell, Sigve Tjora, Inga Løkken Wehn.

**Kopi vararepresentanter:** Asbjørn Margido Buklev, Knut Engen, Aase Fjeldal, Anna Lina M. Holm, Arvid Løvås, Kjell Arne Morland, John Olav Næve, Ragnhild Stenset, Erik Tofte.

**Til orientering:**

- Prosten
- Rådsmannen
- Sogneprestene i fellestrådsområdet

**Vedlegg:** Sakliste og sakspapir



## **SAKLISTE**

- Sak 014/13 Godkjenning av innkalling og dagsorden**
- Sak 015/13 Meldinger og referatsaker**
- Sak 016/13 Tertialrapport 1/2013**
- Sak 017/13 Forslag til fremdriftsplan fra orgelkonsulenten**  
(Med forbehold om at fellesrådet tidsnok får tilsendt notatet fra orgelkonsulenten, blir sakspapirene ettersendt pr. e-post i starten av uke 24)
- Sak 018/13 Valg av medlem og vara til styret i Stiftelsen Prestegårdslåna i Melhus**
- Sak 019/13 Høring: Fordeling av presteresurssene prostiene imellom**
- Sak 020/13 Møteplan 2. halvår 2013**
- Sak 021/13 Eventuelt**
- Sak 022/13 Godkjenning og signering av møtereferat fra fellesrådsmøte 13.6.2013**



## SAKSPRESENTASJON

<b>Sak 015/13 Meldinger og referatsaker</b>				
<b>Møtedato:</b> 13.6.2013	<b>Kl.:</b> 1700	<b>Sted:</b> Melhus rådhus	<b>Saksbehandler:</b> KR	<b>J.nr.:</b> 12/00057-002 012.2

### Oversikt over meldinger og referatsaker

1. Godkjenning av årsmelding og regnskap 2012
2. Møte om parkeringsforholdene ved Melhus kirke 26.4.
3. E-post fra Olav Solem, datert 3.5.2013 – Annullering av klage
4. Leserinnlegg fra Olav Solem vedlagt e-post datert 3.5.2013 – Benkesaka i Melhus kirka
5. Møte med orgelkonsulent Bjørn Andor Drage 13.5.
6. Brev fra Revisjon Midt-Norge IKS, datert 15.5.2013 - Revisjonsberetning
7. Brev fra Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus kirke, datert 3.6. - Klage på kirkeverge Kurt Rylandsholm og Melhus kirkelige fellestråd
8. Personalsituasjonen

**1. Godkjenning av årsmelding og regnskap 2012**  
Jf. vedlegg.

**2. Møte om parkeringsforholdene ved Melhus kirke**  
Fredag 26.4.2013 ble det gjennomført et møte med lensmannen i Melhus og fellestrådsansatte vedrørende parkeringsutfordringene ved Melhus kirke. En konkluderte ikke med konkrete tiltak. Kommunen, som har ansvar for skiltingen, vil bli forespurt i det videre arbeidet.

**3. E-post fra Olav Solem, datert 3.5.2013 – Annullering av klage**  
Jf. vedlegg.

**4. Leserinnlegg fra Olav Solem vedlagt e-post datert 3.5.2013 – Benkesaka i Melhus kirka**  
Jf. vedlegg.

**5. Møte med orgelkonsulent Bjørn Andor Drage**  
Mandag 13.5.2013 møttes fellestrådsleder, daglig leder, kantor i Melhus og orgelkonsulenten for første gang. En startet med en befaring i kirken, og avsluttet med et møte på kirkekontoret.



Status til det nåværende orgelet, de innhentede orgelpipene, alternative disposisjoner, økonomi, m.m. var tema som ble diskutert. En ble enige om at Drage skulle forfatte et notat som bl.a. skulle fremme forslag til videre prosess i saken.

**6. Brev fra Revisjon Midt-Norge IKS, datert 15.5.2013 – Revisjonsberetning**  
Jf. vedlegg.

**7. Brev fra Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus kirke, datert 3.6.2013 - Klage på kirkeverge Kurt Rylandsholm og Melhus kirkelige fellesråd**  
Jf. vedlegg. Klagen er stilet til Nidaros bispedømmeråd og Nidaros biskop.

**8. Personalsituasjonen**

- Diakon Tone Njøs jobber p.t. i 80 % stilling.



## Møtereferat

etter møte i

### Melhus kirkelige fellesråd sitt arbeidsutvalg

Kirkekontoret 25.4.2013 kl. 1200

---

**Fremmøtte:** Sigmund Gråbak  
Kurt Rylandsholm

---

**Forfall:**

---

#### Sak 001/13 Godkjenning av årsmelding og regnskap 2012


Iht. fellesrådsvedtak 010/13 fikk arbeidsutvalget fullmakt til å godkjenne årsmelding og regnskap for 2012.

Revisjonen har påpekt at overskuddet som fremkommer i regnskapet må gjenspeiles i årsmeldingen. Årsmeldingen har blitt korrigert iht. denne merknaden.

Vedtaket var enstemmig.

**Vedtak:** Melhus kirkelige fellesråd sitt arbeidsutvalg godkjenner framlegget til årsmelding og regnskap for 2012 slik det foreligger.

Det blir med dette bekreftet at møtereferatet er ført i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

  
Sigmund Gråbak  
Fung. leder

  
Kurt Rylandsholm  
Daglig leder

**Fra:** Olav Solem [mailto:olav.solem@iot.ntnu.no]  
**Sendt:** 3. mai 2013 17:29  
**Til:** Kirkekontoret  
**Emne:** Annulering av klage

Vedlegg  
sak 015.3/13

Til  
*Melhus kyrkelege fellesråd*  
sendast pr. e-post til postmottak

Melhus, den 3.mai 2013

**Klage på kyrkjeverge Kurt Rylandsholm over sein sakshandsaming: annullering**

Den 4. mars d.å. sende eg klage på kyrkjeverge Kurt Rylandsholm.

Til Trønderbladet av 20. april under overskrifta «Etterlyser fortgang i benkesaken», uttalar kyrkjevergen m.a. fylgjande: «Saken er ikke glemt, og den vil bli sendt inn i tråd med vedtaket fra fellesrådet».

Eg godtar dette som forklåring på at saka ikkje har blitt ekspedert, og annulerar difor mi klage på kyrkjevergen.

Når det er sagt, vil eg gjerne ha ei forklåring på kvifor ikkje kyrkjevergen kom med denne forklåringa til meg direkte. Om han hadde gjort det, ville vi ha unngått avisskriving om saka. Det trur eg hadde vori ein føremun båe for kyrkjevergen og fellesrådet.

Kyrkjevergen dykkar uttalar vidare i same artikkel: «Saken har ikke blitt høyt prioritert fordi det er andre saker som har hatt større fokus. Kirkegårdssaken tok mye tid, og så kom benkesaken, orgelsaken og henvendelsene fra aksjonsgruppa»

Eg har vanskeleg for å tru på det dykkar kyrkjeverge her seier. Benkesaka kan ikkje ha teke all verda av tid da ingen ting har blitt gjort. Saka må berre ha vorte lagt til sides. Når det gjeld det Aksjonsgruppa har kome med av skriv og forslag, kan heller ikkje det ha teke mykje av kyrkjevergen si tid da gruppa berre har fått svar på eitt brev. Vidare har berre eitt av breva vorte journalført. Det som kyrkjevergen ikkje nemner med eitt ord derimot er dei famøse forsøka på oppseiing av kantor Bjørn Vevang. Utforming av forhandsvarslet om oppseiing, på over 40 sider, gjennomføring av forhandlingar, etc. må ha teke særskilt mykje av kyrkjevergen si tid, men det vert altså ikkje nemnd i det heile teke. Ein annan ting som og må ha fått mykje merksemd og teke mykje tid, er den «krigen» fellesrådet/kyrkjevergen har førd med kantor og orgeltekniker Espen Selbæk. Det er og ei sak som ikkje er til mykje ære for kyrkje fellesrådet eller kyrkjevergen.

Det kyrkjevergen her seier, står ikkje til truande. Dette er alvorleg. Eg må difor be dykk om å ta ein samtale med han. Eg tør be om å få høyra resultatet av samtalen.

Vidare må eg be om at dette brevet vert journalført da det har vist seg at kyrkjekontoret har ei mykje tvilsam føring av postjournalen.

Med helsing  
Olav Solem  
Drammensvegen 43

Vedlegg  
sak 015.4/13

## Benkesaka i Melhuskirka: Quo vadis? (Hvor går du?)

Bøndernes Hus i Melhus, bygd i 1934, forsamlingshus og møtested gjennom generasjoner, er under riving. Vertshuset Høvdingen, bygd omkring 1920, rik på historie og tradisjoner, går snart samme vegen. Jeg må spørre: er vi melhusbygger allergiske mot gamle hus og gamle ting? Jeg vil videre i denne sammenheng spørre: hvordan går det med vedtaket om å sette inn en del av de gamle benkene i Melhuskirka.

### Et lite tilbakeblikk. Benkene ut av kirka

Det er i år 25 år siden benkene ble kasta ut av kirka. Jeg var med i kommunestyret på den tida. I forbindelse med at kirka i 1992 kunne feire 100-årsjubileum, var det satt ned en restaureringskomite. Fra den komiteen forelå innstilling om at benkene skulle stå. Vi hadde en lang og oppheta debatt før flertallet i kommunestyret slutta seg til og vedtok innstillinga. Dette vedtaket ble imidlertid overprøvd av menighetsrådet, og istedenfor å bruke pengene som kommunestyret hadde bestemt til bl.a. oppussing av benkene, ble pengene brukt til innkjøp av stoler. Benkene ble slik erstatta av stoler, noe som førte til at formannen i restaureringskomiteen trakk seg.

På et seinere møte i kommunestyret ble det gjort vedtak om at benkene skulle tas vare på, og takk og pris for det. Om ikke dette vedtaket hadde blitt gjort, ville vi neppe i dag ha hatt kirkebenker fra 1892 å sette inn i kirka igjen. Et slikt inngrep i Melhuskirka, eller Gauldalskatedralen, ville ikke kunne ha skjedd i dag. Da ville fortidsminnevernet ha grepet inn og stoppa. Men i 1988, fire år før kirka fylte 100 år, var det ikke hjemmel for å gjøre noe.

I et e-brev i 2010 om benker/stoler i Melhus kirke skrev imidlertid Riksantikvaren bl.a. følgende:

*«Benkene er en sentral del av kirkens interiør. De fleste kirkeinteriører preges av en overordnet arkitektonisk plan der det er lagt vekt på orden, symmetri og stringens. Perspektivisk leder alle linjer mot alteret, og benkeradene er med på å forsterke dette. Vår erfaring er at løse stoler gir et uryddig preg i kirkerommet, og vil aldri kunne erstatte den kunstneriske kvaliteten og det helhetspreget benkene gir til kirkerommet. Det finnes heller ikke én stoltype som passer for alle. Videre vil elektriske ovner, som normalt plasseres under benkene, ikke kunne benyttes. Med bakgrunn i ovennevnte fraråder Riksantikvaren på det sterkeste å erstatte kirkebenkene med stoler»*

Dette er klar tale fra Riksantikvaren.

### Melhus menighetsråd sitt vedtak: Benker skal inn i kirka igjen

I et innlegg i lokalavisene i slutten av januar 2012 skrev jeg optimistisk «Kanskje ser vi snart at kirkebenkene er på plass igjen. Gamle "synder" rettes opp!». Dette var etter at det var kommet ei gladmelding fra Melhus menighetsråd om at de hadde gjort vedtak om at en del av de gamle kirkebenkene skulle settes inn igjen. Vedtaket var som følger: «Innsetting av benker i bakre del av skipet, med presiseringer om å beholde 180 stoler, barnekrok og en faglig vurdering av å tilpasse estetisk og akustisk stolene til benkene».

Jeg hadde ikke glømt de gamle kirkebenkene, men jeg trudde aldri at jeg skulle få oppleve å se benkene innsatt i kirka igjen. Vedtaket i menighetsrådet ga håp om dette. Hva har så skjedd etter at dette vedtaket ble gjort? Lite eller ingen ting, spør du meg. Benkene står fortsatt lagra på låven i Varmbu.

### Melhus menighetsrådet sitt forslag vedtas

Vedtaket fra Melhus menighetsråd, om reinnsetting av kirkebenkene, ble lagt fram som forslag og behandla på årsmøtet i Melhus menighet 11. mars 2012. Ved avstemninga fikk forslaget om at benkene skulle tilbake stort flertall. Med 60 stemmer mot 26 stemmer ble det vedtatt. Vedtaket ble oversendt Melhus kirkelige fellestråd til videre behandling. Under behandlinga i Melhus kirkelige fellestråd, 15. mars s.å., slutta fellestrådet seg til vedtaket fra årsmøtet, med 8 stemmer mot 1 stemme. Fellestrådet omformulerte vedtaket slik:

*«Med forbehold om at man har finansiell dekning tilknyttet prosjekt 1613 Nytt orgel Melhus kirke, vedtar Melhus kirkelige fellestråd følgende:*

*1. Kirkens originale benker settes inn over rørovnene. Benkene skal restaureres, samt "bikkes" noen grader bakover. De resterende plassene blir fylt opp med ca. 180 stoler. Stolene tilpasses mht. fargevalg og akustikk. 2. Man går til innkjøp av 200 sitteputer etter at benkene er montert. 3. "Barnekrok" og nødvendig friareal helt bakerst og i sideskipene må ivaretas. 4. Det er ønskelig med en faglig vurdering av det estetiske inntrykket av overgangen mellom*

*benker og stoler. 5. Søknad om godkjenning, samt en skisse over tiltaket, blir sendt til Nidaros bispedømmeråd. Fellesrådet sender en orientering om vedtaket til Melhus kommunestyre.»*  
Fellesrådet tok altså forbehold om at en har «*finansiell dekning tilknyttet prosjekt 1613 Nytt orgel*»  
Derved ble benkesaka knytta sammen med orgelprosjektet. Spørsmålet jeg stiller i denne sammenheng, er om dette var i samsvar med tankene bak vedtaket på årsmøtet.

#### *Orgelprosjektet stoppes av kirkevergen*

Umiddelbart etter at vedtaket om reinsetting av benkene var gjort, stoppa kirkevergen orgelprosjektet. Dette på grunn av at han – angivelig – hadde misforstått kommunestyret sitt bevilgningsvedtak. Han hadde regna en million feil for mye, men det var bare en av flere forklaringer som ble gitt. Ved å stoppe orgelsaka, stoppa kirkevergen også benkesaka. Dette fordi fellesrådet budsjettmessig hadde knytta de to sakene sammen. Kirkevergen kunne derved legge benkesaka til sides. Det hører med til historien at kirkevergen sin misforståelse ble oppdaga med god hjelp fra Hallgeir Solberg, en av de mest ivrige benkemotstanderne, og forslagsstiller for mindretallet sitt forslag på årsmøtet om å beholde stolene.

#### *Mange grunner til å få benkene tilbake*

Begrunnelsen for sammenkoblinga mellom orgel- og benkesak skal etter det som kirkevergen seinere har uttalt, jfr. møte i fellesrådet 18.4.2013, være akustikken i kirka. Men må det nytt orgel til for at akustikken skal bli bedre gjennom reinsetting av benker? Det er da benkene som skal forbedre akustikken, og vil ikke akustikken forbedres med benker uansett orgeltype? Denne sammenkoblinga er derfor logisk sett vanskelig å forstå. Sammensvergelsesteori/ konspirasjonsteori kan kanskje gi større forklaringskraft enn logisk tenkning i dette tilfelle.

Under debatten på årsmøtet i menigheten, et møte som varte ca. 3 timer, og på mange måter et spektakulært møte, var akustikken bare ett av mange argumenter til fordel for å få benker på plass igjen. Av viktige argumenter ellers kan nevnes: *det estetiske*: stoler er et fremmedelement i Gauldalskatedralen, *det praktiske*: rengjøring, brannsikkerhet, *det økonomiske*: billigere å pusse opp benkene enn stolene som må ha nye trekk, *det historiske*: kirkebenkene fra 1892 er en kulturhistorisk skatt og et viktig kulturminne, *det følelsesmessige*: følelser er også fakta, *det akustiske*: benker gir bedre akustikk enn stoler, *sittekomfort*: benker kan være like gode å sitte på som stoler.

#### *Bare ett moment vektlagt*

Det er altså bare ett av mange momenter fra debatten i menigheten sitt årsmøte som er kommet med og vektlagt i fellesrådet sitt vedtak. Vedtaket i fellesrådet – med kobling til orgelsaka – kan derfor neppe sies å være representativt for folkeviljen i menigheten.

Etter mi mening bør derfor Melhus kirkelig fellesråd gjøre om vedtaket sitt i benkesaka slik at benkesaka budsjettmessig frigjøres fra orgelsaka. Bare på den måten kan benkesaka komme i gang igjen.

#### *Benkene tilbake nå*

For regnskapsåret 2012 gikk Melhus kirkelige fellesråd med et overskudd stort kr 903.474,85. Forslaget mitt blir derfor at en del av disse pengene brukes til å realisere Melhus menighet sitt forslag om innsetting av en del av de gamle kirkebenkene. Fellesrådet har et forpliktende tilbud på kr 122.000,00 til reinsetting av benker. Det er en meget låg sum, som en har råd til, utenfor orgelsaka. Oppfordringa mi blir derfor å følge opp det som ble vedtatt med stort flertall i fjor på årsmøtet i Melhus menighet. La oss få benkene tilbake NÅ!

Olav Solem

Kopi til Melhus kirkelig fellesråd og til Melhus menighetsråd



Vedlegg  
sak 015.8/13



Til Melhus kirkelige fellsråd

## REVISORS BERETNING

### Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Melhus kirkelige fellsråd, som består av balanse per 31. desember 2012, driftsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 672.285 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1.055.785 for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

#### *Fellesrådet og daglig leders ansvar for årsregnskapet*

Fellesrådet og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide og fastsette årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og for slik intern kontroll som fellesrådet og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

#### *Revisors oppgaver og plikter*

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for fellesrådets utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av fellesrådets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Arkivkode: p:\kirkelige fellsråd\melhus\2012\avstultende revisjonshandlingene\5 revisjonsberetning\revisjonsberetning 2012.docx

Hovedkontor  
Statens hus  
7300 Orkanger

Postadresse:  
Sandenvæien 5  
7300 Orkanger

Telefon: 907 30 300  
Telefaks: 72 48 33 40  
Org.nr.: 977 036 283 mva

Hjemmeside:  
E-post:  
Bankgiro:

www.revisjonmidtnorge.no  
post@revisjonmidtnorge.no  
4260 05 60276

#### *Grunnlag for konklusjon med forbehold*

I henhold til forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke, skal årsregnskapet inneholde et investeringsregnskap benevnt "Vedlegg 2B". Det mangler et vedtatt investeringsbudsjett benevnt "Vedlegg 1B".

#### *Konklusjon med forbehold*

Etter vår mening er årsregnskapet, med unntak av virkningen av forholdet omtalt i avsnittet "Grunnlag for konklusjon med forbehold", avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Melhus kirkelige fellesråd per 31. desember 2012, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

#### **Uttalelser om øvrige forhold**

##### *Konklusjon om budsjett*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

##### *Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

##### *Konklusjon om registrering og dokumentasjon*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE)3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at fellesrådet har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av fellesrådets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Orkanger 15. mai 2013



Kjell Næssvold

Oppdragsansvarlig revisor

Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus kirke  
Org.nr. 911548402

Olav Solem, Inger Kregnes, Nils P.S. Aune  
Herborg Hongset, Steinar Nyland, Kristine Kaasa Moe

Vedlegg  
sak 015.7/13

Postboks 16  
7221 Melhus

[www.melhusorgelet.no](http://www.melhusorgelet.no)

**Nidaros bispedømmeråd og Nidaros biskop**  
**Erkebispegården**  
**7013 Trondheim**

(Sendes i vanlig postgang og pr. e-post.)

Melhus den 3. juni 2013

## **Klage på kirkeverge Kurt Rylandsholm og Melhus kirkelige fellesråd**

*Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus kirke klager herved på kirkeverge Kurt Rylandsholm og Melhus kirkelige fellesråd, herunder fellesrådets arbeidsutvalg.*

Vi har fra november 2012 forsøkt å få kontakt med kirkeverge og fellesråd – ved brev, samtaler og møter, men har ikke oppnådd annet enn å bli sjikanert av sogneprest John Olav Hodne (som er medlem av fellesrådet) i *Trønderbladet*. Flere møter med prost Øystein Flø har også vært resultatløse.

Bakgrunnen for klagen er i hovedsak orgelsaken i Melhus, men også en del forhold som er kommet for dagen som følge av eller i tilknytning til denne:

### **Stanset orgelsaken**

Orgelsaken ble stanset av kirkevergen 29. mars 2012, uten vedtak i fellesråd, og uten at orgelkomité eller orgelsakkyndige ble rådspurt. Det som senere har skjedd, tyder på at det er vikarierende motiver for at saken ble stanset. Kirkevergen har begrunnet det han gjorde med at han oppdaget/ble gjort oppmerksom på en misforståelse av den kommunale bevilgning – altså manglende penger. Men kirkevergen har *ikke* vært interessert i å få hjelp til rask innsamling av den pengesum som «manglet», og har heller ikke reagert på forslag til løsning av situasjonen fra orgelkomiteen våren/sommeren 2012. Hverken kirkeverge eller fellesråd har villet se på en økonomisk oversikt som viser at det *er* nok penger til at prosjektet kan settes i gang igjen. Dette, sammen med personforfølgelse av orgelkonsulent, orgeltekniker og kantor Espen Selbæk og kantor Bjørn Vevang og en lang rekke andre kritikkverdige forhold, gjør at det er grunn til å tro at det er andre motiver som ligger bak at orgelsaken ble stanset.

### **Ikke i stand til å være kirkeledelse**

Som medlemmer av Melhus menighet, som medkristne, medmennesker og engasjerte borgere, kan vi ikke se på det maktmisbruk som foregår innen Melhus kirkelige fellesråd. Hvis fellesrådet hadde hatt god vilje og gode hensikter – eller vært kompetente og ansvarlige – så ville det enten ha svart oss og fått saken på rett kjøp høsten 2012, eller senest i vinter. Bortsett fra første brev, har rådet har konsekvent latt være å svare, det har ikke villet møte og samtale med oss. Fellesrådet er ikke i stand til å være kirkeledelse i Melhus, hverken faglig, medmenneskelig eller administrativt.

### **Ikke kontroll over enkle tall – eller bevisst «misforståelse» for å stanse saken?**

Kirkeverge Kurt Rylandsholm sa i *Gaula* 9. januar 2013: «Jeg trodde kommunestyret hadde bevilga 1 million mer enn det som var tilfelle. Kommunen har bevilga 4,7 millioner, i tillegg skulle det samles inn 1 million. I vedtaket står det 5,7 millioner. Det viste seg at den ene

*millionen som skulle samles inn var med i dette beløpet. Det førte til at anbudsprosessen måtte avlyses i fjor vår». I e-post av 31. januar 2013 ble kirkevergen spurt om dette, og senere purret. Han har ikke svart.*

*Nestleder/fungerende leder Sigmund Gråbak sa i Trønderbladet 9. februar: «Det var ikke penger til det orgelet som ble lagt ut på anbud i fjor. Det ble oppdaget at det var en million kroner for lite».*

På det åpne møtet som fellesrådet arrangerte 25. februar 2013, kom kirkevergen med en annen «forklaring». Nå påstod han at feilen lå i at han hadde mottatt en e-post fra en annen person på rådhuset som gratulerte med den kommunale bevilgning, og at det i denne e-posten stod at bevilgningen var på kr 8.375.000. Flere ganger i løpet av møtet 25. februar ble kirkeverge/fellessråd bedt om å svare på hvordan det kan være mulig å arbeide videre med saken som om bevilgningen var på 8.375.000, når man hverken hadde søkt om dette beløpet eller det stod i vedtaket at det var dette beløpet som var bevilget. Det kom intet svar, ingen kommentar.

En kirkeledelse som ikke kan holde styr på hva man søker om, og hva man får bevilget, som gir én forklaring til avisen og en annen forklaring på et åpent møte, og som ikke vil svare på spørsmål om saken, står ikke til troende.

Dette er fullstendig uakseptabelt både av kirkevergen og fellesrådet. Det kan være grunn til å tro at dette er utflukter og forsøk på å bortforklare at noen av ulike årsaker ønsket å stanse orgelsaken. Men uavhengig av om så er tilfelle eller ei, så kan man ikke ha tillit til en slik forvaltning.

### **Ikke villig til å se på økonomisk kalkyle som viser at det er nok penger**

På det åpne møtet 25. februar la orgeltekniker og tidligere leder av orgelkomiteen Espen Selbæk frem en kalkyle som viser at det er nok penger til nytt orgel. Her fremgår det bl.a. at kirkevergen har mottatt et bindende tilbud på arbeid i kirken i forbindelse med prosjektet til en pris som er under halvparten av den sum som kirkevergen har satt opp i sin oversikt. Vi har all grunn til å tro at man ikke vil snakke om dette, eller føre opp det rimelige tilbudet, fordi man da ville være i stand til å gjennomføre orgelprosjektet som planlagt. Både ordføreren og lederen i komité for liv og lære (som er kommunens kulturutvalg) har oppfordret fellesrådet til å se på Selbæks kalkyler. Både kirkeverge og sogneprest har ved flere anledninger uhemmet berømmet Selbæks arbeid i orgelkomiteen, og det er aldri fremkommet noe som rådet eller kirkevergen faglig har å utsette på Espen Selbæk.

Aksjonsgruppen har skrevet brev til fellesrådet om dette. Saken er hverken behandlet eller besvart. Hverken kirkevergen eller fellesrådet har sagt noe som helst – hverken muntlig eller skriftlig – om hvorfor man ikke vil se på Selbæks kalkyle. Vi kan ikke se at dette kan bety annet enn at enten er kirkeverge og fellesråd inkompetente for sine verv, eller så har de skjulte motiver.

### **Kirkevergen demonstrerte sin inkompetanse**

På det åpne møtet som Melhus kirkelige fellesråd arrangerte 25. februar 2013, fortalte kirkevergen (for første gang) om hvorfor han hadde regnet med at bevilgningen fra kommunen var langt høyere enn vedtaket viser. Årsaken var angivelig, som nevnt ovenfor, at en person på rådhuset hadde skrevet en e-post til ham og gratulert med bevilgning, større enn det som egentlig var bevilget.

Blant annet her demonstrerte kirkevergen sin inkompetanse som ansvarlig leder: Han visste hva som var innstillingen til vedtak i kommunestyret, og vedtaket er enkelt og greit å lese og forstå. Hvis det er sant at han pga. en tilfeldig e-post likevel antok at det var bevilget langt mer penger og ikke undersøkte dette nærmere, da er han neppe kompetent til å være kirkeverge i Melhus. Hvis han bruker nevnte e-post som en skjult unnskyldning for å kunne stanse saken, hvilket vi anser kan være en mulig forklaring siden kirkevergen har gitt forskjellige forklaringer på hva som skjedde, så gjør ikke det saken bedre.

### **Kirkevergen handlet i orgel- og personalsaker uten delegert myndighet**

Kirkevergen stanset anbudsprosessen for orglet 29. mars 2012, uten vedtak i fellesrådet og uten kontakt med orgelkomité eller de faglig ansvarlige.

Kirkevergen sendte forhåndsvarsel om oppsigelse til kantor Bjørn Vevang uten vedtak i fellesrådet og uten delegert myndighet fra rådet. Kirkevergen hadde ingen saklig grunn for forhåndsvarslet om oppsigelse til kantor Vevang. Hvert punkt i forhåndsvarslet er tilbakevist. Det samme gjelder advarselen som kom etter fellesrådets møte 30. januar.

### **Møter i fellesrådet**

Fellesrådsmøter ledes slik at det ikke oppfordres til fri meningsutveksling og debatt:

- Forslag til vedtak skrives som «*Vedtak*» på lerretet på veggen, før man begynner behandlingen av hver sak. Møteledelse og møteopplegg forøvrig er gjort slik at forslag til vedtak fra kirkeverge og arbeidsutvalg (kirkeverge, leder og nestleder) skal kjøres igjennom raskt, og uten samtale eller debatt. (Noen av oss har vært til stede på flere møter.)
- Før fellesrådet behandlet Selbæks klage, ble denne unntatt offentlighet – mot klagers skriftlig uttrykte vilje. Det er påvist en rekke feil i kirkevergens saksfremlegg i brev fra Espen Selbæk til fellesrådet/kirkevergen.
- Til møtet i fellesrådet 18. oktober 2012 hadde daværende leder i fellesrådet Sigve Tjora og kantor Bjørn Vevang avtalt at Vevang skulle få orientere fellesrådet om orgelsaken og forhold på arbeidsplassen. Dette ble stoppet av nestleder Sigmund Gråbak, noe vi finner meget kritikkverdig. Vevang sendte så et brev til fellesrådet 29. november 2012. Rådsmedlem, tidligere leder Sigve Tjora, berømmet kantors forslag i brevet, men Tjoras uttalelse ble møtt med avvisende taushet i rådet.
- Sakliste og saksfremlegg sendes ut alt for sent: Til møtet i Melhus kirkelige fellesråd torsdag den 29. november 2012 kl. 17.00 ble sakspapirer sendt ut bare tre dager før (mandag 26. november kl. 15.06). Sakspapirer til sak 051/12 (på 17 sider og unntatt offentlighet) ble sendt ut ett døgn i forveien.
- Fellesrådets sakspapirer har heller ikke vært tilgjengelig på kirkens nettside før vi i aksjonsgruppen hadde påpekt og klaget over dette flere ganger.

### **Fellesrådet svarer ikke på brev**

Våre brev er for en stor del sendt til hvert enkelt medlem i rådet, eller de er sendt til rådsleder og/eller kirkens postmottak. De fleste av våre brev har stått gjengitt i sin helhet i *Trønderbladet*, *Gaula* eller begge aviser.

#### ***Vårt brev datert 4. desember 2012 (se Trønderbladet 6. desember 2012)***

- Vi skriver at ingen har så langt – tvert imot – kritisert kantorene Bjørn Vevang og Espen Selbæks arbeid med orgelsaken.
- Vi spør så hvorfor og på hvilket faglig grunnlag fellesrådet vil engasjere en ekstern konsulent, mot råd fra egen fagmann, kantor Bjørn Vevang.
- Vi spør om det er foretatt en faglig vurdering av den faglige kompetansen til Vevang og Selbæk og ber om å få spesifisert hva slags kompetanse de hevder Selbæk og Vevang mangler, hver for seg og sammen, for å kunne videreføre saken.

Vårt brev av 4. desember 2012 er ubesvart og var pr. 28. mars 2013 ikke journalført.

#### ***Vårt brev datert 12. desember 2012 (se Trønderbladet 18. desember 2012 og Gaula 19. desember 2012), som var tilsvaret til fellesrådets eneste brev til oss, datert 30. november 2012***

- Rådet behandler ikke og svarer ikke på vårt brev av 6. november 2012. I stedet kommer fellesrådet med kritikk av oss – uten å konkretisere hva kritikken går ut på.

- Rådet svarer ikke på at vi påviser personforfølgelse av orgelsakens faglige ledelse Vevang og Selbæk.
  - Rådet tillegger oss i sitt brev av 30. november noe vi ikke har skrevet.
  - Rådet kritiserer vårt engasjement og dermed i praksis vår demokratiske rett til å engasjere oss i hvordan et forvaltningsorgan forvalter fellesskapets eiendom.
- Vårt brev av 12. desember 2012 er ubesvart og var pr. 28. mars 2013 ikke journalført.

#### **Vårt brev datert 15. januar 2013**

Aksjonsgruppen inviterte fellesrådet til et møte 10. januar. Bare leder og nestleder kom, sammen med noen fra menighetsrådet bl.a. sognepresten. Etter møtet sendte aksjonsgruppen et brev med forslag til løsning av konflikter i orgelsaken. (Vår innledning under møtet er vedlagt klagen.) Vårt brev av 15. januar 2013 er ubesvart og var pr. 28. mars 2013 ikke journalført.

#### **Vårt brev datert 28. januar 2013 (se Gaula 30. januar 2013)**

I brev av 28. januar 2013 om *Ledelsen av orgelsaken m.m.* tar vi opp bl.a.

- at det er en rekke brudd på forvaltningslov og offentlighetslov fra kirkens side
- at kirkevergen fikk tilbud om økonomisk hjelp i orgelsaken på sensommeren 2012, men tok ikke imot det
- at det er krise innen kirkeledelsen
- at det tydelig er vikarierende motiver bak mye av det som skjer

For å komme ut av dette, uten flere unødvendig store personlige belastninger, krever vi i dette brevet at orgelsaken kommer i gang med samme faglige ledelse som før, at en økonomikomiteé kommer i gang, og at det bør foretas en åpen undersøkelse av kirkeledelsens håndtering av saken. Dette brevet må anses som en varsling av meget kritikkverdige forhold.

Vårt brev av 28. januar 2013 er ubesvart og var pr. 28. mars 2013 ikke journalført.

26. februar 2013 sendte vi et 4-siders skriv (flyveblad) til kirkens postmottak og til alle i fellesrådet. Ingen har reagert, bortsett fra sogneprestens refselse av oss i Trønderbladet, den 2. mars. Det er ikke tilbakevist ene eneste av alle opplysningene i skrevet.

Aksjonsgruppen satte også inn i *Trønderbladet* et lengre innlegg *Informasjon fra aksjonsgruppa* 26. januar 2013. Ikke en eneste opplysning eller påstand fra aksjonsgruppen er blitt tilbakevist av kirkeverge eller fellesråd.

Spørsmål og henvendelser er ikke blitt besvart.

Vårt brev av 20. mars 2013 med *Konstruktivt forslag til fellesrådet* er ikke behandlet eller besvart.

#### **Kirkevergen følger ikke opp vedtak i fellesrådet og heller ikke klager:**

- Klage fra Stiftelsen Prestegårdslåna 3. april angående parkeringsforhold mellom kirken og Prestegårdslåna, vedlagt forslag til løsning. Klagen er ikke behandlet.
- Spørsmål fra Kristine Kaasa Moe 3. april 2013 om regler for journalføring, der det følger en rekke opplysninger om den mangelfulle journalføringen ved kirkekontoret. Spørsmålene er ikke besvart.
- Brev fra Kristine Kaasa Moe om vern av gravminner med orientering, spørsmål og klage, sendt til kirkekontoret og hele fellesrådet 11. april 2013. Dette gjelder vern av gravminner, vedtatt enstemmig av fellesrådet 29. oktober 2010 (mot kirkevergens innstilling) etter forslag fra Ola Storhaugen og Kristine Kaasa Moe. I sitt brev orienterer K.K. Moe om det som er utført etter fellesrådets vedtak og klager over kirkevergens håndtering av saken. Dette er forblitt ubesvart av fellesrådet. Ifølge møtereferat fra møtet 18. april 2013 har rådet tatt dette (og 8 andre saker, derav flere andre klager) «til orientering».
- Brev fra Kristine Kaasa Moe med spørsmål angående kjøreport til Melhus kirke. Dette gjelder en sak der Nidaros bispedømmeråd i brev av 30. august 2009 til Melhus kirkelige fellesråd

skrev: «Fellesrådet bes om å oversende for godkjenning planer for permanent løsning innen 2010.» Vi kan ikke finne i brevjournalen at Melhus kirkelige fellesråd har gjort som de ble bedt om av bispedømmerrådet i 2009. E-post sendt 25. mars 2013 til kirkekontoret og nytt brev av 13. april 2013 både til kirkekontoret og til alle medlemmer i rådet, er ubesvart. Her har kirkevergen/fellesrådet ikke fulgt opp pålegg fra bispedømmerrådet.

Det er totalt uakseptabelt at fellesrådet tar klagesaker etc. «til orientering». Rådet følger ikke opp sitt ansvar og sine forpliktelser.

### **Mangelfull – og bevisst selektiv – postjournalføring ved Melhus kirkelige fellesråd, i tiden 1. januar 2009 – 28. mars 2013.**

(Grunnen til at vi ikke har kunnet ta en lengre periode, er at vi ikke fikk kopi av journal for 2007-2008, før en måned etter at vi bad om det. Vi har ikke hatt anledning til grundig gjennomgang av 2007 og 2008, men de ser ikke vesentlig annerledes ut enn årene deretter.)

- Det er ikke spor i journalen etter den lange kirkegårdsstriden i 2010-2011.
- Det er et merkelig lite antall journalførte brev.
- Ingen av Aksjonsgruppens brev med klager og spørsmål og forslag er journalført.
- Ingen av fire brev med spørsmål, forslag, oversendelser m.m. angående gravminnefredning er journalført.
- Kantor Bjørn Vevangs brev med forslag til å få orgelsaken i gang igjen, er ikke journalført. (Brevet ble referert på fellesrådsmøtet 29. november 2012.)
- Klagesaken til Espen Selbæk er derimot journalført. Det ser ut til at kirkevergen gjerne vil at avisene skal skrive om denne saken, hvilket avisene også har gjort, slik at det er til kirkevergens fordel og Selbæks ulempe.
- Til og fra Stiftelsen Prestegårdslåna er bare 2 av 35 brev mellom kirkekontoret og stiftelsen journalført (35 er journalført i Stiftelsens postjournal). Blant det som ikke er journalført, er bl.a.: nabovarsler, spørsmål, klager, orienteringer, invitasjoner, takkebrev for overføring av gamle kart og originaltegninger som kirkekontoret har levert fra seg. Det er spesielt kritikkverdige at saker som oversendes fellesrådet til behandling samt klagesaker ikke journalføres.

Vi viser her til innlegg i *Gaula* 24. april 2013 og *Trønderbladet* 25. april 2013 *Melhus kirkelige fellesråds postjournal*, som avsluttes med:

«Den tvilsomme journalføringen er bare ett av flere kritikkverdige forhold som Melhus kirkelige fellesråd ikke kan gjøre rede for. Melhus kirkelige fellesråd bør gjøres til gjenstand for forvaltningsrevisjon.»

### **Fellesrådets unnfallenhet**

- Fellesrådets medlemmer burde reagert da kirkevergen stanset orgelsaken 29. mars 2012.
- Hverken kirkevergen eller fellesrådet har orgelfaglig kompetanse. Likevel uttaler de seg om Selbæks og Vevangs kompetanse uten å kunne gjøre rede for hva de bygger sine uttalelser på.
- Rådets medlemmer burde også ha reagert da de så at kirkevergen – uten delegert myndighet – sendte forhåndsvarsel om oppsigelse til kantoren.
- Fellesrådet har lenge visst at kantor Vevang var sykemeldet på grunn av kirkevergens adferd. Fellesrådet bør være kjent med vedkommendes manglende evne og kompetanse som personalleder. Rådet er arbeidsgiver for både kirkeverge og kantor og har her sviktet i sin arbeidsgiverfunksjon.
- Fellesrådet kritiserer engasjementet til *Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus kirke*. Rådet vil ikke møte gruppen til samtale og viser ingen vilje til å rydde opp i de uverdige forholdene i kirkeorganisasjonen. Når rådet dertil ikke kan svare på spørsmål, tyder det på at rådet ikke har den nødvendige kompetanse, og at det mangler forståelse for sitt lovpålagte ansvar.

### **Behandlingen av kantor Bjørn Vevang**

- Intet ble gjort for å legge til rette for at kantor Bjørn Vevang skulle kunne komme tilbake i arbeid. Fellesrådet hører bare på den ene part i konflikten mellom kirkeverge og kantor.
- Forhåndsvarsel om oppsigelse ble sendt til kantor Vevang under sykemelding. Varslet ble sendt slik at Vevang mottok meldingen om brevet fra arbeidsgiver på julaften.
- Forhåndsvarslet ble sendt av kirkevergen – uten delegert myndighet.
- Kirkevergen har dessuten i *Gaula* 9. januar 2013 uttalt seg grovt ærekrenkende om kantor Vevang. Kirkevergen er bedt om å forklare dette eller dementere, men han har ikke svart.
- Kirkevergen burde ha reagert med anmeldelse da han ble informert om trusler på Vevangs kontorskilt, riper i bilen ("FAN!") og oppskåret bildekk. I stedet oppførte han seg slik overfor kantor Vevang at denne ble langtidssykemeldt.

### **Behandlingen av orgelkonsulent, orgeltekniker og kantor Espen Selbæk**

- Kirkevergen vil ikke ha orgelkonsulent Espen Selbæk videre med i arbeidet, men kan ikke redegjøre for hvorfor Selbæk ikke lenger skal være med. Dette kan ikke oppfattes som annet enn ren personforfølgelse. Faglig sett er det klart at det påbegynte prosjektet vanskelig kan ferdigstilles uten Selbæks bistand. Selbæk har utført et meget omfattende faglig arbeid for Melhus kirkelige fellesråd, gratis for fellesrådet, bl.a. for at det skulle være mulig å gjennomføre orgelsaken uten alt for store kostnader.
- Kirkevergen har gitt beskjed om at Espen Selbæk ikke lenger skal brukes som organistvikar i Melhus. Dette er et ledd i kirkevergens personforfølgelse av Selbæk. Kirkevergen er inhabil i saken mot Selbæk, fordi kirkevergen selv er part i saken.
- Etter at klagen til Selbæk ikke fikk medhold, mottok han brev fra kirkevergen der prosedyren ved videre klagerett (anke) var beskrevet. Selbæk sendte sin begrunnede klage. Samme dag som Selbæk purret på svar, sendte kirkevergen brev om at det ikke var klagerett likevel.

### **Bruker «personalsak» til å skjule personforfølgelse**

Det er en kjent sak at hvis en dårlig ledelse ønsker å spore av en sak, er det enkelt å gjøre det ved å få saken til å dreie seg om personalspørsmål – for da kan (og skal) man unnta det hele fra offentlighet. Ved å motarbeide, trakassere og drive personforfølgelse av Espen Selbæk og Bjørn Vevang har kirkevergen og Melhus kirkelige fellesråd avsporet orgelsaken og ført den bort fra den saken det var. Man var like ved å kunne skrive orgelbyggerkontrakt da kirkevergen på egen hånd stanset hele saken og fikk dreid det hele til å gjelde en *personalsak*.

### **Flere forhold**

Det er flere forhold gjennom årene som det er grunn til å påklage, undersøke og følge opp. Disse tas ikke grundig opp her, men noen få nevnes her summarisk:

- Kirkevergen reagerte ikke på informasjon om alvorlig skade på originale bærekonstruksjoner i klokketårnet i Horg kirke i forbindelse med montering av elektrisk ringeanlegg.
- Kirkevergen har ikke fulgt opp påviste feil/skader og nødvendige utbedringer på orglene i Flå og Horg kirker.
- Kirkevergen sørget ikke for overføring av orgelpiper fra låven på Varmbu til Melhus kirke, og for at nødvendige søknader til Riksantikvaren ble sendt.
- Kirkevergen har ikke oversendt til bispedømmerrådet for godkjenning menighetsrådets og fellesrådets vedtak om gjeninnsetting av benker i Melhus kirke.
- Kirkevergen ville ha inn en annen orgelkyndig person enn Selbæk og foreslo en som ikke er medlem av Orgelkonsulentforeningen, en kantor som kirkevergen vet at ønsker et annet orgel enn det som ble lagt ut på Doffin.



**Foranstående saker og forhold gjør at vi ikke lenger har tillit til kirkevergen og Melhus kirkelige fellesråd. Vi klager dem herved inn for Nidaros biskop og bispedømmeråd.**

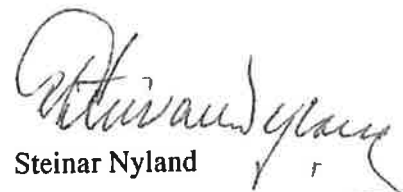
**Det er helt uakseptable forhold i Melhus kirkelige fellesråd. Vi må få tilbake demokrati og forsvarlig, lovlydig, medmenneskelig og kristelig kirkeledelse i Melhus.**

**Vi ber om en upartisk, åpen granskning av kirkevergen og Melhus kirkelige fellesråd og deres håndtering av orgelsaken m.m. fra februar 2012 til mai 2013.**

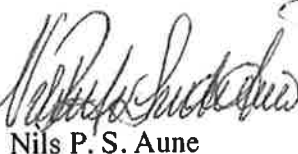
Med hilsen

  
Olav Solem

  
Inger Kregnes

  
Steinar Nyland

  
Herborg Hongsset

  
Nils P. S. Aune

  
Kristine Kaasa Moe

#### **Vedlegg**

som følger brevet i vanlig postgang («Brev» er fra Aksjonsgruppen til Fellesrådet):

- Brev av 6. nov. 2012
- Fellesrådets brev av 30. nov. 2012
- Brev av 4. desember 2012
- Brev av 12. desember 2012
- Brev (med innledning fra møte 10. jan) av 11. januar 2013
- Brev av 15. januar 2013
- Brev av 28. januar 2013
- Flyveblad 25. februar 2013, sendt fellesrådet 26. februar
- Brev fra K. K. Moe til fellesrådet om journalføring 3. april 2013
- Avisinnlegg om journalføring, Trønderbladet 25. april 2013
- Avisinnlegg om benkesaken, Trønderbladet 7. mai 2013

Det er lagt ut orienteringer, brev, avisinnlegg, avisartikler m.m. på nettstedet [www.melhusorgelet.no](http://www.melhusorgelet.no)

Kopi til:

- Melhus kirkelige fellesråd og v/fung. leder Sigmund Gråbak
- Melhus kommune v/ordfører Jorid Jagtøyen
- Kirkerådet

Åpent brev til Melhus kirkelige fellesråd

### **Gi Melhus tilbake orgelsaken og kantor Vevang**

Kirkevergen i Melhus har regnet feil (eller «misforstått» bort) – en million kroner – i orgelsaken ved Melhus kirke. Dette ble oppdaget for litt over et halvt år siden. Det ble fatalt for det prosjektet som Orgelkomiteen – under faglig ledelse av kantorene Bjørn Vevang og Espen Selbæk – har utarbeidet. Men nå er det ikke bare det økonomiske, men også andre forhold som truer orgelsaken.

Melhus kirkes organist, kantor Bjørn Vevang, har dessverre vært sykmeldt lenge. Han er tilbake i 20% stilling, for å arbeide med orgelsaken. Men orgelsaken styres nå utenom ham. Det er uakseptabelt. Kirkemøtets tjenesteordning fra 2004 sier: «*Kantoren leder menighetens kirkemusikalske virksomhet*». Orglet er grunnleggende i virksomheten og for organisten. Den faglig ansvarlige i Melhus – den øverst ansvarlige – er Bjørn Vevang.

Men Melhus kirkelige fellesråd har – mot kantor Vevangs faglige råd – valgt å engasjere en ekstern orgelkonsulent i orgelsaken. Kirkevergen og fellesrådet har ignorert den kirkemusikalske og orgelfaglige ekspertise som vi har i Melhus menighet. Det finner vi meget alvorlig: Det undergraver Bjørn Vevangs arbeid som leder av menighetens kirkemusikalske virksomhet. Og det setter det gode orgelprosjektet i Melhus i fare. Alt det store arbeidet som orgelkomiteen og frivillige har nedlagt, vil være bortkastet. Hvis vi får en ny, ekstern konsulent – som Vevang ikke kan anbefale – blir det sannsynligvis en ny og helt annen orgelsak.

Den eksterne konsulent vil dertil koste fellesrådet en ekstra utgift på ett hundre tusen kroner. Vevang og Selbæks arbeid er blitt – og vil bli – gjort gratis. Det undrer oss at kirken plutselig har råd til å bruke hele 100.000 på en rådgiver, når de kan få Vevang, og den som han på faglig grunnlag anbefaler, gratis!

Kirkevergen har regnet en million kroner feil. Det er katastrofalt. Men heldigvis har Herborg Hongset – i forståelse med Vevang og Orgelkomiteen – tatt initiativet til å samle inn den millionen. Hongset og Lydbokforlaget har allerede gitt svært stor støtte til Vevang og Selbæks – til bygdas – orgelprosjekt, og Hongset er i gang med å få til meget mere.

Hvis ikke kantor Bjørn Vevang – og de fagfolk han foreslår – får tilbake den faglige ledelsen over orgelprosjektet, vil vi – og sannsynligvis andre givere – kreve pengene som vi har gitt til orgelsaken tilbake. Det er ett bestemt orgelprosjekt vi har gitt penger til. Det prosjektet vil vi ha.

Det er svært alvorlig at kirkevergen og fellesrådet har oversett Vevangs faglige råd. Vi ber om å få kantor Bjørn Vevang – og Orgelkomiteens opprinnelige orgelprosjekt tilbake.

Melhus, 6. november 2012

Hilsen

Inger Kregnes, Kristine Kaasa Moe, Nils Petter Svendsen Aune, Olav Solem



Nils Petter Svendsen Aune  
Inger Krenges  
Kristine Kaasa Moe  
Olav Solem

Deres ref.:  
6. november 2012

Vår ref.:  
12/00054-008 012.2

Vår saksbehandler:  
Kurt Rylandsholm

Melhus den  
30. november 2012

### SVAR PÅ ÅPENT BREV VEDRØRENDE ORGELSAKEN

Melhus kirkelige fellestråd viser til deres brev med tittelen «Gi Melhus tilbake orgelsaken og kontor Vevang».

Fellestrådet ønsker ikke å gå inn i noe detaljert svar på alle påstandene i brevet. Likevel vil en presisere at fellestrådet aldri har uttalt, vedtatt, eller hatt som intensjon å styre orgelsaken utenom kontor Bjørn Vevang.

Vevang har vært delvis sykmeldt fra slutten av januar d.å., og 100 % sykmeldt fra april til oktober. Fellestrådet har av den grunn sett det som formålstjenlig for prosjektet å knytte til seg en person som innehar kompetanse og erfaring fra flere tidligere orgelprosjekt. Dette vil også medføre at fellestrådet i større grad får kvalitetssikret prosjektet iht. regelverket man er nødt til å forholde seg til i denne typen investeringer. En orgelkonsulent er ikke i stedet for, men som et supplement til Vevangs fagkompetanse.

Fellestrådet ønsker også å presisere at prosjektet ikke tilhører Bjørn Vevang eller Espen Selbæk. Det er menigheten som eier orgelprosjektet, og fellestrådet står som byggherre på vegne av menigheten.

Fellestrådet stiller seg undrende til det åpne brevet der det blir fremlagt påstander og uttalelser som fellestrådet ikke kjenner seg igjen i. En er også kritisk til metodene som er brukt for å fremme synspunkt i saken, jf. påstandene i det åpne brevet og folkemøtet den 13. november, og mener at de ikke har vært med på å løfte frem prosjektet i positiv retning.

For Melhus kirkelige fellestråd

Knut Berg  
Leder

Sigmund Gråbak  
Nestleder

Kurt Rylandsholm  
Daglig leder

Kopi: - Melhus menighetsråd

Inger Kregnes, Herborg Hongset, Kristine Kaasa Moe,  
Nils Petter Svendsen Aune, Steinar Nyland, Olav Solem

Åpent brev til Melhus kirkelige fellesråd  
Melhus Rådhus  
7224 Melhus

Melhus, den 4. desember 2012

sendes også til Trønderbladet

## SPØRSMÅL TIL FELLESRÅDET

Det vises til sakspresentasjonen i Sak 051/12 Klage fra Espen Selbæk. Klagen gjelder saksbehandling i fellesrådssak 036/12 der Espen Selbæk ble fritatt fra vervet som medlem av Orgelkomiteen. I sin vurdering av Bjørn Vevang og Espen Selbæks faglige kompetanse, avslutter kirkevergen med følgende konklusjon i saka:

*«På tross av Selbæks faglige kompetanse, og innsatsen han har lagt ned i orgelsaken så langt, mener daglig leder at Selbæk, sammen med Vevang, ikke har nok kompetanse alene til å drive frem prosessen med nyinvestering. Daglig leder er derfor enig i fellesrådets vedtak om å knytte til seg en fagperson fra orgelkonsulentforeningen».*

Orgelsaken i Melhus har orgelfaglig vært ledet av kantorene Bjørn Vevang og Espen Selbæk. Ingen har kritisert deres arbeid så langt, tvert imot. Kirkevergen skriver for eksempel dette i sin vurdering nevnt ovenfor: *«Selbæk har, som det med rette har blitt sagt, lagt ned et enormt arbeid for orgelsaken i Melhus. Han har også, slik daglig leder vurderer det, svært god kjennskap til det rent orgeltekniske. At han også er utdannet kantor, tilsier at han har tung faglig kompetanse i forbindelse med en orgelsak».* Medlemmer i den tidligere orgelkomiteen roser også Vevang og Selbæk for å ha drevet fram orgelsaka på en god måte.

Mot denne bakgrunn vil vi måtte stille spørsmål ved *hvorfor* og på hvilket faglig grunnlag felleskirkelig råd nå vil engasjere en ekstern konsulent, *mot* råd og ønske fra sin egen fagmann, kantor Bjørn Vevang, jfr. kantorens brev til Melhus kirkelige fellesråd sitt møte 29.11.2012:

- 1) Er det foretatt en faglig vurdering av den faglige kompetansen til kantorene Bjørn Vevang og Espen Selbæk utover den vurdering kirkevergen har gjort?
- 2) Vi ber Melhus kirkelige fellesråd om å spesifisere hva slags kompetanse de vil hevde at Bjørn Vevang og Espen Selbæk mangler, hver for seg og sammen, for å kunne «drive frem prosessen med nyinvestering», jfr. kirkevergens formulering ovenfor.
- 3) Vi ber Melhus kirkelige fellesråd dokumentere at orgelkonsulenten de ønsker å engasjere, som et supplement til Bjørn Vevang, har en annen og bedre kompetanse, dvs. en mer relevant faglig bakgrunn, enn Bjørn Vevang og Espen Selbæk.

Til slutt vil vi opplyse om at vi rett over jul vil invitere Melhus kirkelige fellesråd og Melhus menighetsråd til åpne møter med oss i denne saka som er så viktig for Melhus menighet. Vi håper på den måten å etablere en konstruktiv og framtidsretta dialog med disse to kirkelige forvaltningsorganer.

Med hilsen  
Inger Kregnes, Kristine Kaasa Moe, Nils Petter Svendsen Aune, Olav Solem, Herborg Hongset, Steinar Nyland

Olav Solem, Inger Kregnes, Kristine K. Moe, Nils P. S. Aune,  
Herborg Hongset og Steinar Nyland

Åpent brev til  
Melhus kirkelige fellesråd  
7224 Melhus

sendes pr. e-post

Melhus, den 12.12.2012

### **Tilsvaret til «svar» fra Melhus kirkelige fellesråd**

Vi viser til brev av 30.11.2012, ref. 12/00054-008 012.2 fra Melhus kirkelige fellesråd, undertegnet av fellesrådets leder, nestleder og kirkevergen. Brevet ble enstemmig vedtatt i kirkelig fellesråd 29. november, der flere i vår gruppe, var tilstede. Fellesrådets brev er svar på vårt brev datert 6.11.2012, som hadde overskriften «*Gi Melhus tilbake orgelsaken og kantor Vevang*».

Vi vil først takke for svaret. Imidlertid må vi innrømme at vi er skuffa. Ikke mindre skuffa er vi over den behandling vårt brev fikk i fellesrådsmøte 29.11.2012. Vi vil derfor måtte komme med et tilsvaret. Vi vil også kommentere møteledelse og saksbehandling i ovennevnte møte, spesielt behandlinga av vårt brev i Sak 049/12. For ordens skyld: Foreliggende brev (vårt tilsvaret) underskrives av alle vi seks som nå har engasjert oss i denne saken, ikke bare de fire av oss som skrev under brevet 6. november.

### **UAKSEPTABELT AV RÅDET**

Innledningsvis i brevet til oss skriver rådet: «*Fellesrådet ønsker ikke å gå inn i noe detaljert svar på alle påstandene i brevet.*»

Vi er usikre på hvordan vi skal forstå dette. Er saka som vi tar opp, så ubetydelig og av så liten viktighet at fellesrådet ikke ønsker å bruke tid på å tilbakevise – på en saklig, skikkelig og dokumentert måte – det vi har skrevet?

Vi vil også kunne oppfatte fellesrådets uvilje mot å gå detaljert til verks som en ren utflukt i mangel på argumenter. Rådet synes ikke å vite hva det skal svare, og må derfor avspise oss på den måten. Uansett hva som er grunnen, finner vi det fullstendig uakseptabelt av fellesrådet å behandle oss slik det her gjør.

### **RÅDET AVVISER KANTOR VEVANG**

Videre står følgende i fellesrådet sitt svar: «*vil en presisere at fellesrådet aldri har uttalt, vedtatt, eller hatt som intensjon å styre orgelsaken utenom kantor Bjørn Vevang.*»

Vi håper inderlig at det fellesrådet her skriver er tilfelle. Men hvordan har det seg da at rådet ikke vil høre på kantor Vevang, rådets egen fagmann?

Vevang slapp ikke til i Sak 036/12 Nytt orgel i Melhus kirke og endring i orgelkomiteen i fellesrådets møte 18.10.2012, slik det før møtet var avtalt med rådets leder Sigve Tjora. Rådet brydde seg overhodet ikke om kantor Vevangs brev til fellesrådsmøtet 29.11.2012. Rådet bare

tok brevet som en referatsak. På den måten unngikk fellesrådet at Vevangs brev – som er et fornuftig og saklig innlegg med flere framtidsrettede og konstruktive forslag – kom opp til behandling.

Det er vanskelig å forstå fellesrådets handlemåte som annet enn å styre orgelsaka utenom kantor Vevang. Det er ikke samsvar mellom hva rådet her *sier*, og det rådet *gjør*.

Vi spør: Hva har Melhus kirkelige fellesråd gjort for å inkludere kantor Vevang – den ansvarlige for kirkemusikken i menigheten – aktivt i sine møter?

#### HVORFOR ER KANTOREN SYKMELDT?

Enn videre skriver Melhus kirkelige fellesråd: *«Vevang har vært delvis sykmeldt ... Fellesrådet har av den grunn sett det som formålstjenlig for prosjektet å knytte til seg en person som innehar...»*

Vevang er i delvis arbeid, nettopp for å følge opp orgelsaka. Mange i bygda har undret seg på hvorfor kantor Bjørn Vevang er sykmeldt. Vi har derfor spurt Vevang direkte. Han har fortalt oss at årsaken er nærmeste overordnetes – det vil si kirkevergens – behandling av ham ved forskjellige anledninger. Dette må alle rådets medlemmer ta på alvor. Rådet er arbeidsgiver både for kirkevergen og for kantoren.

#### PERSONFORFØLGELSE?

Hvis ikke Melhus kirkelige fellesråd kan redegjøre for, og faglig begrunne, hva som er årsaken til at Vevang og Selbæk ikke lenger kan fortsette som orgelsakens faglige ledere, kan dette synes som ren personforfølgelse. Hvis det skulle være tilfelle, er det meget alvorlig. Vi ber Melhus kirkelige fellesråd om å ordne opp i dette. Selbæk og Vevang må få tilbake den faglige ledelse av saken.

#### TILLEGGER OSS NOE VI IKKE HAR SKREVET

Rådet skriver: *«... ønsker å presisere at prosjektet ikke tilhører Bjørn Vevang eller Espen Selbæk.»*

Vi har sjølsagt aldri påstått at Selbæk og Vevang eier prosjektet. Her tillegger fellesrådet oss noe vi ikke har skrevet. Det er samtidig ingen tvil om at fellesrådet hele tida har vært avhengig av de to kantorene sin fagkunnskap og erfaring med orgel og orgelbygging.

#### RÅDET KRITISERER VÅRT ENGASJEMENT

Til slutt i svaret uttaler Melhus kirkelige fellesråd; *«...Fellesrådet stiller seg undrende til det åpne brevet der det blir fremlagt påstander og uttalelser som fellesrådet ikke kjenner seg igjen i. En er også kritisk til metodene som er brukt for å fremme synspunkt i saken, jf. påstandene i det åpne brevet og folkemøtet den 13. november, og mener at de ikke har vært med på å løfte frem prosjektet i positiv retning.»*

Rådet skriver at vi har *«fremlagt påstander og uttalelser som fellesrådet ikke kjenner seg igjen i»*. – Vi krever at Melhus kirkelige fellesråd er konkret i sin formulering. Rådet må sitere og tilbakevise det vi skriver, på et saklig og skikkelig grunnlag. Kan rådet ikke det, så står det vi har skrevet ved lag.

Vi er alle medlemmer av Melhus menighet, og det å kritisere oss for å være engasjerte og aktive medlemmer er ikke bare urettferdig, det er en hån mot oss. Vi har gjort det som er vår demokratiske rett, vi har brukt vår ytringsfrihet, som samfunnsengasjerte borgere.

#### RÅDET MÅ KONKRETISERE SIN KRITIKK

Rådet skriver til oss: *«En er også kritisk til metodene som er brukt for å fremme synspunkt i saken, jf. påstandene i det åpne brevet og folkemøtet den 13. november»*

Mener fellelrådet at det å arrangere åpne møter og det å skrive åpne brev er en uakseptabel metode for å fremme synspunkt? Eller på hvilket grunnlag er rådet kritisk til innholdet på møtet den 13. november? – Det var ingen fra fellelrådet som kom på møtet. Vi ber Melhus kirkelige fellelråd om å konkretisere hva det mener med *«jf. påstandene i det åpne brevet og folkemøtet den 13. november»*.

Rådet burde holdt seg for god til å skrive at vi i vår gruppe *«ikke har vært med på å løfte frem prosjektet i positiv retning»*. Det er nettopp det vi gjør!

#### MANGLENDE DEMOKRATI

Vi må dessverre si at rådets framgangsmåte og uttrykksformer lider under mangel på demokrati og åpenhet. Mer demokrati og åpenhet i de kirkelige forvaltningsorganer har, som det vil være kjent, vært en forutsetning for å gi kirka en friere stilling.

Den mangel på åpenhet og demokrati som vi ovenfor har gitt uttrykk for, bekreftes av den måten Melhus kirkelige fellelråd behandla vårt åpne brev på, under møtet 29. november. Det var med en ikke ubetydelig uvilje rådets leder tok imot våre supplerende skriv til fellelrådets møte. Det ble heller ikke, så vidt vi forstår, tatt stilling til hva slags status eller behandlingsform disse skulle gis. Under møtet ble det overhodet ikke referert fra det vi hadde skrevet. Alt ble bare forbigått i stillhet.

#### KANTORS LEDERANSVAR

Til slutt i vårt tilsvare vil vi måtte peke på at felleskirkelig råd har unnlatt å kommentere det vi skriver om kantors lederansvar og arbeidsoppgaver. Vi refererer i den sammenheng fra Kirkemøtets tjenesteordning av 2004 der det står: *«Kantoren leder menighetens kirkemusikalske virksomhet»*. Vi skriver: *«Orglet er grunnleggende i virksomheten og for organisten. Den faglig ansvarlige i Melhus – den øverst ansvarlige – er Bjørn Vevang»*. Vi stiller oss undrende til at felleskirkelig råd ikke tar imot utfordringen i vårt brev. Rådet burde drøfte og svare oss på det vi skriver om at kirkevergen og rådet ignorerer kantor Vevangs uttalelser; og undergraver Bjørn Vevangs arbeid som leder av menighetens kirkemusikalske virksomhet.

Det kan tilføyes at kantor har en vigsla stilling og står under tilsyn av biskop Tor Singsaas (jfr. §6 i Tjenesteordning for kantorer).

#### PRESISERING

Vi må presisere at vårt engasjement har kommet fra oss, det begynte med samtaler mellom Kregnes, Solem og etter hvert Moe og Aune; og så kom Nyland og Hongset inn. Hverken

Selbæk eller Vevang har hatt noe som helst å gjøre med at denne gruppa kom i gang. De har ikke tatt noe initiativ overfor oss.

Vi ønsker Melhus kirkelige fellestråd og dets administrasjon en god jul.  
Vi vil invitere rådet til møte med oss, like over nyttår.

Med hilsen

Inger Kregnes, Kristine Kaasa Moe, Herborg Hongset,  
Nils Petter Svendsen Aune, Steinar Nyland og Olav Solem



**Fra:** Herborg Hongset <herborg.hongset@lydbokforlaget.no>  
**Emne:** **VS: Opplést brev**  
**Dato:** 11. januar 2013 14.37.57 GMT+01:00  
**Til:** "Knut Berg" <knutberg@tele2.no>  
**Kopi:** Kristine Kaasa Moe <k.k.moe@online.no>, Steinar Nyland <s.nyland@online.no>, Olav Solem <olav.solem@iot.ntnu.no>, Inger Kregnes <ingerkregnes@hotmail.com>, Nils Aune <Nils@albacare.no>  
1 vedlegg, 35,5 kB Arkiver

Heil

Selv takk for sist.

Jeg håper virkelig du kan bidra til at vi kommer videre i retning av en god løsning på denne triste saken.

Beklager sent svar. Har sittet i møter hele dagen.

Her kommer brevet.

Mvh

Herborg Hongset

**Fra:** Knut Berg [mailto:knutberg@tele2.no]  
**Sendt:** 11. januar 2013 1:08  
**Til:** Herborg Hongset  
**Emne:** Opplést brev

Hei

Takk for møtet i går.

Jeg lurer i etterkant av dette møtet om det er mulig å få en kopi av det brevet du leste opp i går. Det var såpass mye stoff at jeg dessverre ikke fikk notert meg alt du sa og har derfor dette ønske slik at jeg ikke, uheldigvis, skal kunne referere feil.

Beklageligvis glemte jeg i farten av å spørre deg i går etter møtet da jeg hadde tidsnød pga avtalt henting av datteren min.



Innledning (2).doc (35,5 kB)

Innledning til møte om orgelsaken torsdag 10.01.13 kl 19.30

Da det før jul ble invitert til dette møtet, stod det en stor og viktig sak på agendaen:

Vi må få orgelprosjektet på riktig spor igjen med kantor Bjørn Vevang og orgeltekniker Espen Selbæk i ledelsen. Det er fortsatt vårt mål med møtet.

Men etter den tid har saken tatt en enda mer alvorlig vending enn den hadde før jul:

Kirkevergen har, på vegne av fellesrådet, sendt forhåndsvarsel om oppsigelse av Bjørn Vevang. Det er derfor ikke mulig å drøfte orgelsaken uten å berøre den aktuelle personalsaken. De henger for tett sammen.

En eventuell oppsigelse av Vevang vil ikke bare være dypt usaklig og en stor urett – det vil også være fullstendig ødeleggende for orgelsaken.

Det er en veldig alvorlig situasjon. Hvis ikke noen med ansvar og myndighet griper inn nå, kan dette bli stående som en skamlett på kirkeadministrasjonen i Melhus. Og det er vel noe vi alle sammen helst vil være foruten. Dette er det vi gjerne vil diskutere med dere, og målet vårt er å bidra til at dere som skal ta avgjørelser i disse viktige sakene har best mulig bakgrunn og informasjon. Det vil være tragisk om medlemmer av fellesrådet i ettertid oppdager at de har vært med på å ta feil og uopprettelige avgjørelser fordi de ikke var tilstrekkelig informert.

Dersom den varslede oppsigelsessaken ikke trekkes tilbake, vil det etter all sannsynlighet ende med en arbeidsrettssak. Det vil være en sak som det er nokså tvilsomt at Fellesrådet kan vinne fram i. En arbeidsrettsak er alltid en psykisk belastning for alle parter.

Den negative oppmerksomheten som følger med vil også kunne svekke menighetens tillit til både kirkevergen og fellesrådet. Og taper fellesrådet saken, ender menigheten med å måtte betale saksomkostningene. Det er penger som heller burde gått til orgelsaken....

Det er mange i bygda nå som er ganske opprørt over det som har skjedd - og er i ferd med å skje. Mange har allerede sagt til oss at de har sluttet å gå i kirken på grunn av kirkens håndtering av orgelsaken og behandlingen av BjørnVevang.

Vevang mottok melding om rekommandert brev fra kirkelig fellesråd på julaften, og fikk først hentet det tredje juledag. At en slik sak ble varslet, av alle dager i året på **julaften** – uten at fellesrådets medlemmer synes å være informert - sier litt om hva en her står overfor. Å gå til oppsigelsessak mens en arbeidstaker er i sykmelding er heller ikke egnet til å sette arbeidsgiver i et godt lys.

Når slike konflikter oppstår kan gjerne ansvar og skyld til en viss grad fordeles. Men seriøs og ansvarlig ledelse handler bl.a. om å håndtere slikt på en god måte, som løser opp i floker, ivaretar personer og fremmer gode løsninger. Det virker som om kirkevergen dessverre ikke hatt en god hånd med denne saka. Kantor har vært sykmeldt over svært lang tid, og det er åpenbart at sykmeldingen skyldes konflikter i forhold til daglig leder og hans lederstil.

Som arbeidsgiver og leder har en ansvar for å løse arbeidskonflikter. Hvis en ikke klarer det selv, må en søke hjelp til det. Vi er kjent med at kantoren gjentatte ganger har bedt om oppskværing og forsoning, men er blitt avvist og til dels møtt med hånlatter.

Det virker ikke som at kantoren er blitt ivaretatt som arbeidstaker og har fått den støtte og respekt han har krav på. Et eksempel på det er at han faktisk ble nektet taletid i Fellesrådets møte i høst der han etter avtale med tidligere

leder skulle redegjøre for sine tanker om videreføring av orgelprosjektet, og hans faglige råd ble blankt avvist.

Sånn kan vi ikke ha det!

De uoverensstemmelser og hendelser som har ført til stans i orgelprosjektet må det ryddes opp i umiddelbart. Kirka og menigheten kan ikke leve med slike tilstander. Fellesrådet må skaffe seg bedre informasjon - og fatte faglig begrunnede vedtak som sikrer at orgelprosjektet kommer på rett spor igjen.

Vi velger å tro at hvis fellesrådets arbeidsutvalg hadde vært kjent med alle de faktiske forhold og innhentet informasjon fra begge sider, ville denne saken ikke blitt fremmet. Man ville sannsynligvis tatt affære og bidratt til en mer konstruktiv løsning. Det er heldigvis ennå mulig å stoppe denne ulykksalige prosessen. Helst burde saken vært trukket tilbake - og drøftingsmøtet avlyst. Hvis så ikke skjer, håper vi at man etterpå vil innse at dette var et feilgrep og at saken stoppes der.

Kantor Bjørn Vevang og orgeltekniker Espen Selbæk er særdeles dyktige og kompetente personer med stor personlig og faglig integritet. De har så langt sammen med sine hjelpere nedlagt en formidabel jobb.

I flere sammenhenger har de gitt klart uttrykk for sine faglige synspunkt, og de har som seg hør og bør måttet kjempe for sine meninger. At ikke alle er enige om alt i slike saker, er ikke noe nytt. Men saklig uenighet er ikke noe problem når parter respekterer hverandre og klarer å skille mellom sak og person.

Kirka i Melhus skal være glade for at disse to har stilt sin entusiasme og fagkompetanse til rådighet for prosjektet - og at de fortsatt er villige til det, på tross av all motgang de har møtt.

De personlige konfliktene som nå hindrer en god utvikling i saken må snarest

ryddes opp i, eventuelt ved hjelp av folk utenfra den kirkelige organisasjon. Gjennom den måten vår kantor er behandlet på gjennom lang tid, ser vi en alvorlig mangel på respekt for hans faglige kompetanse og den vigslede yrkesrolle han er innsatt i. Kirkevergen har i sin befatning med kantoren ikke utvist den empati, omsorg, toleranse og menneskelig forståelse en må kunne forvente av en i hans rolle.

Kirkevergen har over lang tid vist med all tydelighet at han har problemer med å håndtere personalkonflikter. I og med at kirkevergen selv har bidratt sterkt til konflikten, er det innlysende at han må ha faglig hjelp til å løse opp i den. Vi må i det minste kunne forvente at arbeidsmiljøet i kirka holder en vanlig god standard .

Og vi bør også kunne forvente litt ekstra fra personale som skal forvalte og representere kirken og de kristne verdier.

**Oppsummering:**

- 1) Oppsigelsessaken mot Vevang må trekkes tilbake umiddelbart. Arbeid med nødvendig konfliktløsning og opprydding igangsettes.
- 2) Orgelprosjektet må fullføres slik intensjonene opprinnelig var, og med de fagfolka i ledelsen som har stått for arbeidet så langt. Vi ber om at Vevangs brev og forslag til fellesrådets møte 29. november tas opp til behandling og man velger ett av hans konstruktive forslag.

Vi har nå veldig kort tid på oss for å berge orgelsaken på grunn av tidsfrister som snart går ut.

Vi oppfordrer Fellesrådet på det sterkeste til å ta sitt ansvar og få brakt disse forholdene i orden snarest. Når det er på plass er vi mange som står klar til å gjøre vårt ytterste for å bidra til å sikre sluttfinansieringa.

Så kan vi forhåpentligvis feire sammen når det nye orgelet er på plass !

Til Melhus kirkelige fellestråd v/leder Knut Berg  
og med kopi til resten av fellestrådet og menighetsrådet

### **Forslag til løsnng av konflikter i orgelsaka i Melhus menighet.**

I møtet som *Aksjonsgruppa for orgel i Melhus kirke*, hadde torsdag 10. januar med bl.a. leder Knut Berg, nestleder Sigmund Gråbak fra Melhus kirkelige fellestråd, samt medlemmer av Melhus menighetsråd, la Erik Tofte (varamann i fellestrådet og medlem av Melhus menighetsråd) fram noen tanker til løsnng av problemene i orgelsaka.

Vi synes Toftes tanker var konstruktive. Derfor legger vi fram et forslag bygget på Toftes ideer. En forutsetning er selvsagt at man trekker tilbake forhåndsvarslet om oppsigelse av kantor Bjørn Vevang. Vårt forslag er:

1. I tråd med fellestrådet tidligere vedtak om å engasjere også en ekstern konsulent i orgelsaka, spør fellestrådet kantor og orgelkonsulent Bjørn Andor Drage om å bli med i ei faggruppe for orgelsaka, sammen med menighetens kantor og faggruppas leder Bjørn Vevang og orgeltekniker med spesialkompetanse i prosjektet, Espen Selbæk. (Vevang har tidligere foreslått Bjørn Andor Drage for kirkevergen.)

*Merknad:* Orgelprosjektet ved Melhus kirke er spesielt og annerledes enn andre orgelsaker. Det dreier seg her om et nytt orgel med til dels nytt pipeverk, sammen med enkeltpiper og stemmer fra *to* andre instrumenter (Melhus og Aberdeen). Espen Selbæk har en grundig innsikt i – og kunnskap om – pipematerialet fra Aberdeen. Dette er kunnskaper som vil være uunnværlige for orgelbyggeren som skal bygge det nye Melhus-orglet. Dette så man f.eks. da orgelbyggerne (som leverte tilbud på prosjektet i februar 2012) stilte en rekke spørsmål til Selbæk om pipematerialet og brukte Selbæks utredninger i sine tilbud. Selbæk foretok detaljerte studier og oppmålinger av orglet i Beechgroove church før det ble demontert. Selbæk har utarbeidet mensurtabellene både for orglet i Melhus kirke og det i Aberdeen. Mensurtabellene *må* orgelbygger ha, når arbeidet skal igangsettes. Dessuten: Det nye orglet vil bli det eneste store engelskromantiske orgel i Norge. Vi kan ikke la dette unike prosjektet gå fra oss.

2. Som fellestrådet og menighetsrådet allerede har snakket om, får man igang igjen en ny økonomikomité for innsamling av penger – i samarbeid med næringslivet.

3. Fellestrådet dementerer at Bjørn Vevang mangler kompetanse for å drive orgelsaka i Melhus. Vi viser her til den ærekrenkende uttalelsen som står i avisen Gaula 9. januar, der kirkevergen – ifølge avisen – uttaler seg på en måte om kantor Vevang, som er i strid med Straffelovens §§ 246 - 248. Uttalelsen kan ødelegge Vevangs muligheter til framtidige orgelkonsulentoppdrag.

Vi tør be om at orgelsaka igjen blir satt på saklista til fellestrådet, med utgangspunkt i vårt forslag.

Melhus den 15. januar 2013

Vennlig hilsen

Olav Solem, Inger Kregnes, Herborg Høngset, Steinar Nyland, Kristine Kaasa Moe, Nils Petter Svendsen Aune

Til Melhus kirkelige fellesråd

*Sendes 28. januar ca kl. 15.30 pr. e-post til Melhus kirkes postmottak, alle medlemmer og varamedlemmer, og med kopi til Melhus kommunes postmottak, prostens, kirkevergen og avsenderne*

Melhus den 28. januar 2013

LEDELSEN AV ORGELSAKEN m.m.

Vi hadde håpet og trodd på kontakt med Melhus kirkelige fellesråd. At rådet ville svare på våre brev og henvendelser. Men det har fellesrådet ikke gjort.

Vi viser til våre brev av 4. desember, 12. desember, 11. januar og 15. januar.

Det er – fra kirkens side i orgelsaken – en lang rekke brudd på forvaltningslov og offentlighetslov. Dette er allerede grundig påvist overfor rådet fra flere hold.

For at kirken skulle komme ut av uføret, sendte vi et forslag til løsning av saken – et kompromissforslag – den 15. januar. Så vidt vi har forstått fra artikkel i Trønderbladet den 22. januar, hadde nestleder Gråbak sans for forslaget. Vi håpet dermed på at saken og vårt forslag ville stå på saklista til fellesrådsmøtet torsdag 31. januar. Vårt håp var et konstruktivt og grundig saksfremlegg. Derfor er vi ekstra skuffet over at hverken forslaget vårt – eller orgelsaken forøvrig – står på sakskartet. Saken skal ikke opp i det hele tatt. Bortsett fra referatsaker med tre sykemeldinger, en «personalsak» og eventuelt, står ikke annet på sakskartet enn forslag om å sløyfe februar møtet! (Vår kilde er sakspapir på kirkens nettside, henvist til av kirkevergen.)

Etter at kirkevergen stanset saken i mars i fjor, på grunn av manglende penger, har det ikke skjedd noe fra kirkens side som gagnar orgelsaken.

Kirkevergen kunne tatt imot tilbud om økonomisk hjelp sensommeren 2012. Det gjorde han ikke. Isteden har orgelsakens faglige ledelse blitt utsatt for verbale og skriftlige angrep, som er helt uakseptable! Fellesrådet har ikke grepet inn for å rette på forholdene, tvert imot.

Det er en krise innen kirkeledelsen i Melhus. Dette er i ferd med å bli en skamlett for bygda vår. Kirken holder på å miste sin troverdighet. Kirkevergen og fellesrådet har vist at de ikke greier å lede orgelsaken. Det er tydelig for oss at her er det vikarierende motiv i mye av det som skjer – og ikke skjer.

For å komme ut av dette, uten flere personlige, unødvendige, store belastninger krever vi at:

1. Orgelsaken kommer igang igjen under samme faglige ledelse som før, ved Espen Selbæk og Bjørn Vevang. Melhus kommune – den største bidragsyter til orglet – utpeker et tredje medlem. Komitéen rapporterer direkte til fellesrådet og til Melhus kommune.

2. En økonomikomité kommer igang. Melhus kommune utpeker et medlem. I tillegg til kunstlotteriet og andre inntektsbringende tiltak, får komitéen i oppdrag å ta kontakt med næringsliv, Melhus Sparebank og andre aktører.

3. Det bør foretas en åpen undersøkelse av kirkeledelsens håndtering av orgelsaken, særlig med tanke på tiden fra februar 2012 til januar 2013.

Hilsen

*Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus kirke*

Olav Solem, Kristine Kaasa Moe, Nils Petter Svendsen Aune, Inger Kregnes, Steinar Nyland og Herborg Hongset

**Ikke tillit til kirkevergen og Melhus kirkelige fellestråd.**

## **Opplysninger til utdeling**

ved Melhus kirkelige fellestråds møte om orgelsaken  
mandag 25. februar 2013 kl. 19.00 – 21.00 i Melhus rådhus  
fra

### ***Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus kirke***

side 2 – 3:

Liste over kritikkverdige forhold ved Melhus kirkelige fellestråd.

side 4:

Kort gjennomgang av de 9 punktene i forhåndsvarslet om oppsigelse  
av kantor Bjørn Vevang, med kommentarer.

*Alle opplysninger kan verifiseres/dokumenteres.*

### **Fellestrådets rolle og ansvar**

Det er et stort demokratisk problem at Melhus kirkelige fellestråd ikke tar på alvor  
sitt lovpålagte ansvar som arbeidsgiver og øverste lokale kirkemyndighet.

Det er rådet som skal styre kirkevergens arbeid.

Men i Melhus ser det ut som at det er kirkevergen (og arbeidsutvalget?) som styrer fellestrådet.

Fellestrådet er like fullt ansvarlig for det som kirkevergen gjør.

Listen over dårlig og ukorrekt saksbehandling og forvaltningspraksis er lang.

På de neste to sider er kun tatt med noen eksempler.

---

### **Hvor mye har kommunen bevilget til orgelsaken?**

Det har – av underlige årsaker – fra kirkens ledelse stadig vært sagt forskjellig om hvor mye  
som er bevilget av Melhus kommunestyre til orgelprosjektet.

Kirkevergen har f.eks. i avisen Gaula 9. januar i år, sagt at det er bevilget 4,7 millioner,  
selv om det står 5,7 millioner i vedtaket. Dette har skapt stor forvirring og rot.

Men det er helt klart at det er bevilget kr. 5.700.000.

Det bekreftes av ass. rådmann Morten Bostad i e-post

til Aksjonsgruppa den 31. januar 2013:

Lån 5.700.000, mva-kompensasjon 1.675.000, tilskudd (=innsamling) 1.000.000. Samlet 8.375.000.

For kontakt: [www.melhusorget.no](http://www.melhusorget.no) eller kontakt en i gruppen:

*Olav Solem, Inger Kregnes, Kristine Kaasa Moe,*

*Nils Petter Svendsen Aune, Herborg Hongset, Steinar Nyland.*



## Det økonomiske rotet

- Kirkeverge Kurt Rylandsholm sa i *Gaula* 9. januar 2013: «Jeg trodde kommunestyret hadde bevilga 1 million mer enn det som var tilfelle. Kommunen har bevilga 4,7 millioner, i tillegg skulle det samles inn 1 million. I vedtaket står det 5,7 millioner. Det viste seg at den ene millionen som skulle samles inn var med i dette beløpet. Det førte til at anbudsprosessen måtte avlyses i fjor vår». I e-post 31. jan. er kirkevergen spurt om dette, og senere purret. Han har ikke svart.
- Nestleder/fungerende leder Sigmund Gråbak sa i *Trønderbladet* 9. feb.: «Det var ikke penger til det orglet som ble lagt ut på anbud i fjor. Det ble oppdaget at det var en million kroner for lite».
- Kirkeledelsen har påstått at den kommunale bevilgning til orglet er misforstått. Men hverken kirkeverge eller fellestrådsleder kan ikke forklare hva den angivelige misforståelsen går ut på.
- Det er ikke mange poster i orgelbudsjettet. Man har tilbud og faste priser på beløpene. Når kirkeverge og fellestråd ikke har kontroll på et så lite budsjett, er de ikke skikket til sin tjeneste.
- Enten millionen – som det stadig er snakk om – er en regnefeil, en misforståelse, eller en bløff, så er det som har skjedd, uakseptabelt. Kan man ikke holde styr på en million kroner i et prosjekt på under 10 millioner, så bør man trekke seg. (Kommunens støtte er 5,7 millioner.)

## Saksfremlegg

- Ifølge god forvaltningsskikk (jfr. Håndbok for Den norske kirke, side 121) skal saksdokumenter sendes ut minst en uke før et møte. Men til møtet i Melhus kirkelige fellestråd torsdag den 29. nov. 2012 kl. 17.00, ble sakspapirer sendt ut bare tre dager før, så sent som mandag 26. nov. kl. 15.06.
- Sakspapirer til sak 051/12 (på 17 sider og unntatt offentlighet), ble sendt ut et døgn i forveien.
- Forvaltningsloven – som fellestrådet skal følge – sier i §17: »Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.» Dette følges ikke i fellestrådet. Det er påvist mange feil i saksfremlegg. Saker er ikke «godt opplyst». De er partisk og ensidig fremstilt.

## Møteledelse

- Selbæks klagesak ble unntatt offentlighet uten grunnlag, mot klagers skriftlig uttrykte vilje.
- Fellestrådsmøter ledes slik at det ikke oppfordres til fri meningsutveksling og debatt. Forslag til vedtak skrives som «Vedtak» på lerretet på veggen, før man begynner behandling av hver sak. Møteledelse og møteopplegg forøvrig, er gjort slik, at forslag til vedtak fra kirkeverge og arbeidsutvalget (kirkeverge, leder og nestleder) skal raskt igjennom, uten samtale eller debatt.

## Kirkevergens rolle, myndighet og ansvar

- Kirkevergen stanset anbudsprosessen for orglet 29. mars 2012, uten vedtak i fellestrådet og uten kontakt med orgelkomite eller de faglig ansvarlige.
- Kirkevergen sendte forhåndsvarsel om oppsigelse til kantor Bjørn Vevang uten vedtak i fellestrådet og uten delegert myndighet fra rådet. Kirkevergen hadde ingen saklig grunn for forhåndsvarslet om oppsigelse til kantor Vevang. Hvert punkt i forhåndsvarslet er tilbakevist. Det hele er en skandale for Melhus kirkelig fellestråd.
- Kirkevergen har gitt gale opplysninger i *Gaula* om hva kommunen har bevilget til orglet. Kirkevergen har i *Gaula* den 9. januar uttalt seg grovt ærekrenkende om kantor Vevang. Ingen av disse utspillene er dementert av kirkevergen/fellestrådet.

## Fellestrådets rolle og ansvar

- Fellestrådet har ikke sørget for at rådets sakspapirer er tilgjengelige på kirkens nettside, slik at medlemmer i menigheten kan sette seg inn i rådets arbeid.

**Melhus kirkelige felleråds (kirkevergens) 9 punkter som begrunnelse for forhåndsvarsel om oppsigelse av kantor Bjørn Vevang, datert 21. des. 2012**

*med begrunnede kommentarer i kursiv fra Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus, 21. feb. 2013.*

1. Fellerådet v/kirkevergen anklager Vevang for å ha motarbeidet at man engasjerer en ny konsulent i orgelsaken.

*Kommentar: Kantor Bjørn Vevang har i brev til fellerådet kun lagt frem sin faglige mening i saken.*

2-3. Kirkevergen anklager Vevang for hans engasjement i benkesaken. Vevang har gått inn for å få benker tilbake i kirken, som del av orgelsaken. Dette førte til splittelse i menigheten, skriver kirkevergen.

*Kommentar: Det var orgelkomiteen som gikk inn for å få benkene inn i kirken igjen, ikke Vevang alene. Menighetsmøte, menighetsrådet og fellerådet har – med overveldende flertall – vedtatt at benker skal settes inn i Melhus kirke igjen.*

4. Kirkevergen skriver at Vevang har fortalt andre at han er sykemeldt pga arbeidsgivers behandling av ham.

*Kommentar: Sykemeldingen skyldes det psykososiale arbeidsmiljøet. Lege og NAV har på bakgrunn av dette anbefalt Vevang å finne annet arbeid. Problemerk begynte for alvor da det 21. februar 2012 ble det gjort hærverk på kontorskiltet og bilen til Vevang. Arbeidsgiver har ikke gjort noe for å rette på gale forhold.*

5. Kirkevergen kritiserer innholdet i en artikkel i Trønderbladet 15. september 2012.

*Kommentar: Vevang kan ikke lastes for hva en journalist skriver i avisen.*

6. Kirkevergen er uenig med Vevang i at «det opprinnelige prosjektet» dreier seg om orgel til 5,6 og ikke til 4,6 millioner. Kirkevergen laster Vevang for påstanden om at det er rotet bort/feilregnet en million.

*Kommentar: Det var kirkevergen selv som la ut orgelprosjektet på anbud, der kirkevergen førte opp 5,6 millioner i kostnadsramme for orglet.*

*Angående den angivelige regnefeilen, så sier kirkevergen i Gaula 9. januar 2013: «Sjøl har jeg tolka vedtaket i kommunestyret feil, det bidro også til å forlenge prosessen. Jeg trodde kommunestyret hadde bevilga 1 million mer enn det som var tilfelle.»*

*Kirkevergen har – tross flere henvendelser – ikke dementert det som stod i avisen Gaula.*

7. Kirkevergen skriver at kantor Vevang har hatt adferd som kirkevergen finner uønsket. Det gjelder forhold til andre personer, intervju i avisen, arbeid under sykemelding.

*Kommentar: Uenighet er ikke det samme som konflikter. Arbeidsgiver kan ikke pålegge arbeidstaker taushet. Vevang har eget firma. – Han har ikke brukt sykemeldingsperioden til å skaffe seg mer inntekter gjennom dette firmaet enn vanlig.*

8. Kirkevergen skriver at Vevang har ikke møtt til kontorarbeid til avtalt tid og sted, to ganger.

*Kommentar: Vevang arbeidet de avtalte to dagene, på et annet kontor den ene gangen; og dagen i forveien, den andre gangen.*

9. Kirkevergen skriver om at Vevang meldte seg til, og begynte på, tilleggsstudier i musikk i Tromsø.

*Kommentar: Vevang meldte seg til studium høsten 2012 for å gjøre noe positivt for seg selv i en vanskelig situasjon. Han var på to studiesamlinger. Han avsluttet studiet lenge før forhåndsvarslet om oppsigelse kom, julaften 2012.*

- Det er meget kritikkverdig at nestleder Sigmund Gråbak stanset at rådet skulle lytte til kantor Bjørn Vevang 18. oktober 2012. Vevang og daværende leder av rådet hadde avtalt at Vevang skulle få orientere fellesrådet om orgelsaken og forhold på arbeidsplassen, men det ble stoppet av Gråbak.
- Vevang sendte et brev til fellesrådet 29. nov. 2012. Rådsmedlem, tidligere leder Sigve Tjora, berømmet kantors forslag i brevet. Men Tjoras uttalelse ble møtt med avvisende taushet i rådet.
- Fellesrådet svarer ikke på brev. Rådet avviser samtale med engasjerte personer i menigheten.
- Fellesrådets medlemmer burde reagert da kirkevergen stanset orgelsaken 29. mars 2012.
- Hverken kirkevergen eller fellesrådet har orgelfaglig kompetanse. Likevel uttaler de seg om Selbæks og Vevangs kompetanse, uten å gjøre greie for hva de bygger sine uttalelser på.
- Rådets medlemmer burde reagert da de så at kirkevergen – uten delegert myndighet – sendte forhåndsvarsel om oppsigelse til kantoren.
- Fellesrådet har lenge visst at kantor Vevang er sykemeldt på grunn av kirkevergens adferd. Fellesrådet bør være kjent med vedkommendes manglende evne og kompetanse som personalleder. Rådet er arbeidsgiver for både kirkeverge og kantor. Rådet har sviktet i sin oppgave.
- Fellesrådet kritiserer engasjementet til *Aksjonsgruppa for orgelsaka i Melhus kirke*. Rådet vil ikke møte gruppen til samtale. Rådet viser ikke vilje til å rydde opp i de uverdige forholdene i kirkeorganisasjonen. Når rådet dertil ikke kan svare på spørsmål, tyder det på at rådet ikke har nødvendig kompetanse og at det mangler forståelse for sitt lovpålagte ansvar.

#### **Behandlingen av kantor Bjørn Vevang**

- Intet er gjort for å legge til rette for at kantor Bjørn Vevang kan komme tilbake i arbeid.
- Fellesrådet hører bare på den ene part i konflikten mellom kirkeverge og kantor.
- Forhåndsvarsel om oppsigelse ble sendt til kantor Vevang under sykemelding.
- Varslet ble sendt slik at Vevang mottok meldingen om brevet fra arbeidsgiver, på julaften.
- Det er så meget å kritisere kirkevergen for, når det gjelder behandlingen av B. Vevang og E. Selbæk, at det blir for om\*wfattende for denne lille redegjørelsen. Her nevnes kun noen eksempler.

#### **Behandlingen av orgelkonsulent, orgeltekniker og kantor Espen Selbæk**

- Kirkevergen vil ikke ha orgelkonsulent Espen Selbæk videre med i arbeidet. Kirkevergen kan ikke redegjøre for hvorfor Selbæk ikke lenger skal være med. Dette kan ikke oppfattes som annet enn ren personforfølgelse. Faglig sett er det klart at det påbegynte prosjektet vanskelig kan ferdigstilles uten Selbæks bistand.
- Kirkevergen har gitt beskjed om at Espen Selbæk ikke lenger skal brukes som organistvikar i Melhus. Dette er ledd i kirkevergens personforfølgelse av Selbæk. Kirkevergen er inhabil i saken mot Selbæk, fordi kirkevergen selv er part i saken.
- Det er satt ut falske rykter om Selbæk. Det viste bl.a. to fellesrådsmedlemmer helt tydelig, da de 10. januar 2013, uttrykte at *de visste noe galt, men ikke kunne si hva det var*.
- Etter at klagen til Selbæk ikke fikk medhold, mottok han brev fra kirkevergen der prosedyren ved videre klagerett var beskrevet. Selbæk sendte sin begrunnede klage. Samme dag som Selbæk purret på svar, sendte kirkevergen brev om at det ikke var klagerett likevel.

**Vi har ikke tillit til kirkevergen, arbeidsutvalget og Melhus kirkelige fellesråd.**

**Vi vil ha tilbake den faglige ledelse av orgelsaken ved Bjørn Vevang og Espen Selbæk.**

**Vi ber om en upartisk, åpen granskning av kirkevergen, Melhus kirkelige fellesråd og arbeidsutvalget, og håndteringen av orgelsaken fra februar 2012 til februar 2013.**

Fra: Kristine Kaasa Moe <k.k.moe@online.no>  
Emne: **Re: SV: Regler for journalføring**  
Dato: 3. april 2013 17.48.04 GMT+02:00  
Til: Kurt Rylandsholm <Kurt.Rylandsholm@melhus.kommune.no>, Kirkekontoret <kirkekontoret@melhus.kommune.no>, Sigmund Gråbak <Sigmund.Grabak@melhus.kommune.no>  
Kopi: Turid Grøtte <Turid.Grotte@melhus.kommune.no>, Olav Solem <olav.solem@iot.ntnu.no>, Steinar Nyland <s.nyland@online.no>, Nils Aune <Nils@albacare.no>, Inger Kregnes <ingerkregnes@hotmail.com>, Herborg Hongset <herborg.hongset@lydbokforlaget.no>



Til Melhus kirkelige fellesråd v/kirkevergen i Melhus og fung. leder i fellesrådet

Kirkevergens svar på mitt spørsmål (se nedenfor) er ikke tilfredsstillende.

Jeg bad om å få vite *hvilke regler og rutiner man har for journalføring*. Det hadde vært greit nok å vise til forskrift, hvis journalen hadde sett ut til å være i orden. Men det gjør den ikke:

I den stille uke fikk jeg – etter forespørsel – utskrift av postjournalen fra 1. januar 2010 til 27. mars 2013. Journalen er skremmende liten. Det gjelder ikke bare "de siste måneder", jfr. hva kirkevergen skriver om at man nå er på etterskudd. Men det gjelder for alle årene fra 2010 frem til nå.

- En rekke brev med opplysninger, spørsmål og klager, fra Stiftelsen Prestegårdslåna, er hverken besvart eller journalført. Blandt disse er viktige forsendelser, invitasjoner, nabovarsel, spørsmål, orierenteringer.
- Brevet jeg sendte i 2010, da Prestegårdslåna fikk overta noen gamle tegninger til orgelfasaden i Melhus kirke, er ikke ajourført.
- Flere brever som jeg har skrevet angående gravminnefredningen (i 2011) er hverken besvart eller journalført.
- Kantor Bjørn Vevangs brev til Melhus kirkelige fellesråds møte 29. november (tatt som referatsak på møtet) er ikke journalført.
- Ikke ett av Aksjonsgruppens mange brev er journalført, bortsett fra en invitasjon (8.2.2013), der vi sendte en egen e-post og bad kontorpersonalet spesielt om journalføring.
- Det er ikke registrert i journalen at kirkekontoret har gitt bort til verdifulle orgelfasadetegninger og gamle kart. Jeg sendte brev om saken (og takket) i 2010, men brevet er ikke journalført.
- Innkallinger og sakspapirer utsendt til fellesrådets møter, er ikke journalført.

Listen kunne gjøres lengre, og dette gjelder kun det én person har litt oversikt over.

I tillegg til dette kan jeg ikke se at et eneste av de mange klagene som ble sendt til Melhus kirkelige fellesråd/kirkevergen, i forbindelse med at man ikke ville bruke den gamle kirkegården for kistenedsettelse, er journalført.

Det er mulig disse klagene er unntatt offentlighet, for det er underlig mange brever i postjournalen som er unntatt offentlighet, og der avsender/adressat ikke står oppført. Hvorfor er de i tilfelle unntatt offentlighet? Andre brev som gjelder festede graver, er ikke unntatt offentligheten, ifølge journalen.

En sammenligning når det gjelder journalmengde:

Stiftelsen Prestegårdslåna hadde 415 journalførte brev i 2012.

Melhus kirkelige fellesråd hadde bare 101 journalførte brev, mindre enn en fjerdepart av hva Prestegårdslåna hadde.

Det er meget underlig at en liten, ideell stiftelse, uten ansatte, skal ha over fire ganger så mange journalføringer som Melhus kirkelig fellesråd, som har mange ansatte og forvalter fire kirker og kirkegårder!

Så langt kan jeg ikke se at det er en forsvarlig journalføring ved kirkekontoret/Melhus kirkelige fellesråd.  
Jeg kan ikke se at man følger forskriften, og ber derfor på nytt om å få vite hvilke rutiner man har for journalføring.

Jeg ber dessuten om en forklaring på hvorfor det – gjennom flere år – er en rekke henvendelser, klager, spørsmål etc som ikke er journalført eller besvart.

Dette brevet og svaret, ber jeg om at blir journalført – og jeg ber om bekreftelse på at så er gjort.

Hilsen  
Kristine Kaasa Moe

Den 3. apr. 2013 kl. 12.22 skrev Kurt Rylandsholm:


Viser til nedenstående forespørsel. Når det gjelder journalføring av innkommende og utgående post, forholder fellesrådet seg til Forskrift om offentlige arkiv (<http://lovdata.no/for/sf/ku/xu-19981211-1193.html>).

Grunnet ressurskrevende saker de siste månedene er man p.t. på etterskudd med journalføringen.  
Med hilsen

**Kurt Rylandsholm**  
Kirkeverge/Daglig leder

<image001.gif>

Rådhusveien 2, 7224 Melhus  
Telefon: 72 85 86 21 / 977 17 870  
[www.kirken.melhus.no](http://www.kirken.melhus.no)

 Ta miljøansyn - vurder om du virkelig må skrive ut denne e-posten.  
Melhus Kommune miljøsertifisert ISO 14001.

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Kristine Kaasa Moe [<mailto:k.k.moe@online.no>]  
Sendt: 3. april 2013 10:32  
Til: Kirkekontoret; Turid Grøtte  
Emne: Regler for journalføring

Til kirkekontoret, Melhus kirkelige fellesråd

Kan du vennligst sende meg – helst i dag – de regler og rutiner man har ved kirkekontoret (Melhus kirkelige fellesråd) for journalføring?  
Vennligst journalfør denne henvendelsen og svaret jeg får.

Hilsen  
Kristine Kaasa Moe

# Trønderbladet

www.tronderbladet.no

Ansvarelig redaktør **Krister Olsen**

Partipolitisk fri og uavhengig avis.  
Kommer ut tirsdag, torsdag og lørdag.  
Oppslag 5.234 eksemplarer.

Trønderbladet arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen.

Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund, som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål.

Postadresse: Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo  
Telefon: 22 40 50 40  
Fax: 22 40 50 55  
E-post: pfu@presse.no



## Innsendte manus

Trønderbladet er åpent for leserbrev, men forbeholder seg retten til å forkorte innlegg. De bør normalt være underskrevet med navn. Innsendere som ønsker å være anonyme, må oppgi navn og adresse til redaksjonen. Aviser tar ikke ansvar for innsendte manus uten vedlagt returporto.

Såfremt avsender har mulighet til det, ser vi gjerne at innlegg og meninger kommer på e-post.  
E-postadresse: tronderbladet@tronderbladet.no

Red.

## Kommentar

### En fabelaktig invitasjon

Trøndertun tar initiativ til et samarbeid om kulturhus. Dette må være god musikk i alles ører. Melhus skriker etter et stortusue som kan samle det brede kulturlivet i kommunen. Så langt har det vært mest snakk. Det koster penger, og det krever stort mot å sette i gang et slikt prosjekt. Ingen har ennå klart å komme opp med en plan som har fått livets rett.

Kanskje kan det nå bli mer enn en drøm. Invitasjonen fra rockeskolen Trøndertun og rektor Ronald Nygård gir håp for at et kulturhus kan bli en realitet. Skolen savner også en skikkelig scene, og mener et samarbeid med kommunen kan være løsningen.

Trøndertun har også tidligere ymtet fram på om mulige utvidelser. Den ettertraktede folkehøgskolen utvikler talenter innen musikk og dans, på løpende bånd. Behovet for mer areal, særlig i forhold til en større scene, har blitt større med tida.

Jeg håper virkelig at Melhus kommune griper tak

**Dette må være god musikk i alles ører.**

i denne invitasjonen, og at man gjør sitt ytterste for å finne kompromisser der det er nødvendig. Jeg er sikker på at dette er en vinn-vinn-situasjon for begge parter. Utfordringen er å finne samarbeidsformer som alle kan leve med – både når det gjelder utnyttelse, bruk, drift og vedlikehold av et slikt anlegg.

Gjennom Gaudal skole- og kultursenter (GSK) på Støren har man vist at det er mulig å leve i samboerskap med andre institusjoner, og at det i mange sammenhenger gir fordeler. Også på Trøndertun ligger det til rette for at et samarbeid kan styrke tilbudet, og at det kan gi et kulturhus flere ben å stå på.

Trøndertun framstår i dag som en institusjon gjennomsyret av kulturell kvalitet, gir et godt utgangspunkt. Her er det allerede solide planker i veggene!



**Krister Olsen**  
Redaktør

## Melhus kirkelige fellestråds postjournal



**Kristine Kaasa Moe**

Som alle andre offentlige instanser skal Melhus kirkelige fellestråd føre postjournal. Postjournalen – som er en oversikt over inn- og utgående post – er offentlig. Enhver som ønsker det, har rett til innsyn. Dette er en viktig del av demokratiet vårt.

Offentlighetsloven sier at formålet med loven er å legge til rette for at offentlig virksomhet er åpen og gjennomsiktig, for å styrke informasjons- og ytringsfrihet, den demokratiske deltakelse, rettssikkerheten for den enkelte, tilliten til det offentlige og kontrollen fra allmennheten. (§ 1, offentlighetsloven)

I slutten av mars begynte jeg å forstå at postjournalen til Melhus kirkelige fellestråd slett ikke er slik den bør være. Etter litt mas fikk jeg kopi av journalen, fra 1. januar 2009 til 28. mars 2013. Det er så lite å se i postjournalen, at det er urovekkende. Journalen er et underlig – ja skremmende – skue.

### Intet spor i journalen etter kirkegårdsstriden

Mange i Melhus husker kirkegårdsstriden i 2010-2011. Da stanset kirkevergen og fellestrådet bruk av den eldste kirkegården ved Melhus kirke, for begravelser. Det førte til stort rabalder, åpne møter, protester og mange klager. Bygdefolket vant til slutt frem, i bispedømmet.

Men du finner intet av dette igjen i postjournalen. Der er ikke spor av klager eller svar på klager, hverken i dokumentnavn eller utdrag av innhold. Ikke engang korrespondanse mellom kirkekontoret og bispekontoret er å finne.

**Merkelig lite antall journalførte brev**  
Melhus kirkelige fellestråd hadde 101 (ett hundre og en) journalføringer i

2012. Samme år hadde Stiftelsen Prestegårdslåna 415 (fire hundre og femten) journalføringer i sin postjournal.

Det er meget underlig at Melhus kirkelig fellestråd, som har mange ansatte og som forvalter fire kirker og kirkegårder, skal ha mindre enn en fjerdedel av den postmengde, som en liten stiftelse, uten ansatte, har.

### To av 35 brev er journalført

I Stiftelsen Prestegårdslånas journaler i årene 2009-2012 er det journalført 35 brev mellom kirkekontoret (dvs fellestrådet/kirkevergen) og Prestegårdslåna. I de samme årene er det bare journalført to – 2 – av disse brevene i kirkens postjournal. Begge gjelder avtale om bruk av toalett. De 33 andre brevene, som er i Prestegårdslånas postjournal, mellom kirke og låna gjelder: nabovarsler, spørsmål, klager, orienteringer, forslag, invitasjoner og takkebrev for de gamle kart og orgeltegninger som stiftelsen har fått fra kirkekontorets arkiv. Intet av dette er ført i fellestrådet postjournal.

### Ingen av aksjonsgruppens klager og spørsmål journalført

Aksjonsgruppen for orgelsaken i Melhus kirke har skrevet flere brev til fellestrådet. Med spørsmål, klager, opplysninger. Og to invitasjoner. Av alt dette er kun ett brev journalført: en invitasjon. Grunnen til at den er journalført, er vel at vi ante hva som foregikk og derfor sendte et ekstra brev og understreket at invitasjonen skal journalføres. Det ble den altså.

### Flere eksempler

Den 29. oktober 2009 vedtok et enstemmig fellestråd – imot kirkevergens innstilling – forslag fra Ola Storhaugen og meg om vern av 78 gravminner på Melhus kirkegård. Etter den tid har jeg sendt kirken/kirkevergen mange brev, for det videre arbeid med disse fredede gravminner: Forslag, orientering, opplysninger og spørsmål. Ikke et eneste av disse brevene er journalført.

Kantor Bjørn Vevang har skrevet flere brev til arbeidsgiver, som ikke er i postjournalen. Et av de siste var forslag til å få orgelsaken i gang igjen. Brevet ble referert på fellestrådetmøtet 29. november i fjor, men er ikke å finne i postjournalen.

Ut fra postjournalen skulle man tro at fellestrådet aldri har møter, for ikke en

eneste innkalling med sakspapirer er registrert i journalen i årene 2009-2012.

### Mangelfull og bevisst selektiv

En person med lang administrativ erfaring ble bedt om en kommentar til Melhus kirkelige fellestråds postjournal – basert på tilsendt journal og en oversikt over post som ikke var journalført. Vedkommende sa at postjournalen er mangelfull og muligens bevisst selektiv, hvis det er slik at bestemte saker/saksområder er utelatt fra journalen.

Den mangelfulle journalføringen ved Melhus kirkelige fellestråd er ingen tilfeldighet. Noen vil kanskje si at det er «mangel på kunnskap/kompetanse». Hvis det ligger så dårlig an med kunnskapen i kirkeledelsen, bør straks – både daglig leder og råd – trekke seg. Hvis journalføringen er gjort bevisst, gjør det ikke situasjonen noe bedre.

Offentlig virksomhet skal ifølge loven være åpen og gjennomsiktig. Den skal styrke informasjons- og ytringsfrihet, den demokratiske deltakelse, rettssikkerheten for den enkelte, og den skal styrke tilliten til det offentlige og kontrollen fra allmennheten.

Den tvislomske journalføringen er bare ett av flere kritikkverdige forhold som Melhus kirkelige fellestråd ikke kan gjøre rede for.

Melhus kirkelige fellestråd bør gjøres til gjenstand for forvaltningsrevisjon.



## Til en god nabo

Med spade og spett søker du våren gjennom snø og issklett. Sola hjelper til. Du rufser i jord og vi alle venter – på blomsteflor.

Elling

### Hovedkontor Melhus Åpent 8-15

Telefon: 72 87 83 70 – Faks: 72 87 83 71  
Annonseavd. direkte: 982 60 460 – Faks annonse: 72 87 83 72  
Postadresse: Postboks 26, 7221 Melhus

E-post redaksjonen: tronderbladet@tronderbladet.no  
E-post annonseavd.: ann.avd@tronderbladet.no  
E-post abonnement: abonnement@tronderbladet.no

### Støren-kontoret

Adresse: Presteteigen, 7290 Støren  
NB! Gratulasjoner og annonser må sendes til Melhus.

### Tipstelefon 934 50 100

Utgiver: Trønderbladet AS  
Teknisk produksjon: Trønderbladet AS  
Trykk: Nr1 Adressa-Trykk, Orkanger

### Abonnementspriser (fra 01.01.13)

1.630 kroner pr år – 870 kroner pr halvår.  
465 kroner pr. kvartal, 600 kroner for 4 mndr.  
330 kroner for 2 mndr. 930 kroner student,  
140 kroner for 1 mnd. Lørdagsab. 600 kroner.  
Abonnementet løper til det blir sagt opp.

### Annonsepriser

Annonse side modul 917,-. Tekstside modul 1.135,-  
Siste side modul 1.170,-.  
Første side modul 2.030,-.  
Helside 24.010,- (Priser inkl. farge)  
Annonser på "Til tjeneste" 130,-.  
Dødsannonse 440,- (Priser eks. m.v.a.)

### Innleveringsfrister

Kl. 10.00, to dager før innrykk.  
Rubrikk/kunngjøring: kl. 11.00 dagen før innrykk.

Krister Olsen	982 60 451
Liv Helen Vaagland	982 60 452
Thomas Olsen	982 60 453
John Lørlif	982 60 455
Marte Eid	982 60 454
Gunn Heidi Nakrem	982 60 456
Solveig Tofte	982 60 469
Ann Karin Snefugli	982 60 458
Astrid Winsnes Strøm	982 60 464
Raymond Larsen	982 60 465
Stig Mikkelsen	982 60 466
Harald Martin Kielland	982 60 467
Ingrid Stordalsvold Pedersen	982 60 477
Christina Reitan	982 60 449
Reidun Aas	982 60 472
Toril Løvseth Bergsmyr	982 60 476

# Benkesaka i Melhus kirke: Quo vadis? (Hvor går du?)



Olav Solem

Bøndernes Hus i Melhus, bygd i 1934, forsamlingshus og møtested gjennom generasjoner, er under riving. Vertshuset Høvdingen, bygd omkring 1920, rik på historie og tradisjoner, går snart samme vegen. Jeg må spørre: er vi melhusbygger allergiske mot gamle hus og gamle ting? Jeg vil videre i denne sammenheng spørre: hvordan går det med vedtaket om å sette inn en del av de gamle benkene i Melhuskirka.

## Et lite tilbakeblikk. Benkene ut av kirka

Det er i år 25 år siden benkene ble kasta ut av kirka. Jeg var med i kommunestyret på den tida. I forbindelse med at kirka i 1992 kunne feire 100-årsjubileum, var det satt ned en restaureringskomite. Fra den komiteen forelå innstilling om at benkene skulle stå. Vi hadde en lang og oppheta debatt før flertallet i kommunestyret slutta seg til og vedtok innstillinga. Dette vedtaket ble imidlertid overprøvd av menighetsrådet, og istedenfor å bruke pengene som kommunestyret hadde bestemt til bl.a. oppussing av benkene, ble pengene brukt til innkjøp av stoler. Benkene ble slik erstatta av stoler, noe som førte til at formannen i restaureringskomiteen trakk seg.

På et seinere møte i kommunestyret ble det gjort vedtak om at benkene skulle tas vare på, og takk og pris for det. Om ikke dette vedtaket hadde blitt gjort, ville vi neppe i dag ha hatt kirkebenker fra 1892 å sette inn i kirka igjen. Et slikt inngrep i melhuskirka, eller gauldalskatedralen, ville ikke kunne ha skjedd i dag. Da ville

fortidsminnevernet ha grepet inn og stoppa. Men i 1988, fire år før kirka fylte 100 år, var det ikke hjemmel for å gjøre noe.

I et e-brev i 2010 om benker/stoler i Melhus kirke skrev imidlertid Riksantikvaren blant annet følgende: «Benkene er en sentral del av kirkenes interior. De fleste kirkeinteriører preges av en overordnet arkitektonisk plan der det er lagt vekt på orden, symmetri og stringens. Perspektivisk leder alle linjer mot alteret, og benkeradene er med på å forsterke dette. Vår erfaring er at løse stoler gir et uryddig preg i kirkerommet, og vil aldri kunne erstatte den kunstneriske kvaliteten og det helhetspreget benkene gir til kirkerommet. Det finnes heller ikke én stoltype som passer for alle. Videre vil elektriske ovner, som normalt plasseres under benkene, ikke kunne benyttes. Med bakgrunn i ovennevnte fraråder Riksantikvaren på det sterkeste å erstatte kirkebenkene med stoler»

Dette er klar tale fra Riksantikvaren.

## Melhus menighetsråd sitt vedtak: Benker skal inn i kirka igjen

I et innlegg i lokalavisene i slutten av januar 2012 skrev jeg optimistisk «Kanskje ser vi snart at kirkebenkene er på plass igjen. Gamle "synder" rettes opp». Dette var etter at det var kommet ei gladmelding fra Melhus menighetsråd om at de hadde gjort vedtak om at de hadde gjort vedtak om at en del av de gamle kirkebenkene skulle settes inn igjen. Vedtaket var som følger: «Innsetting av benker i bakre del av skipet, med presiseringer om å beholde 180 stoler, barnekrok og en faglig vurdering av å tilpasse estetisk og akustisk stolene til benkene».

Jeg hadde ikke glemt de gamle kirkebenkene, men jeg trudde aldri at jeg skulle få oppleve å se benkene innsatt i kirka igjen. Vedtaket i menighetsrådet ga håp om dette. Hva har så skjedd etter at dette vedtaket ble gjort? Lite eller ingen ting, spør du meg. Benkene står fortsatt lagra på låven i Varmbu.

## Melhus menighetsråd sitt forslag vedtas

Vedtaket fra Melhus menighetsråd, om reinnsetting av kirkebenkene, ble lagt fram som forslag og behandla på årsmøtet i Melhus menighet 11. mars 2012. Ved avstemning fikk forslaget om at benkene skulle tilbake stort flertall. Med 60 stemmer mot 26 stemmer ble det vedtatt.

Vedtaket ble oversendt Melhus kirkelige fellesråd til videre behandling. Under behandling i Melhus kirkelige fellesråd, 15. mars s.å., slutta fellesrådet seg til vedtaket fra årsmøtet, med 8 stemmer mot 1 stemme. Fellesrådet omformulerte vedtaket slik:

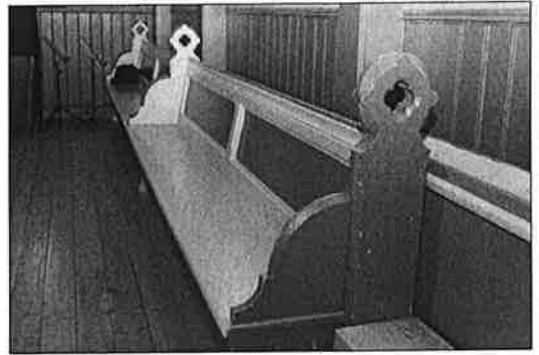
«Med forbehold om at man har finansiell dekning tilknyttet prosjekt 1613 Nytt orgel Melhus kirke, vedtar Melhus kirkelige fellesråd følgende:

1. Kirkens originale benker settes inn over rørvonene. Benkene skal restaureres, samt "bikkies" noen grader bakover. De resterende plassene blir fylt opp med ca. 180 stoler. Stolene tilpasses mht. fargevalg og akustikk. 2. Man går til innkjøp av 200 sitteputer etter at benkene er montert. 3. "Barnekrok" og nødvendig friaral helt bakerst og i sideskipene må ivaretas. 4. Det er ønskelig med en faglig vurdering av det estetiske inntrykket av overgangen mellom benker og stoler. 5. Søknad om godkjenning, samt en skisse over tiltaket, blir sendt til Nidaros bispedømmeråd. Fellesrådet sender en orientering om vedtaket til Melhus kommunestyre.»

Fellesrådet tok altså forbehold om at en har «finansiell dekning tilknyttet prosjekt 1613 Nytt orgel» Derved ble benkesaka knytta sammen med orgelprosjektet. Spørsmålet jeg stiller i denne sammenheng, er om dette var i samsvar med tankene bak vedtaket på årsmøtet.

## Orgelprosjektet stoppes av kirkevergen

Umiddelbart etter at vedtaket om reinnsetting av benkene var gjort, stoppa kirkevergen orgelprosjektet. Dette på grunn av at han – angivelig – hadde mis-



forstått kommunestyret sitt bevilgningsvedtak. Han hadde regna en million feil for mye, men det var bare en av flere forklaringer som ble gitt. Ved å stoppe orgelsaka, stoppa kirkevergen også benkesaka. Dette fordi fellesrådet budsjettmessig hadde knytta de to sakene sammen. Kirkevergen kunne derved legge benkesaka til sides. Det hører med til historien at kirkevergen sin misforståelse ble oppdaga med god hjelp fra Hallgeir Solberg, en av de mest ivrige benkemotstanderne, og forslagsstiller for mindretallet sitt forslag på årsmøtet om å beholde stolene.

## Mange grunner til å få benkene tilbake

Begrunnelsen for sammenkoblinga mellom orgel- og benkesak skal etter det som kirkevergen seinere har uttalt, jfr. møte i fellesrådet 18.4.2013, være akustikken i kirka. Men må det nytt orgel til for at akustikken skal bli bedre gjennom reinnsetting av benker? Det er da benkene som skal forbedre akustikken, og vil ikke akustikken forbedres med benker uansett orgeltype? Denne sammenkoblinga er derfor logisk sett vanskelig å forstå.

Sammensvergelsesteori/konspirasjonsteori kan kanskje gi større forklaringskraft enn logisk tenkning i dette tilfellet.

Under debatten på årsmøtet i menigheten, et møte som varte ca. 3 timer, og på mange måter et spektakulært møte, var akustikken bare ett av mange argumenter til fordel for å få benker på plass igjen. Av viktige argumenter ellers kan nevnes: det estetiske: stoler er et fremmedelement i gauldalskatedralen, det praktiske: rengjøring, brannsikkerhet, det økonomiske: billigere

å pusse opp benkene enn stolene som må ha nye trekk, det historiske: kirkebenkene fra 1892 er en kulturhistorisk skatt og et viktig kulturminne, det følelsesmessige: følelser er også fakta, det akustiske: benker gir bedre akustikk enn stoler, sittekomfort: benker kan være like gode å sitte på som stoler.

## Bare ett moment vektlagt

Det er altså bare ett av mange momenter fra debatten i menigheten sitt årsmøte som er kommet med og vektlagt i fellesrådet sitt vedtak. Vedtaket i fellesrådet – med kobling til orgelsaka – kan derfor neppe sies å være representativt for folkeviljen i menigheten.

Etter mi mening bør derfor Melhus kirkelig fellesråd gjøre om vedtaket sitt i benkesaka slik at benkesaka budsjettmessig frigjøres fra orgelsaka. Bare på den måten kan benkesaka komme i gang igjen.

## Benkene tilbake nå

For regnskapsåret 2012 gikk Melhus kirkelige fellesråd med et overskudd stort kr 903.474,85. Forslaget mitt blir derfor at en del av disse pengene brukes til å realisere Melhus menighet sitt forslag om innsetting av en del av de gamle kirkebenkene. Fellesrådet har et forpliktende tilbud på kr 122.000,00 til reinnsetting av benker. Det er en meget låg sum, som en har råd til, utenfor orgelsaka. Oppfordringa mi blir derfor å følge opp det som ble vedtatt med stort flertall i fjor på årsmøtet i Melhus menighet. La oss få benkene tilbake NÅ!

Olav Solem



UPOPULÆRT BESØK: Grønnsisikene setter ikke pris på grønnsikens inntrenngning på forlingsplassen. Melhus, 29. april 2013. Foto: Harald Danielsen

## Mer til orgel i Melhus kirke

Hvis kommunen bevilger ekstra 500.000 kroner til orglet – slik Rindli har sagt han vil foreslå – og under forutsetning at det dreier seg om det orglet som ble lagt ut på anbud, det prosjektet som Vevang og Selbæk har arbeidet frem, så vil Aksjonsgruppen kunne bidra med over 10.000 kroner (ti tusen kroner). Dette er penger som gruppen allerede



nå har samlet inn og som står på gruppens konto.

Aksjonsgruppen for orgelsaka i Melhus kirke  
(Olav Solem, Kristine Kaasa Moe, Inger Kregnes, Steinar Nyland, Herborg Hongset, Nils P. S. Aune)



## SAKSPRESENTASJON

### Sak 016/13 Tertialrapport 1/2013

Møtedato: 13.6.2013	Kl.: 1700	Sted: Melhus rådhus	Saksbehandler: KR	J.nr.: 12/00057-003 012.2
---------------------	-----------	---------------------	-------------------	---------------------------

#### Vedlagte saksdokumenter:

- Tertialrapport 1/2013

#### Andre saksdokumenter:

-

#### Saksframlegg:

Rapporten viser et forbruk pr. 1. tertial på 35 % av budsjettet. 30 % av de budsjetterte inntektene er kommet inn i samme periode (jf. l.nr. 661 og 662). Merforbruket på 2 % er i hovedsak knyttet opp mot lønnsutgifter. Dette vil i løpet av året jevne seg ut ettersom man ikke betaler ut lønn i juni. Mangelen på inntekter er direkte knyttet opp mot rammetilskuddet fra Melhus kommune (jf. l.nr. 665). Ut over dette har man merknader til følgende linjenummer (L.nr.):

- 20: Møtegodtgjørelsene til menighets- og fellesråd blir ført under denne posten og utbetalt i desember. Prosenten vil derfor "normalisere seg" mot slutten av året.
- 58: Her ligger det bokført årlige engangsutgifter knyttet opp mot kontingenter og lisenser på dataprogram.
- 114: Den prosentvis lave inntekten er direkte knyttet opp mot rammetilskuddet fra kommunen.
- 230-267: Her ligger engangsutbetaling tilknyttet forsikringspremien, samt noe høyere strømudgifter enn budsjettet.
- 284: Den økte inntekten skyldes refusjon av sykepenges.
- 391: Merforbruket skyldes en utbedring etter at avløpet fra driftsbygget frøs i vinter.
- 419: Merforbruket er knyttet til utskifting og reparasjon av en nedkjørt lykt.
- 469: Mindreforbruket skyldes at diakonen har redusert stilling.
- 526: Inntekten er knyttet til refusjon tilknyttet lønnsmidler til prostesekretæren.

#### Vurdering:

Rapporten viser at regnskapet i 1 tertial totalt sett ligger innenfor vedtatt budsjett. Det vil likevel være grunn til å revidere enkeltposter i budsjettet. Framlegg til revidert budsjett vil bli fremlagt fellesrådet etter sommeren.





## Sak 016/13 Tertialrapport 1/2013

Møtedato: 13.6.2013 Kl.: 1700 Sted: Melhus rådhus Saksbehandler: KR J.nr.: 12/00057-003 012.2

---

### Daglig leders innstilling til vedtak:

På grunnlag av saksframlegg og vurdering kommer følgende innstilling til vedtak:

*Melhus kirkelige fellesråd tar tertialrapport 2/2012 til etterretning.*

Kurt Rylandsholm  
Daglig leder

### Fellesrådet sin behandling:

### Vedtak:

### Utskrift til:

-



# DEN NORSKR KIRKE

## Melhus kirkelige fellesråd

### Tertialrapport 1/2013

Vedlegg til fellesrådssak 016/13

L.nr.	Konto	Konto (T)	Tertialrapport 1/2013	Budsjett 2013	Differanse	%
1	Funksjon 041 Administrasjon					
20	Sum lønnsutgifter 10100-10999		kr 565 029	kr 1 763 000	kr 1 197 971	32 %
58	Sum driftsutgifter 11000-11999		kr 184 026	kr 416 000	kr 231 974	44 %
71	Sum inventar og utstyr 12000-12999		kr 33 978	kr 112 000	kr 78 022	30 %
84	Sum div. utgifter 13000-15999		kr 419 960	kr 1 251 000	kr 831 040	34 %
86	Totale driftsutgifter		kr 1 202 993	kr 3 542 000	kr 2 339 007	34 %
87						
94	Sum salg, egenbetaling og avgifter 16000-16999		kr -	kr -18 000	kr -18 000	0 %
114	Sum div. inntekter 17000-19999		kr -2 289 484	kr -8 667 000	kr -6 377 516	26 %
116	Totale driftsinntekter		kr -2 289 484	kr -8 685 000	kr -6 395 516	26 %
117						
118	<b>Netto driftsresultat - Funksjon 041 Administrasjon</b>		<b>kr -1 086 491</b>	<b>kr -5 143 000</b>	<b>kr -4 056 509</b>	<b>21 %</b>
119						
120						
121						
122	<b>Funksjon 042 Kirker</b>					
148	Sum lønnsutgifter 10100-10999		kr 532 046	kr 1 422 000	kr 889 954	37 %
172	Sum driftsutgifter 11000-11999		kr 25 369	kr 130 000	kr 104 631	20 %
193	Sum inventar og utstyr 12000-12999		kr 35 340	kr 88 000	kr 52 660	40 %
200	Sum div. utgifter 13000-15999		kr 13 170	kr 30 000	kr 16 830	44 %
202	Sum felles driftsutgifter		kr 605 925	kr 1 670 000	kr 1 064 075	36 %
203						
218	Netto driftsresultat Flå kirke		kr 52 373	kr 99 000	kr 46 627	53 %
235	Netto driftsresultat Horg kirke		kr 112 738	kr 177 000	kr 64 262	64 %
251	Netto driftsresultat Hølonda kirke		kr 75 702	kr 160 000	kr 84 298	47 %
267	Netto driftsresultat Melhus kirke		kr 155 887	kr 294 000	kr 138 113	53 %
268						
277	Sum salg, egenbetaling og avgifter 16000-16999		kr -13 425	kr -100 000	kr -86 575	13 %
284	Sum div. inntekter 17000-19999		kr -93 071	kr -50 000	kr 43 071	186 %
286	Sum felles driftsinntekter		kr -106 496	kr -150 000	kr -43 504	71 %
287						
288	<b>Netto driftsresultat - Funksjon 042 Kirke</b>		<b>kr 896 129</b>	<b>kr 2 250 000</b>	<b>kr 1 353 871</b>	<b>40 %</b>
289						
290						
291						
292	<b>Funksjon 043 Kirkegårder</b>					
316	Sum lønnsutgifter 10100-10999		kr 686 729	kr 1 835 000	kr 1 148 271	37 %
345	Sum driftsutgifter 11000-11999		kr 19 320	kr 134 000	kr 114 680	14 %
359	Sum inventar og utstyr 12000-12999		kr 26 698	kr 55 000	kr 28 302	49 %
363	Sum div. utgifter 13000-15999		kr 10 957	kr 50 000	kr 39 043	22 %
365	Sum felles driftsutgifter		kr 743 704	kr 2 074 000	kr 1 330 296	36 %
366						
378	Netto driftsresultat Flå kirkegård		kr 23 744	kr 30 000	kr 6 256	79 %
391	Netto driftsresultat Horg kirkegård		kr 15 689	kr 15 000	kr -689	105 %
404	Netto driftsresultat Hølonda kirkegård		kr 2 463	kr 14 000	kr 11 537	18 %
419	Netto driftsresultat Melhus kirkegård		kr 46 563	kr 45 000	kr -1 563	103 %
420						
429	Sum salg, egenbetaling og avgifter 16000-16999		kr -17 415	kr -235 000	kr -217 585	7 %
437	Sum div. inntekter 17000-19999		kr -10 957	kr -50 000	kr -39 043	22 %
439	Sum felles driftsinntekter		kr -28 372	kr -285 000	kr -256 628	10 %
440						
441	<b>Netto driftsresultat - Funksjon 043 Kirkegårder</b>		<b>kr 803 792</b>	<b>kr 1 893 000</b>	<b>kr 1 089 208</b>	<b>42 %</b>
442						

443									
444									
445	<b>Funksjon 044 Annen kirkelig virksomhet</b>								
469	Sum lønnsutgifter 10100-10999	kr	306 847	kr	1 052 000	kr	745 153	29 %	
496	Sum driftsutgifter 11000-11999	kr	19 072	kr	197 000	kr	177 928	10 %	
505	Sum inventar og utstyr 12000-12999	kr	34 418	kr	-	kr	-34 418		
509	Sum div. utgifter 13000-15999	kr	9 659	kr	40 000	kr	30 341	24 %	
511	Totale driftsutgifter	kr	369 995	kr	1 289 000	kr	919 005	29 %	
512									
517	Sum salg, egenbetaling og avgifter 16000-16999	kr	-	kr	-80 000	kr	-80 000	0 %	
526	Sum div. inntekter 17000-19999	kr	-209 659	kr	-209 000	kr	659	100 %	
528	Totale driftsinntekter	kr	-209 659	kr	-289 000	kr	-79 341	73 %	
529									
530	<b>Netto driftsresultat - Funksjon 044 Annen kirkelig virksomhet</b>	<b>kr</b>	<b>160 336</b>	<b>kr</b>	<b>1 000 000</b>	<b>kr</b>	<b>839 664</b>	<b>16 %</b>	
531									
532									
533									
534	<b>Funksjon 044 Trosopplæring - Ansvar 10002</b>								
548	Sum lønnsutgifter 10100-10999	kr	248 988	kr	711 000	kr	462 012	35 %	
575	Sum driftsutgifter 11000-11999	kr	6 710	kr	180 000	kr	173 290	4 %	
584	Sum inventar og utstyr 12000-12999	kr	1 770	kr	107 000	kr	105 230	2 %	
591	Sum div. utgifter 13000-15999	kr	1 124	kr	40 000	kr	38 876	3 %	
592									
602	Netto driftsresultat Flå menighet	kr	1 575	kr	6 000	kr	4 425	26 %	
613	Netto driftsresultat Horg menighet	kr	1 607	kr	12 000	kr	10 393	13 %	
624	Netto driftsresultat Hølonda menighet	kr	252	kr	6 000	kr	5 748	4 %	
635	Netto driftsresultat Melhus menighet	kr	4 118	kr	24 000	kr	19 882	17 %	
636									
638	Totale driftsutgifter	kr	266 144	kr	1 086 000	kr	819 856	25 %	
639									
643	Sum salg, egenbetaling og avgifter 16000-16999	kr	-	kr	-6 000	kr	-6 000	0 %	
653	Sum div. inntekter 17000-19999	kr	-540 124	kr	-1 080 000	kr	-539 876	50 %	
655	Totale driftsinntekter	kr	-540 124	kr	-1 086 000	kr	-545 876	50 %	
656									
657	<b>Netto driftsresultat - Funksjon 044 Trosopplæring</b>	<b>kr</b>	<b>-273 980</b>	<b>kr</b>	<b>-</b>	<b>kr</b>	<b>273 980</b>		
658									
659									
660									
661	Totale driftsutgifter	kr	3 673 920	kr	10 495 000	kr	6 821 080	35 %	
662	Totale driftsinntekter	kr	-3 174 134	kr	-10 495 000	kr	-7 320 866	30 %	
663	<b>Netto driftsresultat</b>	<b>kr</b>	<b>499 786</b>	<b>kr</b>	<b>-</b>	<b>kr</b>	<b>-499 786</b>		
664									
665	Rammeoverføring fra Melhus kommune	kr	-1 845 250	kr	-7 378 000	kr	-5 532 750	25 %	



## SAKSPRESENTASJON

<b>Sak 017/13 Forslag til fremdriftsplan fra orgelkonsulenten</b>				
<b>Møtedato:</b> 13.6.2013	<b>Kl.:</b> 1700	<b>Sted:</b> Melhus rådhus	<b>Saksbehandler:</b> KR	<b>J.nr.:</b> 12/00057-009 012.2

### Vedlagte saksdokumenter:

- Notat fra orgelkonsulent Bjørn Andor Drage, datert 11. juni 2013
- Bilde av orgelfasaden bygget av August Nielsen (Kristiania) i 1892

### Andre saksdokumenter:

-

### Saksframlegg:

Mandag 13. mai var det befaring i Melhus kirke tilknyttet orgelprosjektet. Til stede var fung. fellesrådsleder Sigmund Gråbak, kantor Bjørn Vevang, orgelkonsulent Bjørn Andor Drage, og kirkeverge Kurt Rylandsholm. Etter befaringen fortsatte samtalen på kirkekontoret der en drøftet status til det nåværende orgelet, de innhentede orgelpipene, alternative disposisjoner, økonomi, fremdriftsplan, m.m. En ble enige om at Drage skulle forfatte et notat som bl.a. skulle fremme forslag til videre prosess i saken (jf. vedlegg).

Vedlagt notat fra Drage tar for seg en kort historikk, ideer om fremtidig orgel, forslag, kostnad og fremdriftsplan. I forbindelse med forslag til nytt orgel, ønsker Drage å drøfte følgende punkter:

- Nytt orgel på 40 stemmer, egen stil og klanglige spesialiteter.
- Det nye instrumentet skal hente inspirasjon fra tidligere orgler. Bl.a. bør fasaden gjenskapes fra August Nielsens orgel fra 1892.
- De engelske stemmene skal være fundamentale i orgelet. Instrumentet skal for øvrig bestå av stemmer fra eksisterende orgel, samt suppleres med helt nye stemmer.
- Orgelet bør ha en enarmet mekanisk traktur med en fininnstilt mekanikk, sløyfelader og mekanisk registratur i kombinasjon med elektrisk.
- Svellskap må være dynamiske. Det tekniske anlegget må være oversiktlig, ryddig, rent, funksjonelt, og lett å vedlikeholde.
- Spillepulten må utformes spesielt for Melhus kirke. Pulten skal være integrert i fasaden, og ha samme plassering som dagens spillepult.

Drage peker også på en del krav som må stilles til orgelbygger. Dette går bl.a. ut på at orgelbygger må kunne vise til referanseinstrumenter med tanke på klang, og oppvise en presis og lettspilt spilleart, pris, service og leveringstid.

Ang. kostnad, skriver Drage at en vanligvis regner kr 200 000,- pr. stemme. Et nytt instrument på



## Sak 017/13 Forslag til fremdriftsplan fra orgelkonsulenten

Møtedato: 13.6.2013 Kl.: 1700 Sted: Melhus rådhus Saksbehandler: KR J.nr.: 12/00057-009 012.2

40 stemmer vil da ha en kostnad på kr 8 million. Samtidig skriver han at «Men det kan se ut som om dette er en gunstig tid for å kjøpe orgel, det er mye som tyder på at snittprisen pr stemme vil komme godt under NOK 200.000,- pr. stemme.»

Til slutt i notatet foreslår konsulenten at det utlyses en anbudskonkurranse med forhandlinger, og med en kostnadsramme på kr 6 million. Anbudet bør ikke inneholde en fullstendig disposisjon, men forslag til hvilke stemmer som skal og ev. kan gjenbrukes. Det utarbeides en tekst som beskriver de behov som foreligger for det nye orgelet. Teksten skal inneholde en definisjon av behov, orgeltype, stil, og andre forutsetninger som en orgelbygger trenger for å lage et anbud,

### Vurdering:

Daglig leder vil ikke tilrå at man går ut over bevilgningen fra Melhus kommune på kr 5,7 million. En bør av den grunn ikke binde seg til antall stemmer, men heller se hvor mye man kan få ut av de eksisterende bevilgningene. Skulle man, mot formodning, overstiger budsjettet på kr 6,7 million (inkl. de innsamlede midlene fra menigheten), bør Melhus menighet bidra med det overskytende beløpet.

I notatet fra Drage, ønsker han å drøfte noen punkter med menigheten. Daglig leder støtter forslaget, og mener at notatet bør sendes til Melhus menighetsråd for uttale før man går videre i prosessen. Dette fordi det vil være formålstjenlig å forankre de prinsipielle sidene vedrørende kjøp av nytt orgel.

Dersom det medfører riktighet at snittprisen pr. stemme er godt under kr 200 000,-, og med tanke på at man slipper produksjonskostnadene på allerede eksisterende stemmer, vil det være vanskelig å anslå prislappen på et nytt orgel før man har fått inn konkrete tilbud. Daglig leder støtter derfor forslaget fra konsulenten om å lyse ut en anbudskonkurranse med forhandlinger.

Ut over dette har ikke daglig leder noen kommentarer eller innvendinger mot synspunktene og forslag til fremdriftsplan fra orgelkonsulenten.

### Daglig leders innstilling til vedtak:

På grunnlag av saksframlegg og vurdering kommer følgende innstilling til vedtak:

1. Melhus kirkelige fellesråd ber Melhus menighetsråd om uttale på følgende:
  - Notat fra orgelkonsulent Bjørn Andor Drage, datert 11.6.2013.
  - Menighetsrådet har forpliktet seg til å bidra med kr 1 million. Er rådet villig til å øke dette beløpet for å få et større instrument, og eventuelt med hvor mye?
2. Med forbehold om at menighetsrådet og kantoren i Melhus ikke har innvendinger mot de prinsipielle sidene i notatet fra orgelkonsulent Bjørn Andor Drage, får daglig leder fullmakt til legge ut orgelet på anbud iht. notatet.

Kurt Rylandsholm  
Daglig leder

## Notat fra befaring til Melhus kirke

Befaring til Melhus kirke mandag 13.mai 2013.

### Kort historikk

Orgelet i Melhus er bygget i 1946 av J. H. Jørgensen A/S. Det er på mange måter et interessant orgel med klanglige kvaliteter som er typiske for den tidens stil. Orgelets tekniske tilstand er dessverre svært dårlig, noen som også er typisk for denne orgeltypen.

Det foreligger flere faglige rapporter på orgelets tilstand. Orgelsaken har så langt basert seg på disse rapportene - og jeg støtter i hovedsak de forslag som er lagt fram.

Melhus menighet har fått piper fra et orgel fra Skottland (Aberdeen Beechgrove Church, Abbott & Smith?) og har derfra hentet 15 stemmer som nå ligger lagret på søndre sidegalleri. Disse pipene er interessante og sjeldne for det norske orgellandskapet.

Det har vært orgelkomiteens tanke å sette sammen stemmer fra det engelske orgelet med noen stemmer fra det gamle Jørgensen orgelet. I tillegg trengs det noen flere registre for å komplettere klangbildet.

### Ideer

Jeg er enig med orgelkomiteens ide om å bygge et nytt orgel basert på stemmer fra Abbott & Smith og fra Jørgensen. Jeg mener i tillegg at antall stemmer som brukes fra Jørgensen meget godt kan utvides. Det er min oppfatning at flere av disse registertypene har et ufortjent dårlig rykte - og jeg er overbevist om at pipene vil klinge bedre straks en god orgelintonatør får jobbe med dem. Jeg er også av den mening at Jørgensens piper vil passe godt til de engelske stemmene fra 1905 (?), det finnes et visst slektskap mellom dem.

Jeg er derimot mer i tvil når det gjelder stilretning og kopiering av stiler for et nytt orgel. Her er det flere muligheter.

Et tidligere orgel i kirken var bygget av August Nielsen (Kristiania) i 1892. Orgelet ble flyttet til Lavangen kirke i Troms. Fasaden er bevart.

Det engelske orgelet stammer fra en tradisjon som er uvanlig i Norge og Skandinavia, det kan være interessant og positivt med et slikt enegelsk romantisk orgel.

Og det er mye godt å si om Jørgensens orgler fra perioden 1930-1960, men det er neppe særlig gunstig å basere et nytt orgel på denne tradisjonen.

Et nytt orgel som henter stemmer fra flere andre eldre orgler - og fra flere forskjellige stilarter - vil nødvendigvis måtte tilpasse sine nye stemmer til en stil eller en tenkt klanglig ide.

### Forslag

Jeg ønsker å drøfte følgende forslag med orgelkomiteen og menigheten.

Det nye orgelet i Melhus skal være et helt nytt orgel med sin egen stil og sine egne klanglige spesialiteter. Det skal ikke kopiere én bestemt retning eller søke å skulle dekke en bestemt periode på en særlig måte.

Derimot skal det nye orgelet hente ispirasjon fra tidligere orgler og derfra skape sin egen klang.

For det første bør fasaden gjenskapes fra August Niensens orgel fra 1892. fasaden utvides og tilpasses et større orgel (Nielsen bygget store orgler til Vår Frelzers kirke i Oslo og Kristiansand domkirke bl.a.). Dette betyr nødvendigvis at det vi hører av lyd fra orgelet må gjenspeile det vi ser, altså må orgelet også ha en del såkalte romantiske stemmer fra ca 1890.

De engelske stemmene vil være fundamentet i orgelet. Om disse spilles alene vil man sannsynligvis oppleve en typisk engelsk klang representativ for den romantiske perioden. Denne klangen er vakker, grunntonerik og fyldig, den vil passe med en fasade a la Nielsen. Men den typiske engelske klangen fra denne perioden setter også klare begrensninger på repertoar og kan derfor ikke alene oppfylle alle ønsker man måtte ha for et nytt orgel. Det savnes høytrykksstemmer og en mer espressiv klang (som finnes i mer moderne engelske katedralorgler).

Jørgensens orgel representerer på mange vis en annen stil, noen klanger peker tilbake på den engelske klangen, mens andre er mer typisk for orgelbevegelsen og det ny-klassiske. Jørgensens stil blir for skrant og tynt som fundament for et nytt orgel. Samtidig er Jørgensens piper nærmest å betrakte som ufullendte og har klanglig kapasitet langt utover det vi kan høre i dag.

Kirkerommet krever også en viss mengde av fargerike stemmer, det vil si orgelregistre som ikke nødvendigvis gjør orgelet sterkere, men som beriker klangen og gjør gudstjenestespill og litteraturspill mer nyansert.

Til sist trenger orgelet noen sterke basistemmer som kan skape fundament for alt. En fyldig pedalstemme, to kraftfulle stemmer i hovedverket og et knippe stemmer i svell som kan gi orgelet en nødvendig dynamikk.

Orgelet kan ikke kopiere mekanikk fra August Nielsen, Abbott & Smith eller Jørgensen fra 1946. Det nye orgelet må ha det beste. Det beste er etter mitt syn en énarmet mekanisk traktur med en fininnstilt mekanikk, sløyfelader og mekanisk registratur i kombinasjon med elektrisk. Orgelet kan også ha balansert (toarmet) traktur. Orgelet må også ha en setzer for programmering av orgelregistreringer.

Det må stilles bestemte krav til det nye orgelet. Den som vinner anbudskonkurransen må oppfylle disse kriteriene.

Klang: orgelbyggerne må dokumentere at de kan skape en god klang og at de har referanseinstrumnter å vise til som forteller oss noe om klangkvalitet.

Spilleart: orgelbyggerne må oppvise en presis og lettspilt spilleart, helst basert på en enarmet traktur. Særlig må reguleringen av alle bevegelige deler fram til ventilene være gjort så grundig at det ikke gjenstår dødpunkter eller utydelighet.

Fasade og orgelhus: Orgelbygger må være fleksibel mht utforming av fasade. Orgelhuset må tilpasses kirken. Orgelhuset må gjerne være helt nytt og uten forbindelser til eksempelvis August Nielsen, men det må fungere i rommet og samtidig kommentere rommet og tilføre rommet nye opplevelser.

Svellskap og orgelets tekniske utførelse: svellskap må være dynamiske. Det tekniske anlegget må være oversiktlig, ryddig, rent, lett å vedlikeholde - og det må være funksjonelt.

Spillepulten må kunne utformes spesielt for Melhus slik at denne integreres i rommet og ikke bare er tilpasset orgelbyggerens stil. Spillepulten skal være integrert i fasaden, men det er selvsagt at spillepulten skal plasseres på samme sted som dagens spillepult.

Andre faktorer som vil være avgjørende for valg av orgelbygger er bl.a. pris, service og leveringstid. Et forhold som vil spille inn er orgelbyggerens kunnskap om engelske orgler - i tillegg til erfaring med restaurering av romantiske orgler (og orgler tilsvarende Jørgensen-orgelet).

Felles for alle rapporter om orgelet i Melhus er at man ønsker seg bedre lydisolasjon mot taket over orgelet - og man ønsker at bruken av gulvtepper må begrenses. Begge deler er forholdsvis lett å ordne og det er ikke nødvendigvis så kostbart.

## Kostnad

Vanligvis regner vi med NOK 200.000,- pr stemme (det inkluderer alt; vindlader, belg, mekanikk, orgeldeler, etc). Maling av orgelhus, elektriske arbeider og nødvendig arbeid med galler (takk, bakvegg etc) kommer i tillegg.  
Et orgel med 30 stemmer vil koste NOK 6 mill, 40 stemmer koster NOK 8 mill.

Det er min mening at 30 stemmer er for lite for Melhus kirke. 40 stemmer vil være riktig. Vi må ta høyde for kostnader opp mot NOK 8 mill.  
NOK 8 mill vil sannsynligvis dekke alle andre kostnader, men her tar jeg forbehold fordi jeg ikke kjenner forutsetningene.

I noen orgelsaker i Norge har vi sett at prisene har gått noe ned i løpet av det siste året. Det er få oppdrag og orgelbyggerne er villige til å gå ned i pris for å få arbeid.  
Et annet moment for Melhus er at gjenbruk av gamle piper betyr noen reduserte kostnader. Kostnader til produksjon av pipene forsvinner da, selv om det er like mye arbeid med intonasjon og oppstilling.

Det er bevilget NOK 5.7 mill fra Melhus kommune og det er snakk om å skaffe ytterligere NOK 1 mill i innsamlede midler. Totalt gir det en ramme på NOK 6.7 mill.  
Dette er NOK 1.3 mill under et ideelt mål på NOK 8 mill. Men det kan se ut som om dette er en gunstig tid for å kjøpe orgel, det er mye som tyder på at snittprisen pr stemme vil komme godt under NOK 200.000,- pr stemme.

Jeg foreslår at det utlyses en anbudskonkurrans med forhandlinger med en kostnadsramme på NOK 6 mill. Dere vil da ha en buffer på NOK 700.000,- i bakhånd.  
Anbudet lyses ut uten et konkret forslag til en fullstendig disposisjon for orgelet, men vi fører likevel opp våre forslag til hvilke stemmer som skal - eller kan - gjenbrukes. Det vil da inkludere alle stemmene fra Skottland og noen fra Jørgensen. Det vil da være igjen en åpen del i disposisjonen som den enkelte tilbyder vil måtte fylle ut. På den måten får vi inn forskjellige forslag - noe som er lurt når vi skal måle tilbyderne opp mot hverandre - og vi får inn de ekstra momentene i tilbudene som vi så kan bruke under forhandlingene.

## Framdriftsplan

Orgelkomiteen og orgelkonsulenten lager en tekst som beskriver de behov som foreligger for det nye orgelet. Denne teksten brukes i utlysningen. Teksten skal være en definisjon av behov, orgeltype, stil og andre forutsetninger som en orgelbygger trenger for å lage et anbud. Det er likevel selvsagt at interesserte orgelbyggere besøker Melhus kirke.  
Det må tas mål av dagens orgel (omriss, plassering) og av hele orgelgalleriet. Høyde opp til tak og avstand til vegger er viktige. En beskrivelse av galleriets bæreevne må med.  
Orgelbyggerne er likevel selv ansvarlige for å kontrollmåle alt dette.

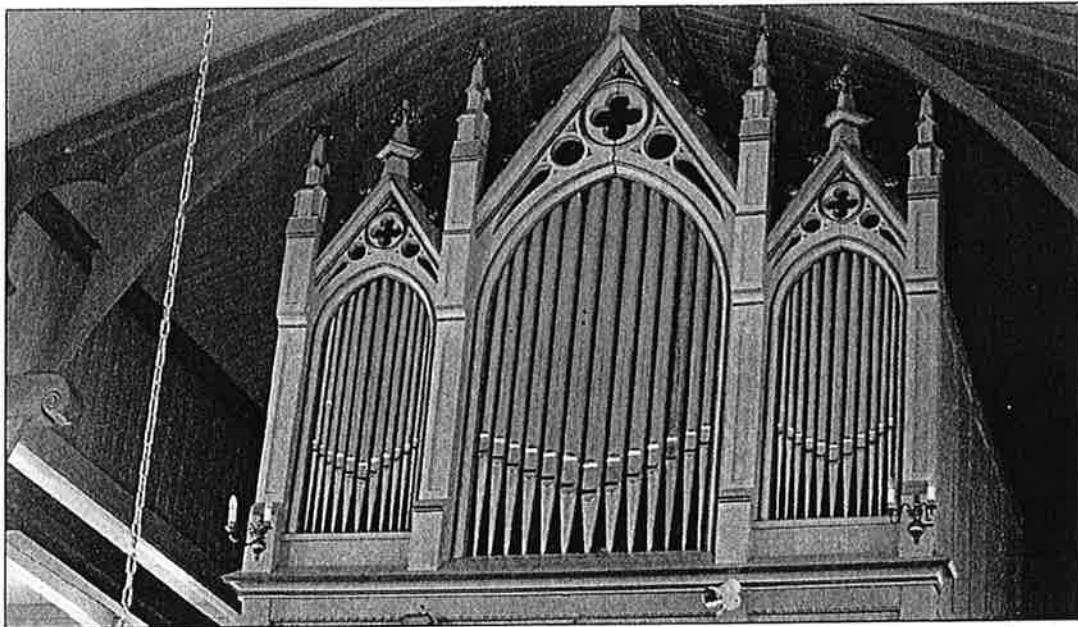
Om menighetsrådet/fellesrådet ønsker det kan denne teksten klargjøres i løpet av kort tid og anbudet kan utlyses.

Bodø, 11.juni 2013

Børn A Drage



3orch,  
øberg,  
nsen



Orgelet

Foto: Erling Hanssen



Den nye kirkeklokka ble tatt i bruk nyttårsaften 1946.

Foto: Erling Hanssen



Orgelet som ble tatt i bruk 1. desember 1946, har 16 stemmer.

Foto: Erling Hanssen

mi.  
Mar-  
zland.  
abelle  
iland.  
ilssen



## SAKSPRESENTASJON

<b>Sak 018/13 Valg av medlem og vara til styret i Stiftelsen Prestegårdslåna i Melhus</b>				
<b>Møtedato:</b> 13.6.2013	<b>Kl.:</b> 1700	<b>Sted:</b> Melhus rådhus	<b>Saksbehandler:</b> KR	<b>J.nr.:</b> 12/00057-008 012.2

### Vedlagte saksdokumenter:

- E-post fra Stiftelsen Prestegårdslåna i Melhus, datert 11.5.2013
- Styret i Stiftelsen Prestegårdslåna i Melhus - Saksutredning sak 13/2013

### Andre saksdokumenter:

-

### Saksframlegg:

Iht. til § 4 i stiftelsens vedtekter skal bl.a. Melhus kirkelige fellestråd velge et styremedlem med vara til stiftelsesstyret hvert 4. år. I 2009 ble Jan Horg valgt av fellestrådet med Gunvor Hammernes som vara. Jan Horg har sagt seg positiv til å stille til gjenvalg. Gunvor Hammernes ønsker ikke å stille til gjenvalg som vara. Alf Daaland har av den grunn blitt forespurt, og takket ja. I vedlagt saksutredning fra stiftelsen (sak 13/2013), får en litt informasjon om historien, samt § 4 i sin helhet i stiftelsens vedtekter.

### Vurdering:

Jan Horg, kirkeverge i perioden 1997-2008, har særs god kjennskap til Melhus kirke og fellestrådets virksomhet. Daglig leder tror at han av den grunn vil kunne belyse fellestrådets interesser inn stiftelsesstyre. Alf Daaland, tidligere leder av Melhus menighetsråd, har også god kjennskap til menighetens virksomhet. Når Gunvor Hammernes ikke stiller til gjenvalg som vara, tror daglig leder at Daaland vil være en god kandidat til dette vervet.

### Daglig leders innstilling til vedtak:

På grunnlag av saksframlegg og vurdering kommer følgende innstilling til vedtak:

*Melhus kirkelige fellestråd gjenvelger Jan Horg til styret i Stiftelsen Prestegårdslåna i Melhus med Alf Daaland som personlig vara.*

Kurt Rylandsholm  
Daglig leder

### Fellestrådet sin behandling:

## Kurt Rylandsholm

---

**Emne:**

VS: Velge styremedlem og varamedlem

**Fra:** Prestegårdslåna i Melhus [<mailto:postmottak@prestegaardslaana.no>]

**Sendt:** 11. mai 2013 19:06

**Til:** Kirkekontoret; Sigmund Gråbak

**Kopi:** jan horg

**Emne:** Velge styremedlem og varamedlem

Til Melhus kirkelige fellesråd v/fung. leder

Herved ber jeg om at Melhus kirkelige fellesråd, på sitt første møte, velger for ny fireårsperiode, et styremedlem og et varamedlem til styret for Stiftelsen Prestegårdslåna i Melhus, i henhold til Stiftelsens vedtekter. Vedtektene er å finne på Stiftelsens nettside.

For fire år siden valgte kirkelig fellesråd Jan Horg med vara Gunvor Hammernes. Fra fellesrådets rereferatsaker fra 18.4. 2013, har jeg forstått at Hammernes ikke ønsker å stille til gjenvalg. (Jan Horg derimot har sagt at han er villig til å bli gjenvalgt for en ny fireårs-periode, noe jeg antar fellesrådet allerede er kjent med.)

Det kan nevnes at venneforeningens styre – da de valgte styremedlem til Stiftelsen nå i første halvår 2013 – gjenvalgte undertegnede, for en ny fireårsperiode.

Det er ingen begrensning i Stiftelsens vedtekter for hvor mange ganger en person kan gjenvelges.

Ta kontakt, hvis noe er uklart.

Hilsen

Kristine Kaasa Moe

**Stiftelsen Prestegårdslåna i Melhus**

Postboks 16, 7221 Melhus.

Mob.tlf. styreleder K.K. Moe 976 22 708

[postmottak@prestegaardslaana.no](mailto:postmottak@prestegaardslaana.no)

[www.prestegardslana.no](http://www.prestegardslana.no)

## Sak 13/2013: Vedtektsendring

Styremøte 30.4.2012

Saksbehandler: Helge Bjørn Bæverfjord

### Saksutredning

Melhus kommune vedtok i 2002 å opprette en alminnelig stiftelse av den vedtaksfredede eiendommen Prestegårdslåna. Vedtaket ble gjort etter vurdering av flere alternative løsninger for å forvalte den fredede eiendommen på en best mulig måte. En viktig begrunnelse for vedtaket var at de frivillige som i mange år hadde kjempet for eiendommen, skulle få slippe til med sine ideer og arbeid for prestegårdslåna og hagen. Vedtaket var enstemmig, og stiftelsens vedtekter var en del av vedtaket. Vedtektenes § 4 om styrets sammensetning viser at kommunen ikke ønsket å ha et flertall i styret. De øvrige som skulle velge styrerepresentanter, pekte seg naturlig ut: kirkelig fellesråd som forvalter av naboeiendommen (kirke og gravsted), foreningen Prestegårdslånas Venner som i årevis hadde arbeidet for fredning av eiendommen, og Melhus historielag og fortidsminneforeningen avd. Trøndelag som naturlige samarbeidspartnere for stiftelsen. Med unntak av en vedtektsendring i 2009 som følge av at stiftelsesloven ble endret, er stiftelsens vedtekter uendret siden opprettelsen av stiftelsen i 2002.

Melhus kommune har hvert år bevilget et driftstilskudd til stiftelsen, men uten å knytte betingelser til dette. Kommunen har også overdratt til stiftelsen en samling av stor historisk og museal verdi, en gave kommunen selv fikk av en privat samler.

Foreningen Prestegårdslånas Venner (stiftet 1985, nesten 100 medlemmer) har som formål å "arbeide til beste for prestegårdslåna og prestegårdshagen i Melhus". Venneforeningen har siden stiftelsen ble opprettet, gjort det alt vesentlige av arbeidet for eiendommen – alt på frivillig basis. Stiftelsen er helt avhengig av deres innsats.

Det har i alle år vært god kontinuitet i styret, som er rapporteringspliktig til stiftelsestilsynet og vernemyndighetene, ingen andre. Verken kommunen eller kirkelig fellesråd har så langt forsøkt å legge føringer for de styremedlemmer de har valgt, men har forsøkt å velge styremedlemmer som er motivert for å delta i stiftelsens arbeid, og som er enig i stiftelsens ideelle formål og virke. Denne ordningen har fungert så godt at det aldri har vært vurdert å endre styrets sammensetning.

Likevel er det en mulighet for å tolke § 4 i stiftelsens vedtekter slik at stiftelsen er under organisatorisk kontroll av det offentlige, representert ved kommunen og kirken, i og med at disse velger 3 av 5 styremedlemmer og med dette har flertall i styret og kan påvirke styrets arbeid i retning av delegert forvaltningsvirksomhet. Selv om erfaringen til nå ikke tyder på at en slik utvikling er særlig sannsynlig, synes det fornuftig å ta høyde for at nåværende velvilje og holdning til stiftelsen ikke er garantert å vare i all fremtid. En endring av styrets sammensetning vil sikre at intensjonen om en selvstendig og uavhengig stiftelse, som lå til grunn for opprettelsen, ikke kan endres selv om personer skiftes ut som følge av valg. En naturlig måte å gjøre dette på, er å la kommunen velge 1 medlem og Prestegårdslånas Venner 2 medlemmer til stiftelsens styre. Kommunen har ingen innsigelser til en slik endring av stiftelsens vedtekter (jfr. vedlagt uttalelse fra kommunens ordfører).

## Forslag til vedtak:

Styret vedtar følgende endring av § 4 i stiftelsens vedtekter:

Linje 2 endres til: *1 styremedlem med varamedlem velges av Melhus kommunestyre.*

Linje 4 endres til: *2 styremedlemmer med varamedlemmer velges av foreningen Prestegårdslånas Venner.*

Linje 7 og 8 endres til: *Alle velges for 4 år ad gangen. Styremedlemmet valgt av Melhus kommunestyre og det ene av styremedlemmene valgt av Prestegårdslånas Venner følger valgperioden. De andre velges midt i valgperioden.* (kommunale)

Den endrede § 4 i stiftelsens vedtekter vil da bli slik:

*Stiftelsen ledes av et styre på 5 medlemmer med personlige varamedlemmer.*

*1 styremedlem med varamedlem velges av Melhus kommunestyre.*

*1 styremedlem med varamedlem velges av Melhus kirkelige fellesråd.*

*2 styremedlemmer med varamedlemmer velges av foreningen Prestegårdslånas Venner.*

*1 styremedlem med varamedlem velges av Melhus historielag og Fortidsminneforeningen avd. Trøndelag.*

*Alle velges for 4 år ad gangen. Styremedlemmet valgt av Melhus kommunestyre og det ene av styremedlemmene valgt av Prestegårdslånas Venner følger valgperioden, de andre velges midt i valgperioden.*

*Styret innkalles med minst 1 ukes varsel. Sakliste skal følge innkallingen.*

*Styret er beslutningsdyktig når flere enn halvparten av medlemmene er til stede.*

*Styret fatter vedtak med alminnelig flertall. Unntak gjelder for vedtak under § 8.*

*Det gis ikke lønn eller annen godtgjørelse for styrearbeidet.*

*Styret fører møtebok, som underskrives i møtet av alle tilstedeværende.*

*For øvrig følges det som fremgår av gjeldende stiftelseslov.*



## SAKSPRESENTASJON

<b>Sak 019/13 Høring: Fordeling av presteressursene prostiene imellom</b>				
<b>Møtedato:</b> 13.6.2013	<b>Kl.:</b> 1700	<b>Sted:</b> Melhus rådhus	<b>Saksbehandler:</b> KR	<b>J.nr.:</b> 12/00057-004 012.2

### Vedlagte saksdokumenter:

- Brev 6.3.2013 - Høring: Fordeling av presteressursene prostiene imellom m/ vedlegg

### Andre saksdokumenter:

-

### Saksframlegg:

Nidaros bispedømmeråd (Nbdr.) har sendt ut et høringsnotat som omhandler en vurdering av fordelingen av presteressursene prostiene imellom. Vurderingen viser en viss skjevfordeling, noe som blir forsterket dersom man tar hensyn til fremskrevet medlemsutvikling mot 2018.

Notatet viser at Gauldal prosti p.t. har 0,9 årsverk mindre presteressurs enn det folketallet og medlemsmassen skulle tilsi. Folketallsutviklingen baserer seg på SSBs prognoser, og notatet fremhever at fremskrevet medlemsmasse (medlem i Dnk) i kommunen i perioden 2012-2018 vil øke med 1439 personer (10,5 %).

Spørsmålene i høringen går på generelle synspunkt, kriterier som er lagt til grunn for utregning av ressursbruk, prostenes deltagelse, fremskrevet medlemstall, organisatorisk endring, m.m. Spørsmålene i sin helhet er gjengitt i daglig leders innstilling til vedlegg.

Høringsfristen var satt til 31. mai. Etter telefonsamtale med Kristian Stendahl på bispedømmerådskontoret, har fellestrådet fått utsatt svarfrist til fredag 14. juni.

### Vurdering:

Melhus kommune er en vekstkommune, noe som blir gjenspeilt i det stadig økende innbyggertallet. Man kan av den grunn, med høy grad av sikkerhet, anslå at antall medlemmer i Dnk i Melhus kommune også vil øke i samsvar med prognosen i notatet.

Daglig leder mener at kriteriene som er lagt til grunn for utregning av presteressursene stort sett er relevante. Ev. merknader er gjengitt i innstillingen til vedtak.

Dersom man legger høringsnotatet til grunn, er konklusjonen at Gauldal prosti p.t. mangler 0,9 årsverk. Med tanke på folketallsutviklingen i Melhus kommune, vil dette også gjelde i tiden fremover mot 2018, om ikke forsterkes.



### **Daglig leders innstilling til vedtak:**

På grunnlag av saksframlegg og vurdering kommer følgende innstilling til vedtak:

*Melhus kirkelige fellesråd viser til høringen «Fordeling av presteressursene prostiene imellom» i brev fra Nidaros bispedømmeråd datert 6.3.2013, og har følgende svar:*

#### **Høringsspørsmål:**

##### **1) Generelle synspunkter på høringsnotatet:**

*Fellesrådet ser positivt på en gjennomgang av fordelingen av presteressursene i bispedømmet.*

##### **2) Kriteriene**

###### **2.1) Det er to hovedkriterier: Medlemstall og beregnet timetall.**

*Er dere enige i at dette er rimelig dekkende som hovedkriterier: Ja  Nei*

*Hvis nei; hvilke andre kriterier burde brukes:*

###### **2.2) Er det rimelig rett å legge 50 % vekt på antall medlemmer og 50 % vekt på beregnet timetall?**

*Ja  Nei*

*Hvis nei; hvordan burde vektingen være:*

**2.3) Kriteriet med beregnet timetall er det vanskeligste. I kriteriet inngår beregnet tidsbruk på prestens arbeid med gudstjenester og alle kirkelige handlinger, møter i menighetsråd og fellesråd samt nødvendig reisetid. Hvis en først skal foreta en slik beregning av tidsbruken som kriterium, er det som foreligger da rimelig fornuftig? Ja  Nei**

*Hvis nei; hvordan burde dette gjøres:*

**2.4) I ressursvurderingen teller antallet kateket- og diakonstillinger slik at behovet for prestestillinger reduseres der det er slike stillinger. Er det rett å la kateket- og diakonstillinger telle med i en slik ressursvurdering for prestestillinger? Ja  Nei**

*Ja, under forutsetning av at disse stillingene er statlig finansierte.*

*Hvis ja; Det er lagt til grunn at en statlig kateketstilling tilsvarer 0,4 presteårsverk og en statlig diakonstilling tilsvarer 0,2 presteårsverk. Er dette en rett vektig av disse stillingene?*

*Ja  Nei*

*Hvis nei; hvordan burde disse stillingene vektes:*

*En må også ta hensyn til demografiske forhold i de aktuelle områdene.*

**3) Prostenes deltagelse i det utøvende prestearbeidet er satt til 50 % av stillingen. Dette varierer i praksis avhengig av hvor mye tid som må brukes på prosteoppgavene fordi prostiene er ulike mht. antallet prester, antall råd og geografien. Det er derfor lagt til grunn at slike variasjoner må fanges opp gjennom en skjønnsmessig vurdering. Er dette en tilnærming som støttes?**

*Ja  Nei*

*Hvis nei; hvordan burde dette gjøres?*



**4) Framskrevet medlemstall**

*Ved framskrivningen av medlemstall er anvendt de framskrivningene som Statistisk sentralbyrå har foretatt for folketall. Middelveidene av variablene (dødelighet, fødsler, flyttinger, innvandring osv.) er brukt. I tillegg er lagt til grunn at andelen medlemmer i hvert prosti vil være den samme i 2018 som i dag. Har dere synspunkter som tilsier at framskrivningen av medlemstall burde gjøres annerledes enn i høringsnotatet?*

*Folketallsutviklingen er ikke nødvendigvis proporsjonal med utviklingen i medlemstallet. Dette kan man bl.a. se i urbane strøk der folketallet kan øke, mens prosentandelen medlemmer i Dnk kan minske.*

**5) Det er i notatet ikke reist spørsmål om å utrede store organisatoriske endringer, f.eks. grensereguleringer. Burde dette vært gjort, i så fall i hvilken retning?**

*Nei. Selv om grensene blir flyttet, vil ikke medlemstallet innenfor et gitt geografisk område endres.*

**6) Hovedtallene i ressursvurderingen og de andre overveielene som gjøres, peker i retning av at noen prostier kan få færre prestestillinger, dersom bevilgningen fra staten ikke øker. Har dere kommentarer/synspunkter til denne foreløpige konklusjonen?**

*Dersom det innenfor et område blir endring i folketall, demografi og/eller antall medlemmer i Dnk, vil det være riktig å flytte stillinger i samsvar med utviklingen.*

**7) Eventuelle andre synspunkter:**

Kurt Rylandsholm  
Daglig leder

**Fellesrådet sin behandling:**

**Vedtak:**

**Utskrift til:**

-





# DEN NORSKE KIRKE

## Nidaros bispedømmeråd

### Høringsinstanser i Nidaros:

Menighetsrådene  
Fellesrådene  
Prostene  
Presteforeningen  
TeoLOGene  
Kateketforeningen  
Diakonforbundet  
Hovedverneombudet for prestedtjenesten

Dato: 06.03.2013

Vår ref: 12/101-10 KST

Deres ref:

### **Høring: Fordelingen av presteressursene prostiene imellom**

Bispedømmerådet har som oppgave å sørge for at ressursene til prestedtjenesten blir rimelig rettferdig fordelt mellom prostiene, på en måte som gjør at alle menighetene får nødvendig prestedtjeneste og slik at prestenes arbeidsmengde blir rimelig jevnt fordelt. Med noen mellomrom foretas derfor en gjennomgang av de utfordringene dette reiser.


Bispedømmerådet har i samarbeid med prostene og fagforeningene nylig foretatt en ressursvurdering om fordelingen av presteressursene prostiene imellom. Denne er gitt status som et høringsnotat. Ressursvurderingen viser at det er en viss skjevfordeling av ressurser prostiene imellom, men den er ikke dramatisk stor. Når vi ser fram mot 2018 og tar hensyn til framskrevet medlemsutvikling forsterkes skjevfordelingen.

Høringsnotatet sendes med dette på høring til de kirkelige rådene, prostene og fagforeningene for prestene, samt til fagforeningene for kateketene og diakonene. Når de to sistnevnte er høringsinstanser skyldes det at statlige stillinger for kateketer og diakoner er tatt hensyn til i ressursvurderingen. Bispedømmerådet ønsker en slik høring både for å informere, bidra til åpenhet og få synspunkter på arbeidet. Vedlagt følger høringsnotatet, et sammendrag av notatet og høringsspørsmålene. Høringssvar kan skrives på vedlagte spørsmålsark eller i eget brev.

Høringsnotatet og sammendraget er i sin helhet også tilgjengelig som nyhet på bispedømmerådets hjemmeside: [www.kirken.no/nidaros](http://www.kirken.no/nidaros)

Høringsfristen settes til 31. mai 2013.

Med vennlig hilsen

  
Gunn Karlsaune  
stiftsdirektør

  
Kristian Stendahl  
seniorrådgiver



# DEN NORSKE KIRKE

## Nidaros bispedømmeråd

### Sammendrag av høringsnotat:

### Ressursvurdering - fordeling av presteressursene prostiene imellom

Høringsnotatet finnes i sin helhet som nyhet på [www.kirken.no/nidaros/](http://www.kirken.no/nidaros/)

#### **Innledning**

Hensikten med ressursvurderingen er å få fram et materiale som viser om ressursene til presteskaper i Nidaros er fordelt rimelig rettferdig prostiene imellom. Ved et slikt materiale får vi fram om det er grunn til å flytte presteressurser mellom prostiene. Vi etablerer også en beredskap i forhold til hvordan vi bør håndtere en situasjon med færre/flere prestestillinger. En viktig premiss for arbeidet er at prestene har prostiet som arbeidsområde. Selv om den enkelte prest har bare noen sokn som sitt tjenestested, kan prestene gjøre tjeneste i hele prostiet. På den måten kan arbeidsmengden internt i prostiet fordeles rimelig rettferdig mellom prestene.

#### **Kriterier**

Når det skal vurderes om presteressursene er «rettferdig» fordelt mellom prostiene, må det legges til grunn noen kriterier. Etter drøfting i bispedømmerådet, i prostemøter og med tjenestemannsorganisasjonene for prestene har en kommet til to hovedkriterier:

- 1) Medlemstallet som tillegges 50 % vekt, begrunnet i at prestedtjenesten er en altomfattende tjeneste som skal tjene alle medlemmene i soknene. Den er generell og skal favne virksomheten i menigheten som helhet – det alminnelige menighetsmessige arbeid. Presten skal være tilgjengelig for alle medlemmene.
- 2) Beregnet tidsbruk på prestenes hovedtjenester som tillegges 50 % vekt. For mange prester fylles arbeidstiden i stor grad av de pålagte kirkelige handlingene samt møtedeltagelse i menighetsråd og fellesråd. For de kirkelige handlingene er lagt til grunn antallet forordnede gudstjenester, samt antallet dåp, konfirmasjon, gravferd og vigsel i henhold til kirkelig statistikk. I tillegg er reisetid lagt til. Tidsbruk på oppgaver som nevnt vurderes å være et relevant kriterium. Presteoppgaver ellers fanges opp av kriteriet «medlemstall».

I notatet er redegjort nærmere for kriteriene og den betydning de har.

I tillegg til de to nevnte kriteriene har antallet kateket- og diakonstillinger betydning for behovet for prestestillinger. Det er lagt til grunn at en kateketstilling «tilsvarer» 0,4 presteårsverk (hovedsakelig på grunn av konfirmantarbeid) og at en diakonstilling «tilsvarer» 0,2 presteårsverk (hovedsakelig på grunn av sorgarbeid og begravelser).

#### **Variabler i ressursvurderingen**

I notatet er beskrevet medlemsutviklingen de siste årene og det er foretatt en framskrivning av medlemstallet til 2018. Denne framskrivningen bygger på Statistisk sentralbyrås framskrivning av folketallet. En har lagt til grunn middelverdiene for de variablene Statistisk sentralbyrå bruker. Fosen er på grunn av ny kampflybase gitt en ekstra medlemsvekst.

Denne framskrivningen viser at Strinda prosti er det prostiet som får desidert flest nye medlemmer.

Når det gjelder antallet årsverk prestestillinger er utgangspunktet 115 årsverk som i dag. Det er disse 115 årsverkene som fordeles etter kriteriene. Simulering viser fordelingen også ved 112 årsverk og 118 årsverk.

Ved disse simuleringene forholder notatet seg ikke bare statisk til dagens situasjon, men gjør et forsøk på å se noen år framover.

#### **Hovedtall i ressursvurderingen**

Når kriteriene «medlemstall» og «prestens hovedtjenester» hver gis 50 % vekt og antallet statlige kateket- og diakonstillinger tillegges vekt, fremkommer følgende tabell med de simuleringene for medlemstall og årsverk som er nevnt foran:

Prostiene	A Faktisk fordeling av 115 årsverk  2012	B Fordeling v 115 årsverk medlemmer august 2012	C Fordeling v 112 årsverk medlemmer august 2012	D Fordeling v 112 årsverk medlemmer simulert 2018	E Fordeling v 115 årsverk medlemmer simulert 2018	F Fordeling v 118 årsverk medlemmer simulert 2018
Domprostiet	6,5	6,3	6,2	6,2	6,4	6,5
Strinda	13,5	13,8	13,4	14,0	14,3	14,7
Byåsen	7,5	7,6	7,4	7,2	7,5	7,7
Heimdal	9,5	10,1	9,8	9,8	10,1	10,3
Fosen	9,5	8,6	8,4	8,6	8,8	9,0
Orkdal	12,5	12,3	12,0	11,9	12,2	12,6
Gauldal	11,5	12,4	12,1	12,0	12,3	12,6
Stjørdal	10,5	11,3	11,0	11,0	11,3	11,6
Sør-Innherad	8,5	9,7	9,5	9,4	9,7	9,9
Nord- Innherad	11,5	10,6	10,3	10,1	10,3	10,6
Namdal	10,5	8,8	8,5	8,4	8,6	8,8
Nærøy	3,5	3,5	3,4	3,4	3,5	3,6
SUM	115,0	115,0	112,0	112,0	115,0	117,9

peker i retning av flere årsverk

peker i retning av færre årsverk

#### Kommentarer til tabellen:

Kolonne B viser hvordan de 115 årsverkene som er opprettet i 2012 burde vært fordelt dersom bare kriteriene hadde vært lagt til grunn. Fosen, Nord-Innherad og Namdal burde hatt færre årsverk, mens særlig Gauldal, Stjørdal og Sør-Innherad burde hatt flere årsverk.

Kolonne D viser den mest utfordrende simuleringen; reduksjon til 112 årsverk og framskrevet medlemstall for 2018. De største utslagene er: Fosen skulle hatt 0,9 årsverk mindre, Nord-Innherad 1,4 årsverk mindre og Namdal 2,1 årsverk mindre. Sør-Innherad skulle hatt 0,9 årsverk mer og Strinda, Gauldal og Stjørdal skulle alle hatt 0,5 årsverk mer.

Kolonne F har som premiss framskrevet medlemstall og tre årsverk mer enn i dag. Det er en optimistisk simulering. Selv med en slik premiss peker det i retning av færre presteårsverk både i Namdal og Nord-Innherad.

#### Overveielser utover tallmaterialet

Tabellen over er et tallmateriale som må suppleres med noen andre overveielser og skjønnsmessige vurderinger. I notatet blir i så måte pekt på blant annet:

- Den framskrivning av antall kirkemedlemmer som er vist, gir også som utslag at noen av de faste tjenestene vil øke i volum (f.eks. antall dåp og antall konfirmanter). Dette er ikke fanget opp i tallmaterialet foran.
- I tallmaterialet er lagt til grunn at alle prostene bruker 0,5 årsverk på prosteoppgaver og 0,5 årsverk på menighetsmessige tjenester. Men prostenes arbeidsmengde som prost varierer, noe som påvirker prostens mulighet til å påta seg menighetsmessige tjenester.
- Organisatoriske forhold. Inndelingen i antall prostier og hvor grensene trekkes for prostiene har betydning. Det er ikke reist spørsmål om store endringer i prostiinnndelingen, men noen steder kan dette bli aktuelt i løpet av noen år.
- Budsjettoverveielser. Bispedømmerrådet står foran en gjennomgang av dagens bevilgning fra Stortinget, og skal vurdere hvor stor andel av bevilgningen som i fremtiden skal nyttes til faste prestestillinger. Det kan resultere i færre faste stillinger.
- Nivået på fremtidige bevilgninger fra Stortinget vil påvirke antallet prestestillinger.

#### Videre arbeid

Selv om ressursvurderingen peker på behovet for å gjøre noen grep med hensyn til fordelingen av presteressursene, har bispedømmerrådet ikke trukket endelige konklusjoner. Det står dog fast at eventuell flytting av stillinger skal skje ved ledighet. Når høringsmaterialet er bearbeidet skal saken behandles på nytt i bispedømmerrådet. Før det tas stilling til endringer i antallet stillinger i noen av prostiene, må bispedømmerrådet også ha gjennomført nødvendige budsjettoverveielser og vurdert utsiktene til økte statlige bevilgninger de nærmeste årene.

\*\*\*\*\*



## **Høringsnotat: Ressursvurdering - fordeling av presteressursene prostiene imellom**

---

### **Mandat og prosess**

I virksomhetsplanen for 2012 fastsatte Nidaros bispedømmeråd at det skulle gjennomføres en ressursvurdering for prestestillingene i bispedømmet. Saken ble så drøftet i bispedømmerådet i september 2012 og det ble gjort slikt vedtak:

- 1. Kriterier ved ressursvurderingen av prestestillinger fastsettes slik det fremgår av sakens vedlegg og premisser.*
- 2. Som ledd i ressursvurderingen gjøres simuleringer med hensyn til både antallet disponible stillinger og endringer i antall kirkemedlemmer prostiene imellom.*

*Kriteriene kan justeres etter innspill fra tillitsvalgte og proster i tråd med samtalene i rådet.*

Etter at det nødvendige tallmaterialet var innhentet og beregninger foretatt på bakgrunn av de fastsatte kriteriene, ble materiale fra dette høringsnotatet presentert på en OU-dag for prostene og tillitsvalgte. Notatet ble fullført primo 2013 etter drøfting i kontaktmøte med fagforeningene og etter behandling i bispedømmerådet.

Bispedømmerådet vedtok å sende foreliggende notatet på høring. Dette for å informere, bidra til åpenhet og gi mulighet til innspill til det pågående arbeidet.

### **Innledning**

Målsettingen med ressursvurderingen er å vurdere

- om stillingene innen presteskaper er fordelt «rettferdig» mellom prostiene
- hvor nye stillinger bør opprettes
- om det er berettiget å flytte stillinger
- hvilke stillinger som bør inndras hvis det blir nødvendig

Materialet som fremkommer vil være nyttig både i bispedømmerådets forvaltning og fordeling av stillinger i bispedømmet, og i bispedømmerådets arbeid mot nasjonalkirkelige og statlige myndigheter med sikte på økte ressurser.

Nidaros bispedømmeråd gjennomførte en tilsvarende gjennomgang i 2006 og i 2010. Når det gjennomføres en ny gjennomgang allerede i 2012 skyldes det:

- En budsjettutvikling som tilsier at antallet årsverk i presteskaper bør reduseres
- En ny og fullstendig forordning av gudstjenester i alle sokn i bispedømmet
- Opprydding i medlemsregistret, endringer i medlemstallet og flyttinger

Når det skal vurderes om presteressursene er «rettferdig» fordelt mellom prostiene, må det legges til grunn noen kriterier. Det ble benyttet de samme kriteriene både i 2006 og 2010. Sammensetningen av og vekten av kriteriene ble på nytt drøftet i bispedømmerådet i september 2012 og med prostene og tjenestemannsorganisasjonene.

Det var enighet om at det skulle gjøres to endringer ved ressursvurderingen i 2012 i forhold til tidligere: Antallet forordnede gudstjenester legges til grunn – i stedet for antallet avholdte gudstjenester. I tillegg endres antallet timer pr. gudstjeneste fra 8 timer til 9 timer. Med disse kriteriene har en holdt fast ved et oversiktlig kriteriesett som har en datamengde det er kapasitet til å innhente, håndtere og om ønskelig gjenta om noen år. Kriteriene gjennomgås i sin helhet senere i høringsnotatet.

Dokumentet vil vise hvordan prestestillingene burde fordeles mellom prostiene

- med dagens medlemstall og stillingsvolum
- simulert ut fra forventet endringer i medlemstall
- simulert ut fra mulig endring i stillingsvolum

Tallmaterialet som fremkommer må så etterfølges av en skjønnsmessig vurdering og oppsummering som grunnlag for bispedømmerådets konkrete vedtak.

I høringsdokumentet og bispedømmerådets vedtak i februar 2013 trekkes noen foreløpige konklusjoner. Etter høringsrunden og på bakgrunn av andre saker (jfr. bl.a. avsnittet «avgrensninger» nedenfor), vil bispedømmerådet arbeide videre med ressursutfordringene i bispedømmet.

### **Avgrensninger**

Det er grunn til å nevne to forhold som kan ha betydning for hvordan ressursutfordringene håndteres, men disse må belyses bredere enn det som er naturlig i dette dokumentet og må derfor behandles som egne saker.

Det gjelder følgende to forhold:

- organisatoriske forhold – vurdere inndelingen i prostier og soknestrukturen (herunder antall fellesråd og menighetsråd), i lys av spørsmålet om best mulig ressursutnyttelse
- budsjettmessige forhold - en vurdering av hvordan statens bevilgninger til presteskaper skal nyttes i årene som ligger foran; hvor mye skal nyttes til lønn (og hvor mange faste årsverk er det da rom for) – og hvor mye skal benyttes til andre formål

### **Grunnleggende forhold ved prestetjenesten**

Når det skal foretas en ressursgjennomgang for prestetjenesten er det naturlig å peke på noen grunnleggende forhold ved denne tjenesten.

Blant tjenestegruppene i vår kirke er prestetjenesten en særskilt tjeneste. Dette kommer til uttrykk i blant annet vår kirkes ordning for vigsling til prestetjeneste. Ved vigslingen forplikter presten seg på tjenesten og livet som prest. Samtidig tydeliggjøres for andre medarbeidere, for menigheten og hele samfunnet hva man kan forvente seg av en prest.

Rammene for tjenesten i menighetene er regulert i Tjenesteordning for menighetsprester, som er en overordnet instruks for prestene, hvor det i § 2 heter:

*«Presten skal forvalte ord og sakrament slik at kristen tro og kristent liv fremmes i menighetene ved å*

- a) holde forordnede gudstjenester og forrette kirkelige handlinger,*
- b) utføre dåps- og konfirmasjonsopplæring,*
- c) utøve sjelesorg og veiledning, gå med dødsbud, reise i soknebud og også ellers besøke syke og*
- d) utføre forkynnerarbeid og i samråd med menighetsrådet annet menighetsbyggende arbeid»*

Og senere i samme §: *«Presten skal forberede ovennevnte gjøremål og sette av nødvendig tid til studium og personlig fornyelse.»*

I tjenesteordningens § 10 finner vi bestemmelser som synliggjør prestenes lederansvar, både ved at soknepresten skal lede prestetjenesten i soknet og at alle menighetsprester

skal utøve et pastoralt lederansvar og bidra til strategisk og åndelig ledelse i og av menigheten.

Både tjenesteordningen og det at vigsling av prester skjer i menighetens gudstjeneste er med på å uttrykke den gjensidige avhengighet som er mellom prest og menighet. Prestetjenesten er ingen isolert tjeneste og den skal skje i et samvirke med andre tjenester og medarbeidere, og med hele menigheten.

Mange prester opplever at oppgavene og forventningene til arbeidet i menighetene sprenger rammene for det som er mulig innenfor normal arbeidstid. Det oppstår ofte en spenning mellom må-oppgaver og bør-oppgaver. Noen ganger også mellom kvantitet og kvalitet. Samtidig skjer det en utvikling i det kirkelige arbeidet som stiller nye forventninger om prestens medvirkning og bruk av arbeidstid. I så måte er både gudstjenestereformen og trosopplæringsreformen gode eksempler.

Prostens oppgave med hensyn til å fordele og prioritere oppgaver blir i den sammenheng viktig, jfr. tjenesteordningens § 2. Prostens rolle bidrar til at presten ikke blir stående alene i disse utfordringene. Prosten (og biskopen) skal ikke bare gi hjelp til å sette grenser og prioritere, men like mye inspirere og motivere. Å gi rom for at presten kan bruke tid på oppgaver som motiverer og gir energi blir slik sett nødvendig. Samtidig må det holdes fast at hele spektret av tjenesteoppgaver er viktige oppgaver for enhver menighetsprest, også det som til tider kan oppleves rutinepreget. Ledelsen av prestetjenesten må balansere mellom å sørge for at nødvendige må-oppgaver blir ivarettatt og å gi frihet til andre gjøremål ut fra blant annet prestens kompetanse og lokale utfordringer.

Selv om de grunnleggende forhold ved prestetjenesten står fast over tid, må det løpende samtales om innhold og prioriteringer, blant annet knyttet til såkalte må-oppgaver og bør-oppgaver.

### **Dagens organisering og bemanning**

Prestene hadde tidligere prestegjeldet, bestående av 1 – 4 sokn som tjenstedistrikt. Nå er prostiet, med opptil 21 sokn tjenstedistrikt. Prestene har likevel bare noen få sokn som tjenstested, dvs. sokn hvor hovedparten av arbeidstiden skal brukes.

Denne omorganiseringen gir grunnlag for en jevnere fordeling av arbeidsmengde mellom prestene og gjør det mulig å vurdere presteressursene i bispedømmets 12 prostier opp mot hverandre. Geografiske forhold setter noen begrensninger for en slik tilnærming; noen prester med få små sokn som tjenstested (og som i utgangspunktet har rimelig arbeidsmengde) bor så langt fra andre sokn at tjenester i andre sokn begrenser seg.

Følgende opprettede stillinger/årsverk danner utgangspunktet for vurderingene:

- Proster	12
- Sokneprester og kapellaner	100
- Prostiprester	<u>9</u>
Sum	121
- Fradrag til prostetjeneste 12x0,5=	<u>6</u>
Samlet menighetspresteressurser i bispedømmet	<u>115</u>

I tillegg til disse faste stillingene/årsverkene har bispedømmerådet opprettet 6,5 årsverk i spesialstillinger (2 studentprester, 1 fengselsprest, 1 pilegrimsprest, 1 sørsameprest, 1

sørsamediakon og 0,5 stilling som daglig leder for sørsamisk menighet). Ingen av disse stillingene er med i ressursvurderingen.

Det er lagt til grunn at alle prostene benytter 0,5 årsverk til sin prostetjeneste og tilsvarende på sin menighetsprestetjeneste. Dette vil i praksis variere noe, ikke minst vil det i store prostier medgå mer tid til prostetjenesten. Som et utgangspunkt er imidlertid 0,5 årsverk en rimelig beregning. Variasjonene må fanges opp gjennom en skjønnsmessig vurdering.

Følgende oversikt viser ytterligere trekk ved organiseringen i bispedømmet, nemlig hvordan soknene, fellesrådene og prestestillingene fordeler seg på prostiene:

Prosti	Antall		
	Sokn	Fellesråd/k	Prester
Domprostiet	4	1	6,6
Strinda	8 *		13,5
Byåsen	3 *		7,5
Heimdal	6 1*		9,5
Fosen	14	7	9,5
Orkdal	19	8	12,5
Gauldal	21	6	11,5
Stjørdal	9	5	10,5
Sør-Innherad	12	1	8,5
Nord-Innherad	17	6	11,5
Namdalen	16	6	10,5
Nærøy	6	3	3,5
SUM	135	43	115

\* = soknene i Trondheim har ett fellesråd som er ført ved Domprostiet

I ettsoknskommunene er menighetsrådet også fellesråd

I Nidaros har Den norske kirke 360 475 medlemmer. Hvis vi legger til grunn 109 årsverk til menighetsprestetjeneste (prostene holdt utenfor), gir dette i gjennomsnitt 3302 kirkemedlemmer pr. presteårsverk. I bemanningsmeldingen for DNK som ble laget i 2001 ble behovet vurdert til 1 presteårsverk pr. 2500 medlemmer. Det tilsier 35 flere prester i bispedømmet.

### Kriterier for ressursvurderingen

I 2006 ble flere sett av kriterier vurdert. Konklusjonen var at det skulle benyttes mest mulig objektive kriterier. Man ble stående ved at det var riktig å bygge på to kriteriegrunnlag som begge er gitt samme vektning med 50 %. Dette ble videreført i 2010 og videreføres også i 2012.

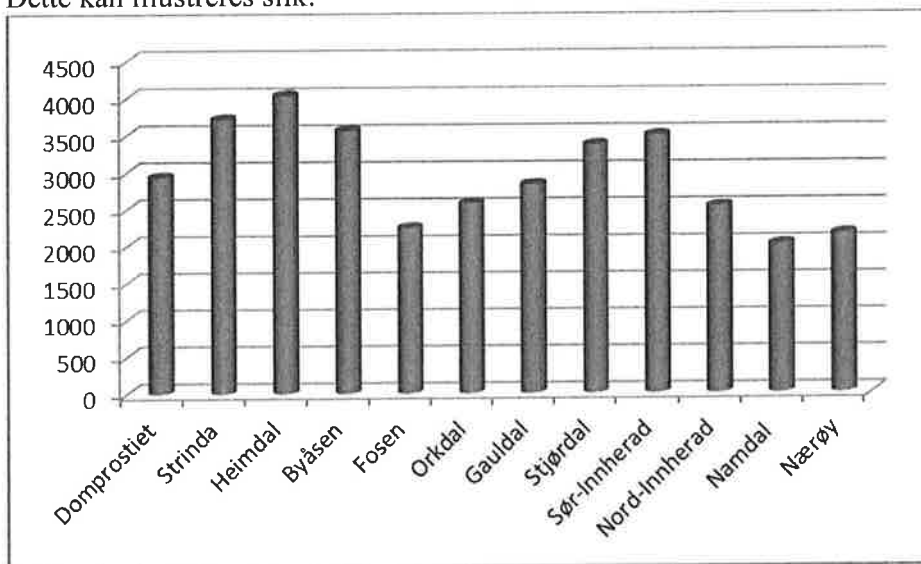
#### Medlemstallet – 50 % vekt

Prestetjenesten er en altomfattende tjeneste som skal tjene alle medlemmene i soknene – jfr. omtalen foran. Den er generell og skal favne virksomheten i menigheten som helhet – det alminnelige menighetsmessige arbeid. Presten skal være tilgjengelig for alle medlemmer. Dette tilsier at medlemstallet gis vekt. En kunne ha vektlagt at prestetjenesten skal favne ikke bare alle medlemmene, men også alle innbyggerne. Det er imidlertid medlemstallet som vanligvis legges til grunn i slik sammenheng og det er medlemstallet som kan hentes fra det kirkelige medlemsregister.

Medlemsregistret har de siste årene vært gjennom en omfattende opprydding. Fortsatt er det noen forhold som gjør at medlemstallet ikke er 100 % korrekt. Likevel ansees medlemsregistret som relevant og tilstrekkelig pålitelig. Medlemstallet i august 2012 er benyttet.

Når vi ser på hvordan prestestillingene i bispedømmet er fordelt på prostiene i forhold til folketallet i august 2012, viser det seg at det er store variasjoner i antallet kirkemedlem pr. prest prostiene imellom.

Dette kan illustreres slik:



Som grafen viser er det i Heimdal prosti om lag 4000 medlemmer pr. prest mens det i Namdal er under 2000 medlemmer pr. prest. Årsakene til disse forskjellene er sammensatt; både historiske forhold med forankring i tidligere organisering i prestegjeld, geografiske forhold, antall sokn og antall gudstjenestesteder er faktorer som har påvirket hvor prestestillinger har blitt plassert.

#### Beregnet tidsbruk på prestenes hovedtjenester/aktiviteter – 50 % vekt

For mange prester fylles arbeidstiden i stor grad av de pålagte kirkelige handlinger (gudstjenester, dåp, konfirmasjon, gravferd og vigsel) samt møtedeltagelse i menighetsråd og felleråd. I tillegg kommer også reisetid. Tidsbruk på oppgaver som nevnt vurderes derfor å være et relevant kriterium.

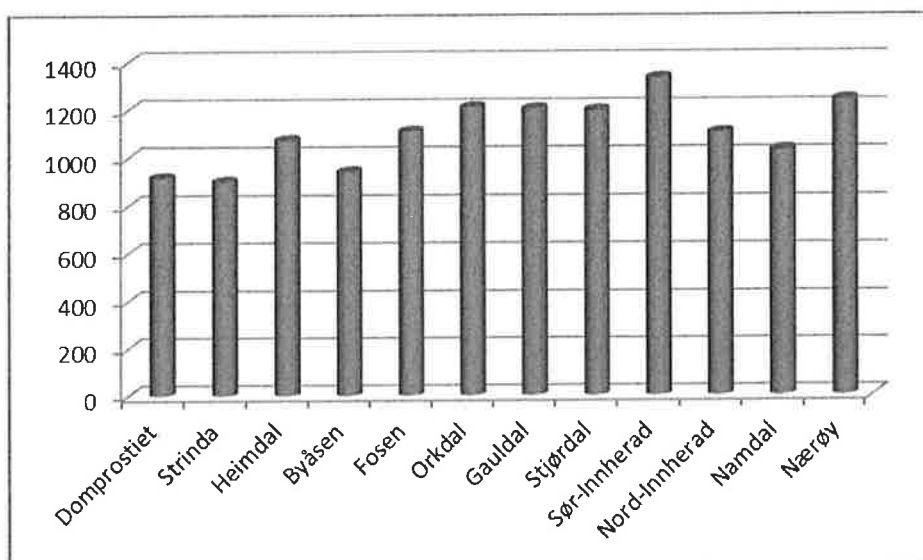
Dette kriteriet er beregnet slik:

- kirkelige handlinger i henhold til kirkelig statistikk etter et gjennomsnitt for årene 2008 – 2011 (dåp - 2 timer, vigsler - 5 timer, gravferd - 6 timer, konfirmantarbeid – antallx45x3/15),
- antall forordnede gudstjenester på søn- og helligdager (9 timer)
- reisetid basert på reiseregninger sammenholdt med regnskapstall (herunder et tillegg i prosti med bl.a. mange ferge/båtreiser)
- tidsforbruk i rådsmøter – 7 møter a 4 timer i hvert råd

Når dette kriteriet beregnes får vi et bilde av antall timer hver prest må bruke på hovedtjenestene. I praksis er prestenes reelle tidsbruk noe forskjellig. Det er grunn til å understreke at prester bruker tid også på mange andre oppgaver, men de kriteriene som er tatt med anses å være de grunnleggende tjenestene som alltid må utføres og som det er rimelig enkelt å beregne et timetall for.

Beregningen skjer ved at antallet kirkelige handlinger og gudstjenester i hele prostiet multipliseres med timetallet for den enkelte tjeneste. Dernest tillegges tid til møtedeltagelse og reisetid. Summen deles på antall prestestillinger i prostiet. Da fremkommer følgende antall timer pr. prest pr. år for å ivareta hovedtjenestene i det enkelte prosti:





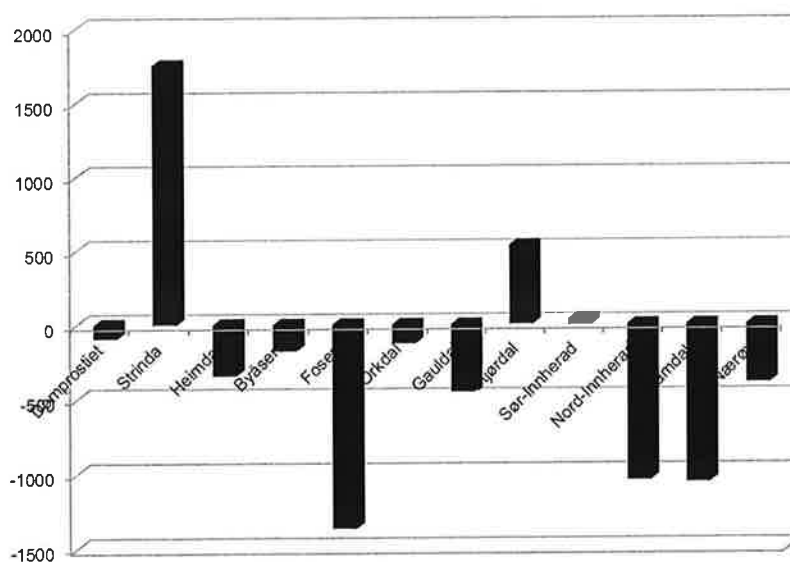
I Strinda er det tilstrekkelig med 900 timer pr. prest, mens det i Sør-Innherad er nødvendig å bruke 1330 timer pr. prest for å ivareta at alle som ønsker det blir døpt, konfirmert og gift, at gravferd blir ivaretatt, at alle forordnede gudstjenester bli holdt, at presten deltar i rådsmøter og at det blir tid til nødvendige reiser.

I tillegg til de to nevnte hovedkriteriene har antallet kateket- og diakonstillinger betydning for behovet for prestestillinger. Det er lagt til grunn at en kateketstilling «tilsvarer» 0,4 presteårsverk (hovedsakelig på grunn av konfirmantarbeid) og at en diakonstilling «tilsvarer» 0,2 presteårsverk (hovedsakelig på grunn av sorgarbeid og begravelser). Behovet for prestestillinger er derfor redusert med 0,4/0,2 pr. kateket/diakon-stilling i de prostiene hvor det er slike stillinger med statlig tilskudd.

I 2012 er situasjonen den at bare noen av prostiene får trosopplæringsmidler. Dette skaper betydelige ulikheter. Det legges til grunn at alle prostiene i løpet av få år vil få tildelt trosopplæringsmidler ut fra gjeldende kriterier. Det anses derfor ikke relevant å vektlegge fordelingen av trosopplæringsmidlene i denne ressursvurderingen.

### Befolkningsmessig utvikling

Siden 2006 har det vært en betydelig endring i antallet kirkemedlemmer prostiene i mellom. Denne perioden faller sammen med en omfattende opprydding i kirkens medlemsregister, noe som har hatt betydning for medlemstallet. I tillegg har utmeldinger, flyttinger mellom prostiene og antall dåp/gravferder hatt sitt å si. Følgende oversikt viser at Strinda og Stjørdal er de prostiene som har fått flere medlemmer. Alle andre prostier har fått færre medlemmer. Endringer i antall kirkemedlemmer i prostiene 2006 – 2012:



Det er grunn til å etterspørre om denne utviklingen vil fortsette også i de kommende seks årene. Under neste overskrift skal vurderes om det kan sies noe kvalifisert om forventet utvikling i medlemstall.

### **Framtidig endringer i antall kirkemedlemmer prostiene imellom**

Når en skal gjøre seg betraktninger om en framtidig endring i medlemstallet i Nidaros er det nødvendig å gjøre seg bruk av de framskrivningene for folketall som ellers er offentlig tilgjengelige hos blant annet Statistisk sentralbyrå (SSB). Det må imidlertid gjøres noen valg, og avveiningene om disse valgene skal belyses i det følgende.

Endringer i antall kirkemedlemmer vil ikke endre seg tilsvarende endringer i befolkningen. Først og fremst er utgangspunktet/medlemsprosenten forskjellig i prostiene. Medlemsprosenten er lavest i Trondheimsprostiene (78 %) og høyest i distriktene (varierer fra 87 % til 90 % med Fosen prosti høyest). Innen Trondheim by er det også variasjoner; her har Domprostiet færrest andel medlemmer og Heimdal prosti størst andel medlemmer. Medlemsprosenten er det enkelt å legge til grunn også ved en framskrivning, selv om medlemsprosentene ikke nødvendigvis vil utvikle seg nøyaktig på samme måte over tid.

Andre forhold er det vanskeligere å ta særskilt hensyn til som en del av en prognose, så som antall inn- og utmeldinger og dåpsprosenten. Det samme gjelder at omfanget av innvandring antas å gi betydelig mindre utslag i antallet kirkemedlemmer enn det gjør på folketallet.

SSB lager kommunevise framskrivninger av folketall basert på en rekke komponenter. Det lages en mengde varianter – eksempelvis lav, middels og høy for hhv. dødelighet, fødsler og flyttinger m.fl. I det følgende er benyttet den prognosen som bygger på middelverdiene av alle komponentene. Samtidig er det tatt hensyn til at andelen kirkemedlemmer varierer fra prosti til prosti.

En framskrivning basert på forannevnte viser at flere små kommuner vil få lavere folketall/færre kirkemedlemmer, men alle prostiene vil få økt antall medlemmer. Hovedtendensen i framskrivningene fra SSB tilsier at folketallet vil øke i alle prostiene fram mot 2018. Ingen prostier vil oppleve en dramatisk nedgang i folketallet. Dette er annerledes enn utviklingen for medlemstallet fra 2006 til 2012 slik den er vist foran. Viktige årsaker til dette antas å være oppryddingen i medlemsregistret og utmeldinger. Ingen av disse forholdene fanges opp i befolkningsprognoser. Dernest har nok flyttestrømmen mot Trondheim vært sterkere i perioden 2006 – 2012 enn det framskrivningen fra 2012 til 2018 legger til grunn. Det kan også tenkes at antallet utmeldinger, en lavere dåpsprosent og stor innvandring av personer som ikke er medlem i Den norske kirke, vil øke forskjellen i utvikling mellom folketall og medlemstall ytterligere.

Basert på SSBs framskrivning vil følgende enkeltkommuner få størst økning i antall kirkemedlemmer fram til 2018:

Fremskrevet medlemsøkning i perioden 2012 - 2018		
	Antall	% endring
Melhus	1439	10,5
Stjørdal	2120	11,0
Inderøy	538	10,0
Klæbu	585	11,4
Trondheim	11916	8,7

Framskrivningen fra SSB er basert på kommunetall og kan på det grunnlaget slå sammen til prostier. Dette vil imidlertid ikke gi tall for Trondheimsprostiene hver for seg.

Trondheim kommune har imidlertid utarbeidet en egen framskrivning for skolekretsene, som dermed også gir tall for prostiene. Denne framskrivningen gir litt større befolkningsvekst i Trondheim enn det som fremkommer i den middelverdiprognosen SSB har i sin kommunevise prognose. Boligbyggeprogrammet for Trondheim tar dels høyde for at det vil bli en enda større befolkningsvekst i deler av byen enn nevnte prognose, men dette siste vektlegges ikke i denne ressursvurderingen.

Begge framskrivningene bygger på komponenter som aldri blir oppfylt fullt ut. Men de forteller noe om tendenser og retning, og det er det viktigste i denne sammenheng. Begge framskrivningene legges etter dette til grunn for simuleringene. For prostiene i Trondheim legges kommunens framskrivning til grunn, mens Statistisk sentralbyrås framskrivning legges til grunn for de andre kommunene. Framskrivningene justeres med medlemsprosenten i prostiene, dog nyttes samme medlemsprosent for alle prostiene i Trondheim.

En ytre faktor som ikke er lagt inn i framskrivningen, men som må påregnes som sikker, er etableringen av kampflybasen på Ørlandet. Dette legges i denne omgang inn med en ekstra medlemsvekst på 2000 i Fosen prosti.

Etter dette legges følgende framskrivning av medlemstallet fram til 2018 til grunn for simuleringene:

Prosti	Medl. 2012	Framskrivning	Medl. 2018
Domprostiet	20587	1 991	22 578
Strinda	52118	7 339	59 457
Byåsen	28561	1 401	29 962
Heimdal	40392	2 956	43 348
Fosen	22491	2 625	25 116
Orkdal	33535	2 282	35 817
Gauldal	34010	2 330	36 340
Stjørdal	37032	3 085	40 117
Sør-Innherad	31474	2 120	33 594
Nord-Innherad	30422	581	31 003
Namdal	22225	1 006	23 231
Nærøy	8637	514	9 151
SUM	361 484	28 230	389 714

Dette er tall som må tas med forbehold. I denne sammenheng er nøyaktige tall heller ikke avgjørende. Det er hovedtendensene som er av betydning

### Variabler i ressursvurderingen

Bispedømmerådet la i september til grunn at det i ressursvurderingen skal foretas noen simuleringer knyttet til antall årsverk og utvikling i antall kirkemedlemmer.

En har kommet til at følgende kriterier holdes uforandret gjennom hele ressursvurderingen:

- kriteriet «beregnet tidsbruk på prestens hovedtjenester/aktiviteter»
- antallet kateket- og diakonstillinger i det enkelte prosti

Det blir da to aktuelle variabler:

## 1. Antallet årsverk som skal disponeres til faste stillinger

Antallet årsverk som skal disponeres til faste stillinger kan bli endret av flere grunner:

- økt/reduert tildeling over statsbudsjettet
- nødvendig/ønskelig forskyvning av budsjettmidler fra faste stillinger til andre formål – også hvor mange faste stillinger det er rom for innenfor de beløpene som skal disponeres til lønn

Årsaken til eventuell endring i antallet stillinger er av liten betydning for selve ressursvurderingen. For ressursvurderingen er tilstrekkelig å forholde seg til antallet stillinger i dag og noen utvalgte endringer i stillingsvolum.

Det er foretatt simuleringer for henholdsvis 3 færre årsverk og 3 flere årsverk enn det bispedømmet har som faste stillinger i 2012.

## 2. Antallet kirkemedlemmer

Forventede endringer i antallet kirkemedlemmer i prostiene er beskrevet i eget avsnitt foran. Dette er framskrivninger som det er knyttet usikkerhet til. Når det først er foretatt en slik gjennomgang av forventet endring i medlemstallet fram til 2018, er det naturlig å legge til grunn de tall som fremkommer uten ytterligere vurdering.

Ressursvurderingen vil dermed vise hvordan prestestillingene ideelt sett bør fordeles ved følgende variable situasjoner:

- 115 årsverk slik de faktisk er fordelt på prostiene
- 115 årsverk og medlemstall august 2012
- 112 årsverk og medlemstall august 2012
- 112 årsverk og fremskrevet medlemstall til 2018
- 115 årsverk og fremskrevet medlemstall til 2018
- 118 årsverk og fremskrevet medlemstall til 2018

## Hovedtall i ressursvurderingen

Ressursvurderingen foretas i regneark. Hovedtallene fra disse regnearkene gjengis i det følgende.

Først vises hvordan de to hovedkriteriene («antallet kirkemedlemmer» og «beregnet tidsbruk på hovedtjenestene/aktivitetene») slår ut hver for seg. Tabellen under viser faktisk bemanning og stillingene fordelt eller henholdsvis medlemstall og tjenester/aktiviteter som kriterium, og hvor dagens kateket- og diakonstillinger er tatt hensyn til.

Prosti	Faktisk bemanning 2012	Stillingene fordelt etter medlemstall 2012	Stillingene fordelt etter tidsbruk på prestenes hovedaktiviteter
Domprostiet	6,5	6,7	5,5
Strinda	13,5	16,7	10,9
Heimdal	9,5	12,0	8,2
Byåsen	7,5	9,2	6,4
Fosen	9,5	7,4	9,9
Orkdal	12,5	10,7	13,9
Gauldal	11,5	11,4	13,3
Stjørdal	10,5	11,5	11,1
Sør-Innherad	8,5	9,6	9,9
Nord-Innherad	11,5	9,6	11,6
Namdal	10,5	7,3	10,2
Nærøy	3,5	2,9	4,2
SUM Nidaros	115,0	115,0	115,0

### Kommentarer til tabellen på foregående side:

Tabellen må leses slik:

Strinda prosti har i dag 13,5 årsverk. Dersom bare medlemstallet skulle bli lagt til grunn skulle prostiet hatt 16,7 årsverk. Dersom bare beregnet tidsbruk på hovedaktivitetene skulle bli lagt til grunn skulle prostiet hatt 10,9 årsverk.

Orkdal prosti har i dag 12,5 årsverk. Dersom bare medlemstallet skulle bli lagt til grunn skulle prostiet hatt 10,7 årsverk. Dersom bare beregnet tidsbruk på hovedaktivitetene skulle bli lagt til grunn skulle prostiet hatt 13,9 årsverk.

Tilsvarende for de andre prostiene.

Tabellen foran illustrerer at utslagene blir store dersom en benytter bare det ene av de to kriteriene. I avsnittet «Kriterier for ressursvurderingen» på side 6 har en da også konkludert med at det er en kombinasjon av disse kriteriene som er det beste uttrykket for å vurdere ressursfordelingen.

Når kriteriene «medlemstall» og «prestens hovedaktiviteter» hver gis 50 % vekt og antallet statlige kateket- og diakonstillinger tillegges vekt, fremkommer følgende tabell med de simuleringene for medlemstall og årsverk som er beskrevet foran:

Prostiene	A Faktisk fordeling av 115 årsverk  2012	B Fordeling v 115 årsverk medlemmer august 2012	C Fordeling v 112 årsverk medlemmer august 2012	D Fordeling v 112 årsverk medlemmer simulert 2018	E Fordeling v 115 årsverk medlemmer simulert 2018	F Fordeling v 118 årsverk medlemmer simulert 2018
Domprostiet	6,5	6,3	6,2	6,2	6,4	6,5
Strinda	13,5	13,8	13,4	14,0	14,3	14,7
Byåsen	7,5	7,6	7,4	7,2	7,5	7,7
Heimdalen	9,5	10,1	9,8	9,8	10,1	10,3
Fosen	9,5	8,6	8,4	8,6	8,8	9,0
Orkdal	12,5	12,3	12,0	11,9	12,2	12,6
Gauldal	11,5	12,4	12,1	12,0	12,3	12,6
Stjørdal	10,5	11,3	11,0	11,0	11,3	11,6
Sør-Innherad	8,5	9,7	9,5	9,4	9,7	9,9
Nord-Innherad	11,5	10,6	10,3	10,1	10,3	10,6
Namdalen	10,5	8,8	8,5	8,4	8,6	8,8
Nærøy	3,5	3,5	3,4	3,4	3,5	3,6
SUM	115,0	115,0	112,0	112,0	115,0	117,9

peker i retning av flere årsverk

peker i retning av færre årsverk

### Kommentarer til tabellen:

Kolonne B viser hvordan de 115 årsverkene som er opprettet i 2012 burde vært fordelt dersom bare kriteriene hadde vært lagt til grunn. Fosen, Nord-Innherad og Namdal burde hatt færre årsverk, mens særlig Gauldal, Stjørdal og Sør-Innherad burde hatt flere årsverk.

Kolonne D viser den mest utfordrende simuleringen; reduksjon til 112 årsverk og framskrevet medlemstall for 2018. De største utslagene er: Fosen skulle hatt 0,9 årsverk mindre, Nord-Innherad 1,4 årsverk mindre og Namdal 2,1 årsverk mindre. Sør-Innherad skulle hatt 0,9 årsverk mer og Strinda, Gauldal og Stjørdal skulle alle hatt 0,5 årsverk mer.

Kolonne F har som premiss framskrevet medlemstall og tre årsverk mer enn i dag. Det er en optimistisk simulering. Selv med en slik premiss peker det i retning av færre presteårsverk både i Namdal og Nord-Innherad.

## Overveielser utover selve tallmaterialet

Utover selve tallmaterialet er det noen andre forhold som må overveies:

- Den økningen i antall kirkemedlemmer som er lagt til grunn, gir også som utslag at noen av de faste tjenestene vil øke i volum (f.eks. antall dåp og antall konfirmanter). Dette er ikke fanget opp i tallmaterialet foran. Etter framskrivningen av medlemstallet vil dette forholdet slå ut særlig for Strinda prosti, og dernest noe for Stjørda og Heimdal prostier.
- Prostenes arbeidsmengde som prost varierer, noe som påvirker omfanget av prostens mulighet til å medvirke til løsning av de menighetsmessige tjenestene. Særlig vil antallet prester og antallet sokn og fellesrådsområder i prostiet påvirke arbeidsmengden som prost, jfr. oversikten under avsnittet «dagens organisering og bemanning».
- Før en vedtar å redusere antall stillinger i et prosti, må en også stille spørsmål om kirken/prestetjenesten etter en slik reduksjon, likevel vil bli tilstrekkelig nærværende i alle lokalsamfunn i hele prostiet. Dette må vurderes konkret i de prostier hvor det er aktuelt å redusere antallet årsverk.

Under avsnittet «Avgrensninger» foran er nevnt to områder som har betydning for hvordan ressursutfordringene i bispedømmet møtes. Det er grunn til å belyse disse to områdene noe mer også i denne sammenheng:

- Organisatoriske forhold. Inndelingen i sokn og fellesråd har en viss betydning for prestenes arbeidsmengde og for prostiene imellom. Ettersom prostiet er tjenesteområde for prestene antas dette likevel å ha marginal betydning. Inndelingen i antall prostier og hvor grensene trekkes for prostiene har desto større betydning. Det er ikke reist spørsmål om store endringer i prostiinndelingen. Tre forhold bør likevel nevnes:
  - Trondheim kirkelige fellesråd har bedt bispedømmerådet initiere en gjennomgang av sokneinndelingen i Trondheim, og det vil i den sammenheng være naturlig også å berøre prostiinndelingen i Trondheim. Dette kommer til bispedømmerådet som egen sak. Dette kan bli en omfattende sak som neppe er ferdig før i 2014.
  - I Namdalseid kommune er det to sokn som tilhører hvert sitt prosti; Statland sokn i Namdal prosti og Namdalseid sokn i Nord-Innherad prosti. Det er reist spørsmål om ikke begge sokn burde tilhøre samme prosti, uten at dette har vært oppe til formell behandling. Kanskje er det bispedømmerådet som bør reise dette som sak for å bidra til en avklaring.
  - Kirkedepartementet fastsatte i brev av 22.06.1999 at Namdal prosti og Nærøy prosti skulle slås sammen og prostesetet legges til Namsos fra det tidspunkt det ble ledighet i prostesetet. Sammenslåingen ble likevel ikke gjennomført da det var ledighet i prosteembetet i 2008.
- Budsjettmessige forhold. Følgende nevnes:
  - Avgjørende for antallet årsverk prestestillinger er hvor stor andel av budsjettet som i årene framover kan nyttes til lønn og hvor mange faste årsverk det da er rom for. Budsjett- og regnskapsutviklingen de siste årene tilsier at det med dagens tildeling fra staten er grunner til å redusere antallet faste årsverk med 2-3. Dette må imidlertid gjennomgås nærmere i en egen sak til bispedømmerådet.
  - Størrelsen på tildelingen fra staten er et usikkerhetsmoment. Gitt at en reduksjon med 2-3 faste årsverk er nødvendig med dagens tildelingsnivå,

kan en tilsvarende økning i tildeling fra staten gi grunnlag for at antallet årsverk likevel opprettholdes i årene framover.

- Kirkedepartementet har varslet at statsbudsjettens kap. 1590 (Presteskaper) og 1591 (Kirkelig administrasjon) vil bli slått sammen (kanskje fra 2014). Det vil gi bispedømmerrådet mulighet til å vurdere enda en dimensjon ved ressursinnsatsen i bispedømmet; hvordan skal ressursene fordeles mellom arbeid i menighetene, på prostnivå og på bispedømmenivå for biskop og bispedømmerråd? Umiddelbart ser en dog ikke for seg at en slik sammenslåing av budsjettkapitlene vil føre til flere/færre prestestillinger i menighetene.

### **Konklusjoner og videre arbeid**

En samlet vurdering, på bakgrunn av tallmaterialet i avsnittet «Hovedtall i ressursvurderingen» og forhold nevnt under «Overveielser utover selve tallmaterialet», tilsier at det er grunn til å foreta en viss omfordeling av presteressursene prostiene imellom. I denne omgang konkluderes med at både Namdal og Nord-Innherad må påregne reduksjon i antallet presteårsverk. Stiftsdirektøren bør allerede nå sammen med biskopen, de berørte prostene og tillitsvalgte forberede hvordan en reduksjon i antallet årsverk bør gjennomføres.

Hvilke prostier som bør få flere stillinger avhenger først og fremst av hvor mange årsverk vi totalt kan disponere til faste stillinger. En kan se for seg at dersom bispedømmet ikke får tilført noen økte ressurser, kan det i stedet for faste nye stillinger der det egentlig er behov for det, være mer hensiktsmessig å gi økte deltidsressurser til områder hvor det f.eks. blir vesentlig større konfirmantkull.

Dette må vurderes løpende, og vil avhenge av både

- Bispedømmerrådets vurdering av hvor mye av budsjettet som skal gå til faste stillinger
- Tildelingen over Statsbudsjettet
- Samtidig som en i årene framover har et blick mot om framskrivningen av medlemstall viser seg rimelig korrekt

En flytting av stillinger er en prosess som hittil har skjedd ved ledighet. Det legges til grunn at det fortsatt skal være slik. Desto større grunn er det til å ha et langsiktig blick på utviklingen, med tanke på handling når det oppstår ledighet.

Det er også grunn til å overveie om bispedømmerrådet i sterkere grad bør engasjere seg i å få gjennomført en vurdering av grensen mellom Namdal og Nord-Innherad prostier, slik at begge soknene i Namdalseid kommune blir tilhørende samme prosti.

Dato: 13.02.2013

Vår ref.: 12/101-6 /KST

Saksbehandler: Kristian Stendahl

**Høring fra Nidaros bispedømmeråd om:  
Ressursvurdering - fordeling av presteressursene prostiene imellom**

Høringsvar fra: \_\_\_\_\_

**Høringsspørsmål:**

1) Generelle synspunkter på høringsnotatet:

2) Kriteriene

2.1) Det er to hovedkriterier: Medlemstall og beregnet timetall.

Er dere enige i at dette er rimelig dekkende som hovedkriterier:

Ja \_\_\_ Nei \_\_\_

Hvis nei; hvilke andre kriterier burde brukes:

2.2) Er det rimelig rett å legge 50 % vekt på antall medlemmer og 50 % vekt på beregnet timetall?

Ja \_\_\_ Nei \_\_\_

Hvis nei; hvordan burde vektingen være:

2.3) Kriteriet med beregnet timetall er det vanskeligste. I kriteriet inngår beregnet tidsbruk på prestens arbeid med gudstjenester og alle kirkelige handlinger, møter i menighetsråd og fellesråd samt nødvendig reisetid.

Hvis en først skal foreta en slik beregning av tidsbruken som kriterium, er det som foreligger da rimelig fornuftig?

Ja \_\_\_ Nei \_\_\_

Hvis nei; hvordan burde dette gjøres:

2.4) I ressursvurderingen teller antallet kateket- og diakonstillinger slik at behovet for prestestillinger reduseres der det er slike stillinger. Er det rett å la kateket- og diakonstillinger telle med i en slik ressursvurdering for prestestillinger?

Ja \_\_\_ Nei \_\_\_



Hvis ja: Det er lagt til grunn at en statlig kateketstilling tilsvarer 0,4 presteårsverk og en statlig diakonstilling tilsvarer 0,2 presteårsverk.

Er dette en rett vektig av disse stillingene?

Ja \_\_\_ Nei \_\_\_

Hvis nei: hvordan burde disse stillingene vektes:

3) Prostenes deltagelse i det utøvende prestearbeidet er satt til 50 % av stillingen. Dette varierer i praksis avhengig av hvor mye tid som må brukes på prosteoppgavene fordi prostiene er ulike mht. antallet prester, antall råd og geografien. Det er derfor lagt til grunn at slike variasjoner må fanges opp gjennom en skjønsmessig vurdering.

Er dette en tilnærming som støttes?

Ja \_\_\_ Nei \_\_\_

Hvis nei: hvordan burde dette gjøres?

4) Framskrevet medlemstall

Ved framskrivningen av medlemstall er anvendt de framskrivningene som Statistisk sentralbyrå har foretatt for folketall. Middelerverdiene av variablene (dødelighet, fødsler, flyttinger, innvandring osv.) er brukt. I tillegg er lagt til grunn at andelen medlemmer i hvert prosti vil være den samme i 2018 som i dag. Har dere synspunkter som tilsier at framskrivningen av medlemstall burde gjøres annerledes enn i høringsnotatet?

5) Det er i notatet ikke reist spørsmål om å utrede store organisatoriske endringer, f.eks. grensereguleringer. Burde dette vært gjort, i så fall i hvilken retning?

6) Hovedtallene i ressursvurderingen og de andre overveielser som gjøres, peker i retning av at noen prostier kan få færre prestestillinger, dersom bevilgningen fra staten ikke øker. Har dere kommentarer/synspunkter til denne foreløpige konklusjonen?

7) Eventuelle andre synspunkter:

-----  
Underskrift/navn



## SAKSPRESENTASJON

<b>Sak 020/13 Møteplan 2. halvår 2013</b>				
<b>Møtedato:</b> 13.6.2013	<b>Kl.:</b> 1700	<b>Sted:</b> Melhus rådhus	<b>Saksbehandler:</b> KR	<b>J.nr.:</b> 12/00057-007 012.2

### Vedlagte saksdokumenter:

-

### Andre saksdokumenter:

-

### Saksframlegg:

For at en i god tid kan sette av tidspunktene for fellestrådsmøtene blir det fremlagt et forslag til møteplan for 2. halvår 2013.

### Vurdering:

### Daglig leders innstilling til vedtak:

På grunnlag av saksframlegg og vurdering kommer følgende innstilling til vedtak:

*Melhus kirkelige fellestråd vedtar følgende møteplan for 2. halvår 2012:*

<i>Ukedag</i>	<i>Dato</i>	<i>Tid</i>	<i>Sted</i>	<i>Merknad</i>
Torsdag	26.september	kl. 1700	Rådhuset	Drifts- og investeringsbudsjett 2014
Torsdag	28.november	kl. 1700	Rådhuset	Konstituering av fellestråd

Kurt Rylandsholm

Daglig leder

### Fellestrådet sin behandling: